مۇقەددەس كىتاب

ھاكىملار

7

ھاكىملار

مۇقەددەس كىتاب - كونا ئەھدە
(تەۋرات، زەبۇر ۋە پەيغەمبەرلەر)

7-قىسىم

1950-يىلىدىكى «مۇقەددەس كىتاب»نىڭ
ئۇيغۇرچە تەرجىمىسى ھازىرقى زامان
ئۇيغۇر تىلىغا ئۆزگەرتىلدى

2013
دەسلەپكى نۇسخا

www.dunyaningnuri.com

ھاكىملار

يەھۇدا ئاۋۋال قانائانىيلار بىلەن سوقۇشقىلى چىقىدۇ

1
1 يەشۇئا ۋاپات بولغاندىن كېيىن، بەنى-ئىسرائىل ئۆزى خۇداۋەندىدىن سوراپ: «بىزدىن
كىم ئاۋۋال چىقىپ قانائانىيلار بىلەن سوقۇشسۇن» دەپ ئېيتتى. 2 خۇداۋەندە ئېيتتىكى:
«يەھۇدا چىقسۇن. مانا مەن يۇرتنى ئۇنىڭ قولىغا بېرىمەن» دېدى. 3 ئۇ ۋاقىت يەھۇدا ئۆز
بۇرادىرى شىمونغا: «قانائانىيلار بىلەن باراۋەر سوقۇشايلى دەپ، سەن ماڭا قوشۇلۇپ ئۆزۈمگە
تېگىدىغان ھەسسەمگە چىقساڭ، مەنمۇ ساڭا تېگىدىغان ھەسسەڭگە سەن بىلەن بىللە چىقىپ
سوقۇشىمەن» دېگەندە شىمون ئۇنىڭ بىلەن بىللە چىقتى.
4 يەھۇدا ئۇ يەرگە چىققاندا خۇداۋەندە ئۆزى قانائانىي بىلەن پەرىززىيلەرنى ئۇلارنىڭ قولىغا بەردى.
شۇنداقكى، ئۇلار بېزەك دېگەن جايدا بۇلارنى ئۇرۇپ، ئون مىڭ ئادەمنى ئۆلتۈردى. 5 چۈنكى
بېزەكتە ئادونى-بېزەككە ئۇچراپ، ئۇنىڭ بىلەن سوقۇشۇپ، قانائانىي بىلەن پەرىززىيلەرنى
ئۇردى. 6 ئادونى-بېزەك ئۆزى قاچقاندا ئۇلار ئۇنى قوغلاپ تۇتۇپ، قوللىرىنىڭ چوڭ بارماقلىرى
بىلەن پۇتلىرىنىڭ چوڭ بارماقلىرىنى كېسىۋەتتى. 7 ئادونى-بېزەك بولسا: «مانا قول بىلەن
پۇتلىرىنىڭ چوڭ بارماقلىرى كېسىكلىك يەتمىش پادىشاھ ئۆزى داستىخىنىمنىڭ تېگىدە
ئۇۋاقلارنى تېرىپ تۇرغانىدى. ئەمدى خۇدا ماڭا ئۆز ئەمەللىرىمگە قاراپ ياندۇردى» دېدى.
ئاندىن كېيىن ئۇلار ئۇنى يېرۇسالېمغا ئېلىپ باردى. ئاندا ئۇ ئۆزى ئۆلۈپ كەتتى.
8 لېكىن بەنى-يەھۇدا بولسا يېرۇسالېمنى قورشىۋېلىپ مەغلۇپ قىلىپ، ئولتۇرغۇچىلىرىنى
قىلىچ بىسى بىلەن ئۇرۇپ، شەھەرگە ئوت ياقتى. 9 شۇنى قىلىپ بولۇپ، بەنى-يەھۇدا ئۆزى
تاغلاردا ئولتۇرۇپ جەنۇب يۇرتى بىلەن پەستىكى يۇرتتا ماكان تۇتقان خەلق بىلەن سوقۇشقىلى
چىقتى.
10 ئاندىن كېيىن يەھۇدا ئۆزى ئىلگىرىكى ۋاقىتتا قىريات-ئاربا دېگەن خېبروندا ئولتۇرغان
قانائانىيلارغا قارشى چىقىپ، شېشاي، ئاخىمان ۋە تالماي دېگەنلەرنى ئۇرۇپ، 11 ئاندىن كېتىپ،
دېبىرنىڭ ئولتۇرغۇچىلىرىغا قارشى چىقتى. ئەمما دېبىر ئۆزى قەدىمكى زاماندا قىريات-سېفەر
دەپ ئاتالغانىدى. 12 كالەب ئۆزى سۆز قىلىپ: «كىمكى قىريات-سېفەرگە ھۇجۇم قىلىپ
ئۇنى ئالسا، ئۇنىڭ ئۆزىگە قىزىم ئاكسانى خوتۇنلۇققا بېرىمەن» دېدى. 13 كالەبنىڭ كىچىك
بۇرادىرى قېنازنىڭ ئوغلى ئوتنىيەل ئۇنى مەغلۇپ قىلىپ ئالسا، كالەب ئۆزى ئۇنىڭغا قىزى
ئاكسانى خوتۇنلۇققا بەردى. 14 ئۇ خوتۇن ئۇنىڭ قېشىغا بارغاندا: «ئاتامدىن بىر پارچە يەر
تىلىگىن» دەپ ئېرىنى قىزىقتۇرۇپ تۇرۇپ، ئېشەكتىن ئىتتىك چۈشسە، كالەب ئۇنىڭدىن:
«ساڭا نېمە بولدى؟» دەپ سورىدى. 15 ئۇ جاۋاب بېرىپ: «سەن ماڭا جەنۇب تەرىپىدىكى
قۇرۇق يەرنى بەرگەندىن كېيىن، ماڭا بىرنەچچە سۇ بۇلاقلىرىنىمۇ بېرىپ مېنى بەرىكەتلىگىن»
دېدى. شۇنى دېسە، ئۇ ئۇنىڭغا ئۇستۇن بۇلاق بىلەن ئاستىن بۇلاقلارنى بەردى.

[16] قېنىيلار دەپ ئاتىلىپ، مۇسانىڭ قېيناتىسىنىڭ ئەۋلادلىرى بولغانلار بولسا بەنى-يەھۇداغا قوشۇلۇپ، ‹ خورمىلىق شەھەر›دىن چىقىپ ئارادنىڭ جەنۇب تەرىپىدىكى يەھۇدا چۆلىگە كېتىپ، ئانداكى خەلق بىلەن ئولتۇردى. [17] لېكىن يەھۇدا بولسا ئۆز بۇرادىرى شىمون بىلەن بىللە بېرىپ زەفات دېگەن جايدا ئولتۇراقلىق قانائانىيلارنى ئۇرۇپ، شەھەرنى ۋەيران قىلىپ ئۇنىڭ ئىسمىنى خورماھ دەپ ئاتىدى. [18] ئاندىن كېيىن يەھۇدا ئۆزى گازا بىلەن ئۇنىڭ تەۋە يەرلىرىنى ئېلىپ، ئاشقېلون بىلەن ئۇنىڭ ئۆپچۆرىسىنى ئىگىلەپ، ئەقرون بىلەن ئەتراپىنى ئۆزىگە تارتىۋالدى. [19] خۇداۋەندە ئۆزى يەھۇدا بىلەن بولغاچ ئۇلار تاغ يۇرتىنى مەغلۇپ قىلىۋالدى. لېكىن پەستىكى يۇرت بولسا ئۇلارنىڭ تۆمۈر هارۋىلىرى بولغاچ بۇلارنى چىقىرالماي قالدى. [20] ئەمما ئۇلار بولسا مۇسانىڭ بۇيرۇغىنىدەك خېبروننى كالەبكە بەردى. بەرسە، ئۇ ئۆزى ئاناقنىڭ ئۈچ ئوغلىنى ئاندىن چىقىرىۋەتتى.

ھەيدىۋېتىلمىگەن قانائانىيلار

[21] بەنى-بەنيامىن بولسا يېرۇسالېمدا ئولتۇراقلىق يەبۇسىيلارنى چىقىرالمىدى. ئۇنىڭ ئۈچۈن يەبۇسىيلار بەنى-بەنيامىنغا قوشۇلۇپ، بۇ كۈنگىچە يېرۇسالېمدا ئولتۇرماقتا.
[22] يۈسۈپنىڭ خاندانى بولسا بەيتەلگە قارشى چىققىنىدا خۇداۋەندە ئۇلار بىلەن ئىدى.
[23] يۈسۈپنىڭ خاندانى ئۆزىنىڭ ئەھۋالىنى بىلمەك ئۈچۈن ئىلگىرىكى ۋاقىتتا لۇز دەپ ئاتالغان بەيتەل دېگەن شەھەرگە جاسۇسلار ئەۋەتتى. [24] جاسۇسلار بېرىپ، شەھەردىن بىر كىشى چىقىپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرگەندە ئۇنىڭغا: «شەھەرگە كىرىدىغان يولنى بىزگە كۆرسىتىپ قويساڭ، بىز ساڭا ئىنئام بېرىمىز» دېدى. [25] ئۇ بۇنى ئاڭلاپ، شەھەرنىڭ يولىنى ئۇلارغا كۆرسىتىپ بەرسە، ئۇلار بېرىپ، شەھەرنى ئۇرۇپ قىلىچ بىسىدىن ئۆتكۈزۈپ، يالغۇز بۇ ئادەم بىلەن ئۇنىڭ ھەممە خاندانىنى قويۇپ قويدى. [26] ئۇ ئادەم بولسا خىتتىيلارنىڭ يۇرتىغا كېتىپ، ئاندا بىر شەھەر ياساپ، ئىسمىنى لۇز دەپ ئاتىدى. بۇ كۈنگىچىمۇ ئۇنىڭ ئىسمى شۇنداق ئاتىلىدۇ.
[27] ماناسسە بولسا بەيت-شېئان بىلەن ئۇنىڭ كەنتلىرىنى ئالماي، تائاناك بىلەن ئۇنىڭغا تەۋە يەرلىرىنى ئىگىلىماي، دور بىلەن ئۇنىڭ كەنتلىرىنىڭ ئولتۇرغۇچىلارنى چىقارماي، يىبلېئام بىلەن ئۇنىڭغا تەۋە يەرلىرىنىڭ خەلقىنى ھەيدىۋەتمەي، مەگىددو بىلەن ئۇنىڭ كەنتلىرىنىڭ خەلقىنىمۇ كەتكۈزۈۋەتمىگەچ، قانائانىيلار ئۆزى ئۇ يۇرتتا ئولتۇرۇپ قالدى. [28] لېكىن ئىسرائىلىيلار كۈچ تاپسىمۇ، قانائانىيلارنى ھەيدىۋەتمەي، ئۇلاردىن باج-ئالۋان ئالاتتى.
[29] ئەفرائىم بولسا گېزەردە ئولتۇراقلىق قانائانىيلارنى ھەيدىۋەتمىدى. بۇنىڭ ئۈچۈن قانائانىيلار ئۆزى گېزەردە ئۇلار بىلەن بىللە ئولتۇرۇپ قالدى.
[30] زەبۇلۇن بولسا قىتروننىڭ ئولتۇرغۇچىلىرىنى چىقارماي، ناھالالنىڭ ئولتۇرغۇچىلىرىنىمۇ ھەيدىۋەتمىگىنى ئۈچۈن قانائانىيلار ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئولتۇرۇپ، باج-ئالۋان بېرىدىغان بولدى.

[31] ئاشەر بولسا ئاككونىڭ ئولتۇرغۇچىلىرى بىلەن سىدونىنىڭ ئولتۇرغۇچىلىرىنى چىقارماي، ئاخلاب، ئاكزىب، خەلبا، ئافىق ۋە رەخوبنىڭكىلەرنىمۇ ھەيدىۋەتمىدى. [32] ئۇنىڭ ئۇچۈن ئاشەرىيلەر ئۆزى يۇرتنىڭ كونا خەلقى بولغان قانائانىيلارنىڭ ئارىسىدا ئولتۇردى. چۈنكى ئاشەرىيلەر ئۇلارنى ھەيدىۋەتمىگەنىدى.

[33] نافتالى بولسا بەيت-شەمەشنىڭ ئولتۇرغۇچىلىرى بىلەن بەيت-ئاناتنىڭ ئولتۇرغۇچىلىرىنى چىقىرىۋەتمەي، بەلكى يۇرتنىڭ كونا خەلقى بولغان قانائانىيلارنىڭ ئارىسىدا ئولتۇرۇپ قالدى. شۇنداق بولسىمۇ، بەيت-شەمەش بىلەن بەيت-ئاناتنىڭ خەلقى ئۇلارغا باج-ئالۋان بېرىدىغان بولدى.

[34] لېكىن ئامورىيلار بولسا بەنى-داننى تاغلارغا ھەيدىۋېتىپ، ئۇلارنى پەسكە چۈشكىلى قويمىدى. [35] ئامورىيلار ئۆزى خېرەس تېغى، ئايالون ۋە شائالبىمدا ئولتۇرۇپ قالدى. شۇنداق بولسىمۇ، بەنى-يۈسۈپنىڭ قولى كۈچ تېپىپ كەتكەچ، ئۇلار باج-ئالۋان بېرىدىغان بولدى. [36] ئامورىيلارنىڭ چېگرىسى بولسا ‹ سېرىق ئېشەك› داۋىنىنىڭ قورام تېشى بىلەن سېلادىن تارتىپ ئۈستۈن تەرىپكە ماڭاتتى.

خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى بەنى-ئىسرائىلغا تەنبىھ بېرىدۇ

2 [1] خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى گىلگالدىن بوكىمغا كېلىپ ئېيتتىكى: «مەن بولسام سىلەرنى مىسىردىن چىقىرىپ، ئاتا-بوۋىلىرىڭلارغا قەسەم قىلىپ بەرگەن يۇرتقا ئېلىپ كېلىپ: ‹ مەن سىلەر بىلەن قىلغان ئەھدەمنى ئەبەدكىچە سۇندۇرمايمەن. [2] سىلەر بولساڭلار بۇ يۇرتنىڭ خەلقى بىلەن ئەھدە باغلاشماي، بەلكى ئۇلارنىڭ قۇربانگاھلىرىنى بۇزۇۋېتىڭلار› دېسەم، مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق سالمىدىڭلار. نېمە ئۈچۈن شۇنداق قىلدىڭلار؟ [3] بۇنىڭ ئۈچۈن مەنمۇ ئۇلارنى سىلەرنىڭ ئالدىڭلاردىن كەتكۈزمەي، ئۇلارنىڭ ئۆزى سىلەرنى قىيىن-قىستاقتا سېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىلاھلىرى سىلەرگە بىر قىلتاق بولسۇن دەپ، خىيال قىلدىم» دېدى. [4] خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى بەنى-ئىسرائىلغا بۇ سۆزنىڭ ھەممىسىنى ئېيتىپ بەرگەندىن كېيىن ئۇلار تووۋلاپ يىغلىشىپ، [5] بۇ جاينىڭ ئېتىنى بوكىم قويۇپ، خۇداۋەندە ئۈچۈن قۇربانلىق ئۆتكۈزدى.

يەشۇئادىن كېيىن ئىسرائىل بۇتلارغا ئىبادەت قىلىشنى باشلايدۇ

[6] يەشۇئا ئۆزى خەلقنى كەتكىلى قويغان ۋاقىتتا بەنى-ئىسرائىلنىڭ ھەربىرى يۇرتنى ئۆزىمىزگە تارتىۋالايلى دەپ ئۆز مىراسىغا باردى. [7] قوۋم بولسا يەشۇئانىڭ ھەممە كۈنلىرىدە ۋە ھەم يەشۇئادىن كېيىن تىرىك تۇرۇپ، خۇداۋەندىنىڭ ئىسرائىل ئۈچۈن قىلغان چوڭ-چوڭ ئىشلىرىنى كۆرگەن ئاقساقاللارنىڭ ھەممە كۈنلىرى ئىچىدە خۇداۋەندىگە ئىبادەت قىلىپ

تۇردى. 8 خۇداۋەندىنىڭ بەندىسى نۇنىنىڭ ئوغلى يەشۇئا بولسا بىر يۈز ئون ياشقا كىرىپ ۋاپات
بولدى. 9 ئۇلار ئۇنى گائاش تېغىنىڭ شىمال تەرىپىدىكى ئەفرائىم تېغىنىڭ تىمنات-خېرەس
دېگەن جايىدا، ئۆز مىراس يۇرتىنىڭ زېمىنىدا دەپنە قىلدى.
10 بۇ نەسلىنىڭ ھەممىسى ئۆز ئاتا-بوۋىلىرىغا بېرىپ قوشۇلغاندىن كېيىن، خۇداۋەندىنىمۇ
تونۇماي، ئىسرائىل ئۈچۈن قىلغان ئىشلىرىنىمۇ بىلمەيدىغان بىر نەسىل پەيدا بولدى. 11 ئۇ
ۋاقىتتىن تارتىپ بەنى-ئىسرائىل خۇداۋەندىنىڭ كۆزىدە يامان بولغىنىنى قىلىپ، بائال
بۇتلىرىغا ئىبادەت قىلغىلى باشلاپ، 12 ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ تەڭرىسى بولۇپ ئۇلارنى مىسىر
يۇرتىدىن چىقىرىپ كەلگەن خۇداۋەندىنى تاشلاپ، ئۆپچۆرىسىدىكى تائىپىلەرنىڭ تەڭرىلىرىدىن
بولغان يات تەڭرىلەرگە ئەگىشىپ، بۇلارغا باش ئېگىپ، خۇداۋەندىنىڭ ئاچچىقىنى كەلتۈرۈپ،
13 خۇداۋەندىنى قويۇپ قويۇپ، بائال بىلەن ئاشتاروتقا ئىبادەت قىلغىلى تۇردى. 14 ئۇنىڭ
ئۈچۈن خۇداۋەندىنىڭ غەزىپى ئىسرائىلنىڭ ئۈستىگە قوزغىلىپ، ئۇلارنى خاراب قىلسۇن دەپ،
ئۇلارنى تالىغۇچىلارنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ، ئۆپچۆرىسىدىكى دۈشمەنلىرىنىڭ قولىغا ساتتى.
شۇنداقكى، دۈشمەنلىرىنىڭ ئالدىدا ئىككىنچى باش كۆتۈرمىدى. 15 ئۇلار قەيەرگە چىقسا
خۇداۋەندە ئۆزى سۆزلەپ، ئۇلار ئۈچۈن قەسەم قىلغىنىدەك خۇداۋەندىنىڭ قولى ئۇلارغا قارشى
ئىشلەپ تۇرغاچ، چوڭ تەڭلىككە چۈشۈپ قالدى.
16 ئاندىن كېيىن خۇداۋەندە ئۆزى، ئۇلارنى تالىغۇچىلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزسۇن دەپ، ھاكىملار
قويۇردى. 17 لېكىن ئۇلار بولسا ئۆز ھاكىملىرىنىڭ سۆزىنىمۇ ئاڭلىماي، يات تەڭرىلەرنىڭ
ئارقىسىدىن يۈرۈپ، زىنا قىلىپ، ئۇلارغا باش ئېگىپ، ئاتا-بوۋىلىرى مېڭىپ خۇداۋەندىنىڭ
بۇيرۇقلىرىغا ئىتائەت قىلىپ يۈرگەن يولىدىن چىقىپ كېتىپ، ئاتا-بوۋىلىرىدەك ئىش
قىلمىدى. 18 خۇداۋەندە ئۇلار ئۈچۈن قاچان ھاكىملار قويۇرسا، خۇداۋەندە ئۆزى ئۇ ھاكىم
بىلەن بولۇپ، ئۇنىڭ ھايات كۈنلىرىدە ئۇلارنى دۈشمەنلىرىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزاتتى، چۈنكى
خۇداۋەندە بولسا ئۇلارنىڭ ئاھ ئۇرۇپ دۈشمەنلىرى سالغان تەڭلىكىدىن قىلغان پەريادىنى
ئاڭلاپ ئىچى ئاغرىدى. 19 لېكىن ھاكىم ئۆزى ئۆلۈپ قالسا، ئۇلار ئارقىسىغا يېنىۋېلىپ، ئاتا-
بوۋىلىرىدىنىمۇ زىيادە يامانلىق قىلىپ، يات تەڭرىلەرنىڭ كەينىدىن كېتىپ، ئۇلارغا ئىبادەت
قىلىپ، باش ئېگىپ، ئۆز ئەمەللىرى بىلەن ئاسىيلىقىدىن يانمايتتى. 20 ئۇنىڭ ئۈچۈن
خۇداۋەندىنىڭ غەزىپى ئىسرائىلنىڭ ئۈستىگە قوزغىلىپ، ئۆزى ئېيتتىكى: «بۇ قوۋم ئۆزى مەن
ئۇلارنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىغا بۇيرۇغان ئەھدىنى سۇندۇرۇپ، ئاۋازىمغا قۇلاق سالمىغىنى ئۈچۈن
21 مەن بولسام، يەشۇئا ئۆلگەندە يۇرتتا قالغان تائىپىلەردىن بىر ئادەمنىمۇ ھەيدىۋەتمەي،
22 ئۇلار ئۆز ئاتا-بوۋىلىرى قىلغىنىدەك قىلىپ، خۇداۋەندىنىڭ يولىدا يۈرگۈسى بارمۇ ئەمەسمۇ
دەپ، ئىسرائىلنى سىناپ باقىمەن. 23 شۇنى دەپ خۇداۋەندە ئۆزى بۇ تائىپىلەرنى ئىتتىك
ھەيدىۋەتمەي، ئۇلارنى تۇرغىلى قويۇپ، يەشۇئانىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ بەرمىدى.

خۇداۋەندە ئىسرائىلنى سىناپ بېقىش ئۈچۈن قويۇپ قويغان تائىپىلەر

3 1 بەنى-ئىسرائىل ئەۋلادلىرىدىن بولۇپ، جەڭ قىلىشنى بىلمىگەن كىشىلەرنىڭ ئۆزىگە
جەڭ قىلىشنى ئۆگىتەي دەپ، 2 خۇداۋەندە ئۆزى ئىسرائىلنى سىناپ بېقىپ، قانائانىنىڭ
جەڭلىرىنى ھېچ بىلمىگەن ھەممە كىشىلەرنى سىناق قىلماق ئۈچۈن قويۇپ قويغان تائىپىلەر
شۇ، يەنى: 3 فىلىستىنىيلەردىن بولغان بەش سەردار بىلەن قانائانىيلارنىڭ ھەممىسى،
سىدونىيلار بىلەن بائال-خەرمون تېغىدىن تارتىپ خاماتنىڭ ئاغزىغىچە لىۋان تېغىدا
ئولتۇراقلىق خىۋىيلار ئىدى. 4 بۇلار بولسا بەنى-ئىسرائىلنى سىناپ، خۇداۋەندە ئۆزى
مۇسانىڭ ۋاستىسى بىلەن ئۇلارغا بۇيرۇغان ئەمرلەرنى تۇتىدۇمۇ ياكى يوقمۇ دەپ، ئۇلارنى
سىناق قىلماق ئۈچۈن قويۇپ قويۇلغانىدى.
5 بەنى-ئىسرائىل بولسا قانائانىي بىلەن خىتتىيلار، ئاموريي بىلەن پەرىززىيلەر، خىۋىي بىلەن
يەبۇسىيلارنىڭ ئارىسىدا ئولتۇرۇپ قېلىپ، 6 ئۇلارنىڭ قىزلىرىنى خوتۇنلۇققا ئېلىپ، ئۆز
قىزلىرىنى ئۇلارنىڭ ئوغۇللىرىغا بېرىپ، ئۇلارنىڭ مەبۇدلىرىغا ئىبادەت قىلغىلى تۇردى.

ئوتنىيەل

7 بۇ تەرىقىدە بەنى-ئىسرائىل ئۆزى خۇداۋەندىنىڭ نەزىرىدە يامان بولغاننى قىلىپ، ئۆز
تەڭرىسى خۇداۋەندىنى ئۇنتۇپ، بائال بىلەن ئاشەرا بۇتلىرىغا ئىبادەت قىلىشىپ تۇردى. 8 بۇنىڭ
ئۈچۈن خۇداۋەندىنىڭ غەزىپى ئىسرائىلنىڭ ئۈستىگە قوزغىلىپ، ئۇلارنى ئاررام-ناھارايىمنىڭ
پادىشاھى بولغان كۇشان-رىشاتايىمنىڭ قولىغا ساتتى. بۇ تەرىقىدە بەنى-ئىسرائىل ئۆزى
سەككىز يىلغىچە كۇشان-رىشاتايىمنىڭ خىزمىتىنى قىلدى. 9 ئەمما بەنى-ئىسرائىل ئۆزى
خۇداۋەندىگە پەرياد قىلغىنىدا خۇداۋەندە بەنى-ئىسرائىل ئۈچۈن بىر قۇتقۇزغۇچىنى قويۇردى.
ئۇلارنى قۇتقۇزغان شۇ كىشى ئۆزى كالەبنىڭ ئۇكىسى قېنازنىڭ ئوغلى ئوتنىيەل ئىدى.
10 خۇداۋەندىنىڭ روھى ئۇنىڭ ئۈستىگە چۈشكەچ، ئۇ ئۆزى ئىسرائىلنىڭ ھاكىمى بولۇپ
جەڭگە چىققىنىدا، خۇداۋەندە ئۆزى ئاررام پادىشاھى كۇشان-رىشاتايىمنى ئۇنىڭ قولىغا بەردى.
بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆزى كۇشان-رىشاتايىمنىڭ ئۈستىگە غالىب كەلدى. 11 مۇندىن كېيىن قىرىق
يىلغىچە يۇرتتا ئارام-ئامانلىق بولۇپ تۇرۇپ، ئاخىردا قېنازنىڭ ئوغلى ئوتنىيەل ئۆلۈپ كەتتى.

ئېھۇد ۋە شامگار

12 لېكىن بەنى-ئىسرائىل بولسا يەنە خۇداۋەندىنىڭ كۆزىدە يامان بولغىنىنى قىلغاچ،
خۇداۋەندىنىڭ ئاچچىقى كېلىپ، موئابنىڭ پادىشاھى ئېگلوننى ئىسرائىلنىڭ ئۈستىگە غالىب
قىلدى. چۈنكى بەنى-ئىسرائىل ئۆزى خۇداۋەندىنىڭ نەزىرىدە يامان بولغىنىنى قىلغانىدى.

13 ئېگلون پادىشاھ بولسا بەنى-ئاممون بىلەن بىرلىشىپ بەنى-ئامالەكنى ئۆزىگە تارتىپ
بېرىپ، ئىسرائىلنى ئۇرۇپ ‹ خورمىلىق شەھەر›نى ئىگىلىۋالدى. 14 بۇنىڭ بىلەن بەنى-
ئىسرائىل ئون سەككىز يىلغىچە موئابنىڭ پادىشاھى ئېگلونغا خىزمەت قىلدى.
15 لېكىن بەنى-ئىسرائىل خۇداۋەندىگە پەرياد قىلغاندا خۇداۋەندە ئۇلار ئۈچۈن ئۆزى بەنيامىن
قەبىلىسىدىن گېرانىڭ ئوغلى بولغان ئېھۇد چەپخاينى قۇتقۇزغۇچى قىلىپ قويۇردى. بەنى-
ئىسرائىل ئۇنىڭ قولى بىلەن موئابنىڭ پادىشاھى ئېگلوننىڭ قېشىغا باج-خىراج ئەۋەتكەندە،
16 ئېھۇد ئۆزى ئۈچۈن بىر گەز ئۇزۇن ئىككى بىسلىق بىر قىلىچنى ئېتىپ، ئۇنى ئېگىنىنىڭ
ئىچىدە ئوڭ يوتىسىنىڭ ئۈستىگە قىسقاچ بېرىپ، 17 موئابنىڭ پادىشاھى ئېگلوننىڭ ئالدىدا
باج-خىراجنى قويدى. ئېگلون بولسا تولا سېمىز بىر كىشى ئىدى. 18 ئۇ باج-خىراجنى قويغاندىن
كېيىن، باج-خىراج كەلتۈرگەن خەلقنى كەتكۈزۈۋېتىپ، 19 ئۆزى يېنىپ، گىلگالنىڭ يېنىدىكى
تاش سۈرەتلىرى بار جايدىن قايتىپ پادىشاھنىڭ قېشىغا كېلىپ: «ئەي پادىشاھ مېنىڭ ساڭا
مەخپىي جايدا قىلىدىغان بىر سۆزۈم بار» دەپ ئېيتقۇزدى. ئۇ ۋاقىت پادىشاھ خەلققە: «بىزگە
خىلۋەت لازىم بولدى» دېسە، چۆرىسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى تاشقىرىغا چىقىپ كەتتى.
20 ئاندىن كېيىن ئېھۇد كىرىپ، پادىشاھنى سۆرۈن بالىخانىسىدا كۇرسىنىڭ ئۈستىدە يالغۇز
ئولتۇراقلىق تېپىپ: «مېنىڭ خۇدا تەرىپىدىن ساڭا ئېيتىدىغان بىر سۆزۈم بار» دېسە، پادىشاھ
كۇرسىدىن قوپۇپ تۇردى. 21 ئۇ ۋاقىت ئېھۇد ئۆزى چەپ قولىنى ئۇزىتىپ، ئوڭ يوتىسىدىن
قىلىچنى سۇغۇرۇۋېلىپ، ئۇنىڭ قورسىقىغا تىقتى. 22 شۇنداقكى، قىلىچنىڭ دەستىسىمۇ، تىغى
بىلەن قوشۇلۇپ كىرىپ كېتىپ، سېمىز ئېتى چۈۋۈلۈپ، قىلىچنى قورسىقىدىن تارتىۋەتمىگىنى
ئۈچۈن دەستىسىگە يۆگىشىپ قېلىپ، تىغى كەينىدىن چىقىپ تۇردى. 23 ئاندىن ئېھۇد ئۆزى
دالانغا چىقىپ، بالىخانىنىڭ ئىشىكلىرىنى كەينىدىن ئېتىپ، قۇلۇپلاپ چىقىپ كەتكىنىدە،
24 پادىشاھنىڭ ئادەملىرى كېلىپ قارىسا، بالىخانىنىڭ ئىشىكلىرىنى قۇلۇپلاقلىق كۆرۈپ،
پادىشاھ ئۆزى سۆرۈن ئۆيدە ئارام قىلارمىكىن دەپ ئويلىدى. 25 لېكىن ئۇلار ئۇزۇن ساقلاپ
تۇرۇپ، بالىخانىنىڭ ئىشىكلىرى ئېچىلمىغىنىنى كۆرۈپ، كۆڭلى سېلىپ، ئاچقۇچنى ئېلىپ
ئىشىكنى ئېچىپ قارىسا، خوجىسىنىڭ يەرگە يىقىلىپ، ئۆلۈك ياتقىنىنى كۆردى.
26 ئەمما بۇلار ھەيران بولۇشۇپ تۇرغۇچىلىك ئېھۇد ئۆزى قېچىپ چىقىپ، تاش سۈرەتلىرى
بار جايدىن ئۆتۈپ سېئىراغا يېتىۋېلىپ قۇتۇلۇپ كەتتى. 27 ئاندا كېلىپ، ئەفرائىم تېغىدا
كاناي چالسا، بەنى-ئىسرائىل ئۇنىڭ بىلەن تاغدىن چۈشۈپ، ئۇنى ئۆز ئالدىغا سېلىپ ماڭدى.
28 ئۇ ئۇلارغا: «ماڭا ئەگىشىپ يۈرۈڭلار، چۈنكى خۇداۋەندە بولسا دۈشمەنلىرىڭلار بولغان
موئابىيلارنى قولۇڭلارغا بەردى» دېسە، ئۇلار ئۇنىڭ كەينىدىن بېرىپ چۈشۈپ، ئىئوردانىنىڭ
كېچىكىنى توسۇۋېلىپ، ھېچكىمنى ئۆتكىلى قويمىدى. 29 ئۇ ۋاقىت ئۇلار موئابىيلاردىن
ھەممىسى كۈچلۈك باتۇر بولغان ئون مىڭچە ئادەمنى ئۆلتۈرۈپ، ھېچبىرىنى قاچقىلى
قويمىدى. 30 بۇ تەرىقىدە موئاب ئۆزى ئىسرائىلنىڭ قولىنىڭ تېگىدە بېسىلغاچ، سەكسەن يىل
داۋامىدا يۇرت ئۆزى تىنچلىق تۇردى.

[31] ئېھۇدتىن كېيىن ئاناتنىڭ ئوغلى شامگار قوپۇپ، ئىسرائىل قوتقۇزۇپ، ئالتە يۈز
فىلىستىنىيلەرنى ئۆي سانجىغۇچى بىلەن ئۆلتۈرۈۋەتتى.

دېبورا ۋە باراق

4 [1] لېكىن ئېھۇد ۋاپات بولغاندىن كېيىن بەنى-ئىسرائىل خۇداۋەندىنىڭ نەزىرىدە يامان
بولغىنىنى يەنە قىلغىلى تۇردى. [2] ئۇ ۋاقىت خۇداۋەندە ئۇلارنى قانائانىنىڭ پادىشاھى بولۇپ
خازوردا سەلتەنەت قىلىپ تۇرغان يابىننىڭ قولىغا ساتتى. ئۇنىڭ قوشۇن سەردارى سىسېرا
دەپ ئاتىلىپ، تائىپىلەرنىڭ شاروشەت دېگەن شەھىرىدە ئولتۇراقلىق ئىدى. [3] ئەمما بەنى-
ئىسرائىل بولسا خۇداۋەندىگە پەرياد قىلدى. چۈنكى ئۇنىڭ تۆمۈردىن ياسالغان توققۇز يۈز
جەڭ هارۋىسى بولۇپ، بەنى-ئىسرائىلغا يىگىرمە يىل داۋامىدا تولا زۇلۇم قىلىپ تۇرغانىدى.
[4] ئۇ ۋاقىت لاپپىدوتنىڭ خوتۇنى بولغان دېبورا دېگەن ئايال پەيغەمبەر ئىسرائىلنىڭ ئىچىدە
ھاكىملىق قىلدى. [5] ئۇ ئۆزى ئەفرائىم تاغلىرىدىكى راما بىلەن بەيتەلنىڭ ئوتتۇرىسىدا بولغان
دېبورا دەرىخى دېگەن خورما دەرىخىنىڭ تۈۋىدە ئولتۇراتتى. بەنى-ئىسرائىل بولسا، ھۆكۈم
قىلسۇن دەپ، ئۇنىڭ قېشىغا دەۋاسىنى ئېلىپ كېلەتتى. [6] ئۇ ئۆزى نافتالىنىڭ يۇرتىدىكى
قادېش دېگەن جايدىن ئابىنوئامنىڭ ئوغلى باراقنى قىچقارتىپ، ئۇنىڭ ئۆزىگە ئېيتتىكى:
«مانا ئىسرائىلنىڭ تەڭرىسى خۇداۋەندە ئۆزى بۇيرۇپ: ‹ سەن بېرىپ، نافتالى قەبىلىسى بىلەن
زەبۇلۇن قەبىلىسىدىن ئون مىڭ كىشىنى ئۆزۈڭ بىلەن بىللە ئېلىپ، تابور تېغىغا چىققىن.
[7] مەن بولسام، يابىن قوشۇن سەردارى بولغان سىسېرانى ئۆز هارۋا قوشۇنلىرى بىلەن قىشون
دېگەن ئېقىننىڭ بويىغا قېشىڭغا ئېلىپ كېلىپ، قولۇڭغا تاپشۇرىمەن› دەپ ئېيتمىدىمۇ؟»
دېدى. [8] باراق ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: «سەن ئۆزۈڭ مەن بىلەن بارساڭ، مەنمۇ باراي. سەن
مەن بىلەن بارمىساڭ، مەنمۇ بارمايمەن» دېدى. [9] دېبورا سۆز قىلىپ: «دەرۋەقە ئۆزۈم سەن
بىلەن بارىمەن، لېكىن ئۇنداق بولسا، بارىدىغان يولۇڭدا ساڭا ھېچ ئىززەت تەگمەيدۇ، بەلكى
خۇداۋەندە ئۆزى سىسېرانى بىر خوتۇننىڭ قولىغا تاپشۇرىدۇ» دەپ دېبورا قوپۇپ، باراق بىلەن
بىللە قادېشقا ماڭدى. [10] باراق ئۆزى زەبۇلۇن بىلەن نافتالىنى قادېشقا قىچقىرىپ، ئون مىڭ
ئادەمنى ئۆزى بىلەن ئېلىپ چىققىنىدا دېبورامۇ ئۇنىڭ بىلەن چىقتى.
[11] قېنىي خېبەر بولسا مۇسانىڭ قېيناتىسى بولغان خوبابنىڭ نەسلىدىن كەلگەن باشقا
قېنىيلاردىن ئۆزىنى ئايرىپ، قادېشنىڭ يېنىدا بولغان زائانانىم دېگەن جايدىكى دۇب دەرىخىنىڭ
يېنىدا ئۆز چېدىرىنى تىككەنىدى. [12] «مانا ئابىنوئامنىڭ ئوغلى باراق ئۆزى تابور تېغىغا
چىقتى» دېگەن خەۋەر سىسېراغا يەتكىنىدە، [13] سىسېرا ئۆزى تۆمۈردىن بولغان توققۇز يۈز
جەڭ هارۋىسىنىڭ ھەممىسىنى يىغىپ، ھەممە خەلقىنى تائىپىلەرنىڭ شەھىرى شاروشەتتىن
قىچقارتىپ، قىشون ئېقىننىڭ يېنىدا توپلىدى.

14 ئۇ ۋاقىت دېبورا باراققا سۆز قىلىپ: «قوپقىن، بۇ كۈن بولسا خۇداۋەندە ئۆزى سىسېرانى سېنىڭ
قولۇڭغا تاپشۇرىدىغان كۈندۇر. مانا خۇداۋەندە ئۆزى ئالدىڭدا بولغىنىنى بىلمەمسەن؟» دېدى.
شۇنى دېسە، باراق ئۆزى ئون مىڭ ئادەمنى كەينىگە سېلىپ، تاغدىن چۈشتى. 15 خۇداۋەندە
بولسا سىسېرانىڭ ئۆزىنى ھەممە ھارۋىلىرى بىلەن پۈتۈن قوشۇنىنى باراقنىڭ ئالدىدا قىلىچ
بىسى بىلەن تېرا-پېرەن قىلىۋەتتى. شۇنداقكى، سىسېرا ئۆزى ھارۋىدىن چۈشۈپ، پىيادە
قېچىپ كەتتى. 16 لېكىن باراق بولسا تائىپىلەرنىڭ شەھىرى شاروشەتكىچە ھارۋىلارنىڭ ئۆزى
بىلەن قوشۇنىنى قوغلاپ باردى. بۇ تەرىقىدە سىسېرانىڭ ھەممە قوشۇنى قىلىچ بىسى بىلەن
يوقىتىلىپ، بىرىمۇ قۇتۇلالمىدى.
17 لېكىن سىسېرا بولسا پىيادە قېچىپ كېتىپ، قېنىي خېبەرنىڭ خوتۇنى يائەلنىڭ چېدىرىغا
بېرىۋالدى. چۈنكى خازورنىڭ پادىشاھى يابىن بىلەن خېبەر قېنىيىنىڭ خاندانىنىڭ ئوتتۇرىسىدا
دوستلۇق بار ئىدى. 18 يائەل ئۆزى چىقىپ، سىسېرا بىلەن كۆرۈشكەندە ئۇنىڭ ئۆزىگە: «ئەي
خوجام، قورقماي مېنىڭكىگە كىرگىن» دېدى. شۇ گەپ بىلەن سىسېرا ئۇنىڭ چېدىرىغا
كىرسە، خوتۇن ئۆزى ئۇنىڭ ئۈستىگە بىر يوتقان يېپىپ قويدى. 19 ئۇ ئۇنىڭغا: «مەن بولسام
ئۇسساپ قالدىم. ئىچكىلى ئاز-ماز سۇ بەرگىن» دېسە، خوتۇن بېرىپ، سۈتنىڭ تۇلۇمنى
ئېچىپ، ئۇنىڭغا ئىچۈرۈپ، يەنە ئۇنى يېپىپ قويدى. 20 ئاندىن سىسېرا ئۇنىڭغا ئېيتتىكى:
«سەن ئۆزۈڭ چېدىرنىڭ ئىشىكىدە ساقلاپ تۇرغىن. بىركىم كېلىپ: ‹ بۇ يەردە بىر كىشى
بارمۇ؟› دەپ سەندىن سورىسا: ‹ يوق› دەپ جاۋاب بەرگىن» دېدى. 21 لېكىن خېبەرنىڭ خوتۇنى
يائەل قوپۇپ، چېدىرنىڭ بىر قوزۇقىنى ئېلىپ، بىر بولقىنى قولىدا تۇتۇپ، شەپە قىلماي ئۇنىڭ
قېشىغا بېرىپ، ئۇ ئۆزى ھېرىپ كېتىپ قاتتىق ئۇخلاپ ياتسا، ئۇنىڭ چېكىسىگە قوزۇقنى
قاقتى. شۇنداقكى، قوزۇق ئۆتۈپ، يەرگە كىرىپ كەتتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆلدى.
22 مانا، باراق ئۆزى سىسېرانى قوغلاپ كەلسە، يائەل ئالدىغا چىقىپ، ئۇنىڭ ئۆزىگە:
«كەلگىن سەن ئىزدەپ كەلگەن ئادەمنىڭ ئۆزىنى ساڭا كۆرسىتەي» دېدى. ئۇ ئۇنىڭكىگە
كىرىپ قارىسا، مانا سىسېرا ئۆزى ئۆلۈك يېتىپ، چېكىسىگە قوزۇق قېقىقلىق تۇرىدۇ. 23 بۇ
تەرىقىدە خۇدا ئۇ كۈندە قانائان پادىشاھى يابىننى بەنى-ئىسرائىلنىڭ ئالدىدا رەسۋا قىلدى.
24 ئۇ ۋاقىتتىن تارتىپ بەنى-ئىسرائىلنىڭ قولى قانائان پادىشاھى يابىننىڭ ئۈستىگە كۈچ
تېپىپ غالىب بولغىلى باشلاپ، ئاخىردا قانائان پادىشاھى يابىننى يوقىتىۋەتتى.

نۇسرەت شېئىرى

5 [1] ئۇ ۋاقىت دېبورا بىلەن ئابىنوئامنىڭ ئوغلى باراق شېئىر ئوقۇپ ئېيتتىكى:

[2] «ئىسرائىلدا باشلايدىغان سەردارلار تېپىلىپ، خەلق ئۆزى كۆڭۈل خۇشى بىلەن ئۇلارغا ئەگەشمەك ئۈچۈن خۇداۋەندىگە ھەمدۇسانا ئېيتىڭلار.

[3] ئەي پادىشاھ، ئاڭلاڭلار! ئەي ئەمىرلەر، قۇلاق سېلىڭلار! مەن بولسام، خۇداۋەندىگە شېئىر ئوقۇي. مەن ئۆزۈم ئىسرائىلنىڭ تەڭرىسى خۇداۋەندىگە مەدھىيە ناخشىلىرىنى ئېيتاي.

[4] ئەي خۇداۋەندە، سەن ئۆزۈڭ سېئىردىن چىقىپ، ئېدوم سەھراسىغا قەدەم قويغىنىڭدا يەر ئۆزى تەۋرىنىپ كېتىپ، ئاسمان بولسا تېمىتىپ تۇرۇپ، بۇلۇتلار يامغۇر ياغدۇرۇپ،
[5] تاغلار بولسا خۇداۋەندىنىڭ يۈزىدىن تىترەپ، سىناي تېغى ئۆزى ئىسرائىلنىڭ تەڭرىسى خۇداۋەندىنىڭ ھۇزۇرىدىن سىلكىنىپ كەتتى.

[6] ئاناتنىڭ ئوغلى شامگارنىڭ كۈنلىرىدە، دەرۋەقە يائەلنىڭ كۈنلىرىدە خان يوللىرى تاشلىنىپ كەتكەچ يولۇچىلار ئۆزى چىغىر يوللىرىدا يۈرەتتى.

[7] مەن دېبورا بولسام، ئىسرائىلدا بىر ئانىدەك پەيدا بولۇپ قوپماستا ئىسرائىلنىڭ ئىچىدە ھاكىم تېپىلماي يوق تۇردى.

[8] خەلق بولسا ئۆزى ئۈچۈن يېڭى تەڭرىلەر ئىلغىۋالدى. بۇ سەۋەبتىن دەرۋازىلىرىغا جەڭ يېتىپ كەلدى. ئەمما قىرىق مىڭچە ئىسرائىلىيلارنىڭ ئارىسىدا بىر دانە سىپار ياكى بىر دانە نەيزە كۆرۈنگەن ئىدىمۇ؟

[9] كۆڭلۈم بولسا ئىسرائىلنىڭ ھاكىملىرى ئۈچۈن سېلىپ، خەلق ئىچىدىن خۇشلۇق بىلەن ئۇلارغا ئەگەشكەنلەرگە مايىل بولىدۇ. ‹ خۇداۋەندە ئۆزى مۇبارەك› دەپ ئېيتىڭلار.

[10] ئەي سىلەر ئاق ئېشەكلەرگە مىنگەنلەر! ئەي نەپىس زىلچىلەرنىڭ ئۈستىدە ئولتۇرغانلار! ئەي يولدا مېڭىپ تۇرغانلار، مەدھىيە ئوقۇڭلار!

[11] يا ئاتقۇچىلارنىڭ چۇقىنىدىن قۇتۇلغانلار بولسا كېچىكلەرنىڭ لېۋىدە تۇرۇپ، خۇداۋەندىنىڭ ئادالىتىنى داڭلاپ، ئۇنىڭ ئىسرائىل ئىچىدە كۆرسەتكەن راست ھەقىقەتنى زىكىر قىلىدۇ. خۇداۋەندىنىڭ قوۋمى بولسا چۈشۈپ، دەرۋازىلارغا يېتىپ كەلدى.

12 ئەمدى سەن ئەي دېبورا، ئويغىنىپ قوپقىن! ئويغىنىپ قوپۇپ شېئىر ئوقۇغىن! ئەي باراق، قوپقىن سەن ئەي ئابىنوئامنىڭ ئوغلى، ئەسىرلىرىڭنى باغلاپ ئېلىپ كەتكىن.

13 مانا قوۋمدىن قالغان ئاز بىر گۇرۇھ بولسا چوڭ خەلقلەرگە غالىب كەلدى. مەن بولسام، خۇداۋەندە ماڭا زالىملارنىڭ ئۈستىگە كۈچ بەردى.

14 ئەفرائىمنىڭ ئۆزىدىن ئامالەكنىڭ ئىچىدە يىلتىز باغلىغان كىشىلەر كەلدى. ئەي بەنيامىن، سېنىڭ كەينىڭدىن ئەگىشىپ قوۋمىڭ بىلەن قوشۇلۇپ ماكىردىن ھاكىملار چۈشۈپ كېلىپ، زەبۇلۇندىن سەردارلىقنىڭ ھاسىسىنى تۇتقانلار يېتىپ كەلدى.

15 ئىسساكارنىڭ ئەمىرلىرى بولسا دېبوراغا قوشۇلدى. ئىسساكار قىلغاندەك باراقمۇ قىلىپ، ئۇنىڭ كەينىدىن ۋادىغا چۈشتى. رۇبەننىڭ ئېقىنلىرىنىڭ يېنىدا چوڭ-چوڭ مەسلىھەتلەر قىلىندى.

16 سەن بولساڭ نېمىشقا قوتاننىڭ ئىچىدە تۇرۇپ، قويلار ئۈچۈن چالغان يالغۇزەكنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىغىلى خالىدىڭ؟ مانا رۇبەننىڭ ئېقىنلىرىنىڭ يېنىدا چوڭ-چوڭ مەسلىھەتلەر قىلىندى.

17 گىلىياد بولسا ئىئوردانىنىڭ ئۇ تەرىپىدە تۇرۇپ قالدى. دان ئۆزى نېمىشقا كېمىلەرنىڭ يېنىدا توختاپ قالدى؟ ئاشەر بولسا دېڭىزنىڭ كانارىدا توختاپ تۇرۇپ، كۆرپەزلىرىنىڭ يېنىدا ئولتۇرۇپ قالدى.

18 لېكىن زەبۇلۇن بولسا ئۆزىنى ئۆلۈمگە تۇتۇپ بېرىپ، نافتالىمۇ ئېگىز سەھرالاردا ھەم شۇنداق قىلدى.

19 پادىشاھلار كېلىپ سوقۇشۇپ، قانائاننىڭ پادىشاھلىرى بولسا تائاناكتىكى مەگىددو سۇلىرىنىڭ يېنىدا ئۇرۇشتى. لېكىن ئاز-ماز كۈمۈش ئولجىمۇ تاپالمىدى.

20 ئاسمان تەرىپىدىنمۇ ئۇرۇش بولۇپ، يۇلتۇزلار بولسا ئۆز جايىدىن چۈشۈپ، سىسېراغا قارشى سوقۇشتى.

21 قىشون دەرياسى ئۇلارنى ئېقىتىپ كېتىپ، كونا دەريا بولغان قىشون دەرياسى ئۆزى ئۇلارنى سۈپۈرۈپ كەتتى! ئەي مېنىڭ جېنىم، قۇۋۋەت بىلەن ئالدىغا يۈگۈرگىن.

22 ھەيدىگۈچى پالۋانلارنىڭ چاپقىنىدا ئاتلارنىڭ تۇياقلىرى تاكىراڭ-تاكىراڭ قىلدى.

23 «سىلەر مېروزغا لەنەت قىلىپ، خۇداۋەندىنىڭ ياردىمىگە، دەرۋەقە زالىملارغا قارشى خۇداۋەندىگە ياردەم بەرمىگىنى ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئولتۇرغۇچىلىرىغا قاتتىق لەنەت قىلىڭلار» دەپ خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى ئېيتتى.

24 قېنىي خېبەرنىڭ خوتۇنى ياەل بولسا ھەممە خوتۇنلىرىدىن مۇبارەك بولۇپ، چېدىردا ئولتۇرغان خوتۇنلىرىدىن ئەۋزەل بولسۇن.

25 سىسېرا ئۆزى سۇ سورىسا، ئۇ ئۇنىڭغا سۈت بېرىپ، باي رەسمىيچە بىر قاچىدا قايماق تەڭلىدى.

26 ئۇ ئۆزى بىر قولىنى قوزۇققا ئۇزىتىپ، ئوڭ قولىدا بولقىنى تۇتۇپ سىسېرانى ئۇرۇپ، بېشىنى ئۇۋۋاپ، چېكىسىنى تېشىپ ئۆتكۈزۈۋەتتى.

27 سىسېرا بولسا ئۇنىڭ ئايىغىغا ئېڭىشىپ يىقىلىپ ياتتى. ئۇ ئۆزى ئۇنىڭ ئاياغلىرىغا يىقىلىپ يېتىپ ياتقان يېرىدە ئۆلۈپ قالدى.

28 سىسېرانىڭ ئانىسى بولسا پەنجىرىدىن قاراپ تووۋلاپ: «ئۇنىڭ ھارۋىلىرى نېمىشقا كەلمەيدۇ؟ ھارۋىلىرىنىڭ چاقلىرى نېمىگە ئاستىلىشىپ قالدى» دەپ ئېيتىپ،

29 ئۆز-ئۆزىدىن شۇنداق سوئال قىلىپ تۇرغاندا، ئۇنىڭ ھەممىدىن دانا خوتۇنلىرى جاۋاب بېرىپ:

30 «شەكسىز بۇلار بولسا ئولجا ئېلىپ بۆلۈشۈپ، ھەربىر ئەر كىشىگە ئىككىدىن قىز تېگىپ، سىسېرانىڭ ئۆزىگە رەڭمۇرەڭ رەختلەر ئولجا تېگىپ، رەڭمۇرەڭ گۈل توقۇلغان رەختلەر بېرىلىپ، ئىككى يۈزلۈك گۈل توقۇلغان ئېگىنلەر بولسا ئەسىرلەرنىڭ گەدىنىگە يۈكلىنىپ كېلىپ، ئۇنىڭغا بېرىلگەن ئىمىش» دەپ ئېيتتى.

31 ئەي خۇداۋەندە، سېنىڭ ھەممە دۈشمەنلىرىڭ بولسا شۇنداق تەرىقىدە يوق بولۇپ كېتىپ، سېنى دوست تۇتقانلارنىڭ ئۆزى چۈش ۋاقتىدىكى ئاپتاپتەك بولسۇن»
دېدى.
بۇنىڭ بىلەن يۇرت ئۆزى قىرىق يىلغىچە ئارام-ئامانلىق تاپتى.

گىدوننىڭ هاكىملىققا چاقىرىلىشى

6 1 لېكىن بەنى-ئىسرائىل خۇداۋەندىنىڭ كۆزىدە يامان بولغىنى قىلىپ تۇرغاچ، خۇداۋەندە
ئۇلارنى يەتتە يىلغىچە مىدىيانىنىڭ قولىغا تاپشۇردى. 2 ئۇ ۋاقىت مىدىيانىنىڭ قولى
ئىسرائىلنى شۇنداق بېسىۋالدىكى، بەنى-ئىسرائىل ئۆزى مىدىياندىن پاناھ تاپماق ئۈچۈن
تاغلاردا تېخى بار ئۆڭكۈرلەرنى قىلىپ، غار بىلەن قورغانلارنى ياساپ قويدى. 3 قاچانكى
ئىسرائىلىيلار ئۇرۇق تېرىغان بولسا، مىدىيانىيلار، ئامالەكىيلار ۋە شەرقىيلەر كېلىپ، ئۇلارغا
ھۇجۇم قىلىپ، 4 ئۇلارغا قارشى چېدىر تىكىپ، گازاغىچە يەرنىڭ ھوسۇلىنى يوقىتىۋېتىپ،
ئىسرائىلدا ھېچ ئاشلىق قويمىدى. قوي، كالا، ئېشەكلىرىنى ئېلىپ كېتەتتى. 5 چۈنكى ئۇلار
بولسا ئۇلار مال بىلەن چېدىرلىرىنى ئالغاچ كېلىپ، چېكەتكىدەك تولا بولۇپ ئۆزى بىلەن
تۆگىلىرى ھېسابى بولماي، يۇرتقا كىرىۋېلىپ، ئۇنى خاراب قىلاتتى. 6 بۇ تەرىقىدە مىدىيانىنىڭ
دەستىدىن بەنى-ئىسرائىل تولا رەسۋالىق تارتاتتى. رەسۋالىق تارتىپ، بەنى-ئىسرائىل ئۆزى
خۇداۋەندىگە پەرياد قىلغىلى باشلىدى.
7 مىدىيانىيلارنىڭ دەستىدىن قىينىلىپ، بەنى-ئىسرائىل خۇداۋەندىگە پەرياد قىلغىنىدا،
8 خۇداۋەندە ئۆزى بەنى-ئىسرائىلغا بىر پەيغەمبەرنى ئەۋەتتى. ئۇ كېلىپ ئۇلارغا ئېيتتىكى:
«ئىسرائىلنىڭ تەڭرىسى خۇداۋەندە مۇنداق ئېيتىدۇكى: ‹ مەن ئۆزۈم سىلەرنى مىسىردىن
چىقىرىپ كېلىپ قۇللۇق ئۆيىدىن ئاجرىتىۋېلىپ، 9 مىسىرلىق بىلەن سىلەرگە زۇلۇم
قىلغۇچىلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇپ، ئالدىڭلاردىن ئۇلارنى ھەيدىۋېتىپ، يۇرتىنى سىلەرگە
تاپشۇرۇپ بېرىپ، 10 سىلەرگە: «مانا تەڭرىڭلار خۇداۋەندە مەن ئۆزۈم بولغاچ سىلەر
يۇرتىدا ئولتۇرغان ئامورىيلارنىڭ تەڭرىلەردىن قورقماڭلار» دېسەم، مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق
سالمىدىڭلار› دەپ ئېيتىدۇ» دېدى. 11 ئاندىن كېيىن خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى كېلىپ، ئوفرا
دېگەن جايىدا ئابىئېزەر يوئاشقا تەئەللۇق بولغان دۇب دەرىخىنىڭ تۈۋىدە ئولتۇردى. ئۇ ۋاقىت
يوئاشنىڭ ئوغلى گىدون ئۆزى مىدىيانىيلاردىن قاچۇرماق ئۈچۈن سىققۇچنىڭ ئىچىدە بۇغداي
سوقۇپ تۇرغانىدى.
12 ئۇ ھامان خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى ئۇنىڭغا كۆرۈنۈپ: «ئەي باتۇر پالۋان، خۇداۋەندە
ئۆزى سەن بىلەندۇر» دەپ ئۇنىڭغا ئېيتتى. 13 گىدون ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: «ئەي خوجام
خۇداۋەندە، بىز بىلەن بولغان بولسا، بۇ مۇسىبەتنىڭ ھەممىسى نېمىشقا ئۈستىمىزگە كەلدى؟
ئۇنىڭ قىلغان مۆجىزىلەرنىڭ ھەممىسى ئەمدى نە يەردىدۇر؟ بۇلار توغرىسىدا ئاتا-بوۋىلىرىمىز
ئۆزى دەپ بېرىپ: ‹ مانا خۇداۋەندە بىزنى مىسىردىن چىقىرىپ كەلدى› دەپ ئېيتىشاتتى.
لېكىن بۇ كۈنلەردە خۇداۋەندە ئۆزى بىزنى تاشلىۋېتىپ، مىدىيانىيلارنىڭ قولىغا چۈشۈرۈپ
قويدى» دېدى. 14 ئۇ ۋاقىت خۇداۋەندە ئۇنىڭغا نەزەر قىلىپ: «سەن ئۆزۈڭ بۇ كۈچۈڭ بىلەن
بېرىپ، ئىسرائىلنى مىدىيانىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇۋالغىن. مانا مەن سېنى ئەۋەتمىدىممۇ؟»
دەپ ئېيتتى. 15 شۇنى دېسە، ئۇ ئۇنىڭغا: «ئەي خوجام، مەن بولسام ئىسرائىلنى قانداق
قۇتقۇزالىمەن؟ خاندانىم بولسا ماناسسەنىڭ ئىچىدە ھەممىدىن پەس بولۇپ، ئۆزۈم بولسام،

ئاتامنىڭ ئۆيىدە ھەممىدىن كىچىكى مەن ئەمەسمۇ؟» دېدى. [16] خۇداۋەندە ئۇنىڭغا: «مەن ئۆزۈم سەن بىلەن بولىمەن. بۇ سەۋەبتىن سەن بولساڭ مىدىيانىيلارنى بىر ئادەمنى ئۇرغاندەك ئۇرىسەن» دەپ ئېيتتى. [17] لېكىن ئۇ ئۇنىڭغا ئىلتىجا قىلىپ: «مەن كۆزلىرىڭدە ئىلتىپات تاپقان بولسام، مەن بىلەن سۆزلەشكىنىڭگە ماڭا بىر ئالامەت كۆرسىتىپ، [18] مەن ساڭا يېنىپ كېلىپ، ئۆز ھەدىيە قۇربانلىقىمنى كەلتۈرۈپ، ئالدىڭدا قويمىغۇچىلىك بۇ يەردىن كەتمىگىن» دېدى. خۇداۋەندە جاۋاب بېرىپ: «سەن يېنىپ كەلگۈچىلىك توختاپ تۇرىمەن» دېدى.

[19] ئۇ ۋاقىت گىدىئون بېرىپ، بىر ئوغلاقنى تەييارلاپ، بىر ئېفا ئۇننىڭ پېتىر نېنىنى پىشۇرۇپ، گۆشنى بىر سېۋەتكە سېلىپ، شورپىنى بىر قازانغا قۇيۇپ، دۇب دەرىخىنىڭ تۈۋىدە ئۇنىڭ قېشىغا كەلتۈرۈپ، ئالدىدا قويدى. [20] لېكىن خۇدانىڭ پەرىشتىسى ئۇنىڭغا: «بۇ گۆش بىلەن پېتىر نېنىنى ئېلىپ بېرىپ، ئانداكى قورام تاشنىڭ ئۈستىدە قويۇپ، شورپىنى تۆكۈۋەتكىن» دېدى. شۇنى دېسە، ئۇ شۇنداق قىلدى. [21] ئۇ ۋاقىت خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى قولىدىكى ھاسىنى ئۇزىتىپ، ئۇچىنى گۆش بىلەن پېتىر نېنىغا تەگكۈزسە، قورام تاشتىن بىر ئوت چىقىپ، گۆش بىلەن پېتىر نېنىنى يەپ كەتتى. ئۇ ھامان خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى ئۇنىڭ كۆزىدىن غايىب بولدى.

[22] بۇنىڭ بىلەن گىدىئون ئۆزى ئۇنىڭ خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۆزى: «ۋاي ماڭا، ئەي رەب خۇداۋەندە، مەن بولسام خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسىنى يۈزمۇيۈز كۆرمىدىممۇ؟» دېدى. [23] لېكىن خۇداۋەندە ئۇنىڭغا: «ساڭا ئامانلىق بولسۇن. قورقمىغىن، ئۆلمەيسەن» دېدى. [24] ئۇ ۋاقىت گىدىئون ئۆزى خۇداۋەندە ئۇچۇن ئاندا بىر قۇربانگاھنى ياساپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى ‹ خۇداۋەندە ئامانلىقنىڭ ئىگىسى› دەپ ئاتىدى. بۇ قۇربانگاھ بولسا بۇ كۈنگىچە ئابىئېزەرىيلەرنىڭ ئوفرا دېگەن جايىدا تۇرماقتا.

گىدىئون بائال قۇربانگاھىنى يىقىتىدۇ

[25] ئۇ كېچىسى خۇداۋەندە ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «سەن ئاتاڭنىڭكى بولغان ياش بۇقا بىلەن يەتتە ياشلىق باشقا بىر بۇقىنى ئېلىپ، ئاتاڭغا تەئەللۇق بولغان بائال-قۇربانگاھىنى يىقىتىپ، ئۇنىڭ يېنىدىكى ئاشەرە بۇتىنى كېسىۋېتىپ، [26] قورام تاشنىڭ چوققىسىنىڭ ئۈستىدە تەڭرىڭ خۇداۋەندە ئۇچۇن تەرتىپ بىلەن بىر قۇربانگاھنى ياساپ، ئىككىنچى بۇقىنى ئېلىپ، ئۆزۈڭ كېسىۋەتكەن ئاشەرە بۇتىنىڭ پارچىلىرىنىڭ ئۈستىدە كۆيدۈرمە قۇربانلىق قىلغىن» دېدى.

[27] شۇنى دېسە، گىدىئون ئۆزى خۇداۋەندىنىڭ ئېيتقىنىدەك قىلىپ، ئادەملىرىدىن ئون كىشىنى ئۆزى بىلەن ئېلىپ بېرىپ، ئۆز ئاتىسىنىڭ خاندانى بىلەن شەھەر خەلقىدىن قورققىنى ئۇچۇن بۇ ئىشنى كۈندۈزى قىلالماي، كېچىسى قىلدى. [28] ئەتىسى سەھەردە شەھەر خەلقى قوپۇپ قارىسا، مانا بائال-قۇربانگاھى ئۆزى يىقىتىلىپ، ئۇنىڭ يېنىدىكى ئاشەرە بۇتى بولسا

كېسىلىپ كېتىپ، يېڭى ياسالغان قۇربانگاھنىڭ ئۈستىدە ئىككىنچى بۇقا قۇربانلىق
قىلىنىپ ئۆتكۈزۈكلۈك تۇردۇ. 29 بۇنى كۆرۈپ، ئۇلار بىر-بىرىگە: «بۇ ئىشنى كىم قىلدى؟»
دەپ سوراپ تەھقىقلىسە: «يوئاشنىڭ ئوغلى گىدون ئۆزى بۇنى قىلدى» دەپ ئۇلارغا مەلۇم
بولدى. 30 ئۇ ۋاقىت شەھەرنىڭ ئادەملىرى يوئاشقا سۆزلەپ: «ئوغلۇڭنى چىقىرىپ بەرگىن. ئۇ
ئۆزى بائال-قۇربانگاھىنى يىقىتىپ، ئۇنىڭ يېنىدىكى ئاشىرە سۇرىتىنى كېسىۋەتكىنى ئۈچۈن
ئۆلتۈرۈلسۇن» دېدى. 31 يوئاش ئۆزى ئالدىدا تۇرغانلارغا جاۋاب بېرىپ ئېيتتىكى: «راستتىنلا
سىلەر بائال ئۈچۈن ئۇرۇش قىلىسىلەرمۇ ۋە يا ئۇنى ساقلايسىلەرمۇ؟ كىمكى ئۇنىڭ توغرىسىدا
ئۇرۇش قىلسا، ئەتىگىچە ئۆلتۈرۈلسۇن. ئەگەر ئۇ خۇدا بولسا، ئۇنىڭ قۇربانگاھىنى يىقىتقان
بۇ كىشى بىلەن ئۆزى ئۇرۇشسۇن» دېدى. 32 بۇ سەۋەبتىن ئۇلار گىدوننىڭ ئىسمىنى يەرۇببائال
دەپ ئاتاپ، قۇربانگاھىنى يىقىتقان بۇ كىشى بىلەن بائال ئۆزى ئۇرۇشسۇن» دەپ ئېيتىشتى.

33 ئەمما مىديانىي بىلەن ئامالەكىيلەر شەرقىيلەر بىلەن قوشۇلۇپ، ھەممىسى يىغىلىپ،
دەريادىن ئۆتۈپ بېرىپ، يىزرەئەلنىڭ ۋادىسىدا چېدىرلىرىنى تىكتى. 34 ئۇ ۋاقىت
خۇداۋەندىنىڭ روھى گىدوننىڭ ئۈستىگە كەلگەچ ئۇ ئۆزى كاناي چالسا، ئابىئېزەرنىڭ خەلقى
يىغىلىپ، ئۇنىڭ كەينىدىن ئەگەشتى. 35 ئاندىن كېيىن ئۇ ئۆزى ماناسسەنىڭ ھەممىسىگە
ئەلچى ئەۋەتسە، بۇلارمۇ يىغىلىپ، ئۇنىڭ كەينىدىن ئەگەشتى. شۇ تەرىقىدە ئاشەر، زەبۇلۇن ۋە
نافتالىغا ئەلچى ئەۋەتسە، بۇلارمۇ دەرھال چىقىپ، ئۇلارغا قوشۇلدى.
36 گىدون ئۆزى خۇداغا ئېيتتىكى: «ئەگەر سەن ئېيتقىنىڭدەك مېنىڭ قولۇم بىلەن ئىسرائىلنى
قۇتقۇزغىلى خالىساڭ، 37 مانا مەن خاماندا قوي يۇڭىنى قويۇپ قويىمەن. ئەگەر شەبنەم يالغۇز
يۇڭنىڭ ئۈستىگە چۈشۈپ، چۆرىسىدىكى يەرنىڭ ھەممىسى قۇرۇق تۇرسا، بۇنىڭ بىلەن سەن
ئېيتقاندەك مېنىڭ قولۇم بىلەن ئىسرائىلنىڭ قۇتقۇزماقچى بولغىنىڭنى بىلىمەن» دېدى.
38 شۇنداق دەپ، ئەتىسى سەھەر قوپۇپ، يۇڭ بېسىپ شەبنەمنى سىقىپ كۆرسە، بىر قاچا
شەبنەمدىن تولدى. 39 لېكىن گىدون ئۆزى خۇداغا ئېيتتىكى: «ماڭا ئاچچىقلىماي تۇرساڭ،
يالغۇز بىر مەرتىۋە يەنە ئەرز قىلغۇم بار. مۇمكىن بولسا، بۇ نۆۋەت يۇڭنى يەنە سىناپ باقاي.
ئەمدى بۇ قېتىم يالغۇز يۇڭ قۇرۇق تۇرۇپ، چۆرىسىدىكى يەرنىڭ ھەممىسىگە شەبنەم
چۈشسۇن» دېدى. 40 دېگىنىدەك شۇ كېچىسى خۇدا شۇنداق قىلدىكى، يالغۇز يۇڭ قۇرۇق
تۇرۇپ، چۆرىسىدىكى يەرنىڭ ھەممىسىگە شەبنەم چۈشۈپ قالدى.

گىدون دۈشمەنلەرنى يۇرتتىن ھەيدەپ چىقىرىدۇ

7 1 يەرۇببائال دەپ ئاتالغان گىدون ئۆزى ئەتىسى سەھەر قوپۇپ، ئۆزىگە قوشۇلغان
ھەممە خەلق بىلەن چىقىپ، خارود دېگەن بۇلاقنىڭ يېنىغا چۈشتى. مىديانىيلارنىڭ

لەشكەرگاھى بولسا ئۇنىڭ شىمال تەرىپىگە مورەھ ئېگىزلىكىنىڭ يېنىدىكى ۋادىدا ئىدى.
[2] لېكىن خۇداۋەندە گىدونغا ئېيتتىكى: «ساڭا ئەگەشكەن خەلقنىڭ سانى بەك تولا بولغىنى
ئۈچۈن، مەن بولسام مىدىيانىيلارنى ئۇلارنىڭ قولىغا بەرمەيمەن. بولمىسا ئىسرائىل ئۆزى:
‹ ئۆز قولىمىز بىزنى قۇتقۇزدى› دەپ ماڭا قارشى يوغانلىق قىلىپ قالسا كېرەك. [3] ئۇنىڭ
ئۈچۈن سەن ئەمدى خەلققە ئېلان قىلىپ: ‹ كىمكى قورقۇپ، يۈرىكى سېلىپ قالغان بولسا،
گىلىياد تېغىدىن يېنىپ كەتسۇن› دەپ ئېيتقىن» دېدى. مۇنداق قىلسا، خەلقنىڭ ئارىسىدىن
يىگىرمە ئىككى مىڭ كىشى يېنىپ كېتىپ، يالغۇز ئون مىڭى قېلىپ قالدى. [4] خۇداۋەندە
گىدونغا يەنە ئېيتتىكى: «تېخىمۇ خەلق زىيادە تولىدۇر. ئەمدى سەن بۇلارنى سۇنىڭ لېۋىگە
ئېلىپ كەلگىن. ئاندا مەن ئۇلاردىن سەن ئۈچۈن بەزىسىنى ئىلغاپ، ئۆزۈم كىم توغرىسىدا: ‹
بۇ ئۆزى سەن بىلەن بارسۇن› دېسەم، ئۇ سەن بىلەن بارسۇن. لېكىن كىم توغرىسىدا: ‹ بۇ ئۆزى
سەن بىلەن بارمىسۇن› دېسەم، ئۇ بارمىسۇن» دېدى. [5] ئۇ ۋاقىت گىدون ئۆزى خەلقنى سۇنىڭ
لېۋىگە ئېلىپ كەلدى. كەلسە، خۇداۋەندە ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «ھەركىم ئىت سۇ ئىچكەندەك
تىلى بىلەن يالاپ سۇ ئىچسە، ئۇلارنى بىر تەرەپكە قويغىن. شۇنداق ھەم ھەركىم دۈم يېتىپ
تۇرۇپ سۇ ئىچسە، ئۇلارنىمۇ ئايرىغىن» دېدى. [6] شۇنداق قىلسا، قولىنى ئاغزىغا تەگكۈزۈپ
يالاپ، سۇ ئىچكەنلەرنىڭ سانى ئاران ئۈچ يۈز چىقتى. قالغان خەلقنىڭ ھەممىسى بولسا دۈم
يېتىپ تۇرۇپ سۇ ئىچتى. [7] ئۇ ۋاقىت خۇداۋەندە گىدونغا ئېيتتىكى: «مەن بولسام يالاپ سۇ
ئىچكەن بۇ ئۈچ يۈز كىشىنىڭ قولى بىلەن سىلەرنى قۇتقۇزۇپ، مىدىيانىيلارنى سېنىڭ قولۇڭغا
تاپشۇرىمەن. لېكىن قالغان خەلق بولسا ھەربىرى ئۆز جايىغا يېنىپ كەتسۇن» دېدى. [8] ئۇ
ۋاقىت خەلقنىڭ ئۆزى ئۆز ئوزۇق تالقان بىلەن كانايلىرىنى ئالغىلى باشلىدى. لېكىن گىدون
ئۆزى ئىسرائىلنىڭ ھەممە ئەر كىشىلىرىنىڭ ھەربىرىنى ئۆز چېدىرىغا ياندۇرۇۋېتىپ، يالغۇز
بۇ ئۈچ يۈز كىشى ئېلىپ قالدى. مىدىيانىيلارنىڭ لەشكەرگاھى بولسا ئۇنىڭ تېگىدىكى ۋادىدا
ئىدى. [9] ئۇ كېچىسى خۇداۋەندە ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «سەن قوپۇپ، لەشكەرگاھقا چۈشكىن،
چۈنكى مەن بولسام ئۇلارنى سېنىڭ قولۇڭغا بەردىم. [10] ئەگەر سەن چۈشكىلى قورقساڭ،
ئۆز خىزمەتكارىڭ پۇرانى بىللە ئېلىپ، لەشكەرگاھقا چۈشكىن. [11] چۈشسەڭ، ئۇلارنىڭ نېمە
سۆزلەشكىنىنى ئاڭلاپ، لەشكەرگاھقا كىرگىلى جۈرئەت تاپىسەن» دېدى. بۇنى ئاڭلاپ، ئۇ
ئۆزى خىزمەتكارى پۇرانى بىللە ئېلىپ، لەشكەرگاھنىڭ لېۋىدە تۇرغان ئەسكەرلەرنىڭ قېشىغا
باردى. [12] مانا مىدىيانىي، ئامالەكىي ۋە شەرقىيلەر بولسا ۋادىنىڭ ئىچىدە چېكەتكىدەك
قۇيۇلۇپ تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ تۆگىلىرى ئۆزى تولىلىقىدىن دېڭىزنىڭ كانارىدىكى قۇمدەك بولۇپ
ھېسابسىز ئىدى. [13] لېكىن گىدون يېتىپ بارسا، مانا ئاندا بىر كىشى ئۆز ھەمراھىغا كۆرگەن
چۈشىنى ئېيتىپ بېرىپ تۇرۇپ: «مانا مەن چۈشۈمدە كۆردۈمكى، بىر دانە ئارپا توقىچى
مىدىيانىيلارنىڭ لەشكەرنىڭ لەشكەرگاھىغا چۈشۈپ قېلىپ، يۇملاپ كېلىپ چېدىرنىڭ
قېشىغا يېتىپ، ئۇنى ئۇرغان ئىمىش. ئۇرسا، چېدىر ئۆزى سۇنۇپ كېتىپ، ئاستىن-ئۈستۈن
بولۇپ كەتكەن ئىمىش» دېدى. [14] شۇنى دېسە، ھەمراھى ئۇنىڭغا تەبىر بېرىپ: «بۇنىڭ مەنىسى

يوئاشنىڭ ئوغلى بولغان ئىسرائىلىي ئەركەك گىدوننىڭ قىلىچىدىن باشقا بىر نېمە ئەمەستۇر. خۇدا ئۆزى مىدىيانىيلارنى ھەممە ئەسكەرلىرى بىلەن قوشۇپ، ئۇنىڭ قولىغا بەردى» دەپ ئېيتقىنىنى ئاڭلىدى. [15] گىدون ئۆزى چۈشىنىڭ خەۋىرى بىلەن تەبىرىنى ئاڭلىغاندا سەجدە قىلدى. ئاندىن ئىسرائىلنىڭ لەشكەرگاھىغا يېنىپ كېلىپ: «قوپۇڭلار، خۇداۋەندە ئۆزى مىدىيانىيلارنىڭ لەشكىرىنى قولۇڭلارغا بەردى» دەپ ئېيتىپ، [16] بۇ ئۈچ يۈز كىشىنى ئۈچ ھەسسىگە بۆلۈپ، ھەممىسىنىڭ قولىغا بىردىن كاناي بىلەن بىردىن-بىردىن ئىچىدە چىراغ قويۇلغان خالىي كوزىنى بېرىپ، [17] ئۇلارغا ئېيتتىكى: «ماڭا قاراپ تۇرۇپ، مەن قىلغاندەك قىلىڭلار. مانا مەن لەشكەرگاھنىڭ قېشىغا يېتىپ بېرىپ، نېمە قىلسام سىلەرمۇ شۇنداق قىلىپ، [18] مەن ئۆزۈم بىلەن ماڭا ئەگەشكەنلەر كاناي چالساق، سىلەرمۇ پۈتۈن لەشكەرگاھنىڭ چۆرىسىدە تۇرۇپ، كاناي چېلىپ: ‹ قىلىچ ئۆزى خۇداۋەندە بىلەن گىدوننىڭكىدۇر› دەپ تووۋلىشىڭلار» دېدى. [19] ئوتتۇرا كېچە بولاي دېگەندە يېڭى مۇھاپىزەتچىلەر يۆتكەلسە، گىدون ئۆزى يۈز كىشىنى بىللە ئېلىپ، لەشكەرگاھنىڭ يېنىغا كېلىپ، كاناي چېلىپ، قوللىرىدىكى كوزىلارنى سۇندۇرۇۋەتتى. [20] ئۇ ھامان بۇ ئۈچ بۆلۈنگەنلەرمۇ كاناي چېلىپ، كوزىلارنى سۇندۇرۇپ، چەپ قوللىرىدا چىراغلارنى تۇتۇپ، كانايلىرىنى چالماق ئۈچۈن ئوڭ قوللىرىدا تۇتۇپ تۇرۇپ: «قىلىچ ئۆزى خۇداۋەندە بىلەن گىدوننىڭكىدۇر» دەپ تووۋلىشىپ، [21] ئۇلارنىڭ ھەربىرى ئۆز جايىدا لەشكەرگاھنىڭ چۆرىسىدە توختاپ تۇرسا، دۈشمەننىڭ ھەممە قوشۇنى بۇ تەرەپكە-ئۇ تەرەپكە يۈگۈرۈپ، تووۋلىشىپ قاچقىلى تۇرۇپ، [22] بۇ ئۈچ يۈز كىشى كاناي چالسا، خۇداۋەندە ئۆزى بىر-بىرىنىڭ قىلىچىنى بىر-بىرىگەياندۇرۇپ، ھەممە لەشكەرنىڭ ئۈستىگە كەلتۈردى. بۇ تەرىقىدە لەشكەرلىرى ئۆزى زېرەرات بىلەن بەيت-شىتتانىڭ تەرىپىگە قېچىپ كېتىپ، تابباتتىن ئۆتۈپ ئابەل-مېخولانىڭ كانارىغىچە بېرىۋالدى. [23] ئەمما نافتالى، ئاشەر ۋە ھەممە ماناسسە قەبىلىسىدىن ئىسرائىلىي ئادەملەر يىغىلىپ مىدىيانىيلارنى قوغلىغىلى تۇردى. [24] گىدون بولسا ئەفرائىمنىڭ ھەممە تاغلىرىغا ئەلچىلەر ئەۋەتىپ: «مىدىيانغا قارشى چۈشۈپ، ئۇلار ئۆتەلمىسۇن دەپ، بەيت-باراغىچە سۇ ئېقىنلىرىدا توسۇپ تۇرۇپ، ئىئوردانىدىنمۇ ئۆتكىلى قويماڭلار» دەپ خەۋەر بەرسە، ئەفرائىمنىڭ ھەممە ئادەملىرى يىغىلىپ كېلىپ، بەيت-باراغىچە سۇ ئېقىنلىرىدا توسۇپ تۇرۇپ، ئىئوردانىدىنمۇ ئۆتكىلى قويماي، [25] مىدىيانىيلارنىڭ ئورەب بىلەن زەئەب دېگەن ئىككى سەردارلىرىنى تۇتۇۋېلىپ، ئورەبنى ئورەب قورام تېشىدا ئۆلتۈرۈپ، زەئەبنىڭ ئۆزىنى زەئەب سىققۇچىدا ئۆلتۈرۈپ، مىدىيانىيلارنى قوغلاپ بېرىپ، ئورەب بىلەن زەئەبنىڭ كاللىلىرىنى ئىئوردانىڭ ئۇ تەرىپىگە گىدوننىڭ قېشىغا كەلتۈردى.

ئەفرائىمنىڭ خاپا بولۇشى

8 1 لېكىن ئەفرائىمنىڭ ئادەملىرى ئۇنىڭغا: «نېمىشقا بىزگە شۇنى قىلىپ، ئۆزۈڭ
مىدىيانىيلار بىلەن سوقۇشقىلى چىقىپ، بىزنى قىچقارمىدىڭ» دەپ ئۇنىڭ بىلەن قاتتىق
مۇزاكىرىلەشكىلى تۇردى. 2 ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردىكى: «سىلەرگە قارىغاندا مەن تېخى نېمە
قىلدىم؟ ئەفرائىمنىڭ پاشاڭى بولسا ئابىئېزەرنىڭ ئۈزۈم ھوسۇلىدىن ئەۋزەل ئەمەسمۇ؟
3 خۇدا ئۆزى مىدىيانىيلارنىڭ سەردارلىرى بولغان ئورەب بىلەن زەئەبنى قولۇڭلارغا
بەرگەندىن كېيىن، سىلەر قىلغىنىڭلاردەك مەن نېمە قىلالىدىم؟» دېدى. شۇنى دېسە، ئۇنىڭغا
ئاچچىقلانماي، غەزىپى پەسلەندى.

گىدوننىڭ مىدىيان ئۈستىدىن غەلىبە قىلىشى

4 گىدون ئۆزى ئىئوردانغا كەلگەندە ئۆزىگە ھەمراھ بولغان ئۈچ يۈز كىشى ھېرىپ كەتكەن
بولسىمۇ، ئۇنىڭ بىلەن بىللە دەريادىن ئۆتتى. 5 ئۆتكەندە ئۇ ئۆزى سۇككوتنىڭ ئادەملىرىگە:
«ماڭا ئەگىشىپ ھېرىپ كەتكەن كىشىلەرگە بىرنەچچە نان بېرىڭلار. مەن بولسام، مىدىياننىڭ
ئىككىلا پادىشاھى زېباھ بىلەن زالمۇننانى قوغلاپ كېتىپ بارىمەن» دېدى. 6 لېكىن
سۇككوتنىڭ چوڭلىرى جاۋاب بېرىپ: «زېباھ بىلەن زالمۇننا بولسا ھازىر سېنىڭ قولۇڭغا
چۈشتىمۇ؟ بولمىسا سېنىڭ لەشكەرلىرىڭگە قانداق نان بېرەلمەيمىز» دېدى. 7 گىدون
ئېيتتىكى: «ماقۇل! ئۇنداق بولسا، زېباھ بىلەن زالمۇننانى خۇداۋەندە ئۆزى مېنىڭ قولۇمغا
چۈشۈرگەندە گۆشلىرىڭلارنى يانتاق بىلەن شوخا-تىكەنگە سانجىتىۋېتىمەن دەپ، 8 ئۇ يەردىن
كېتىپ، پېنىئەلگە بېرىپ، ئانداكى ئادەملەرگىمۇ شۇنداق گەپ قىلسا، پېنىيەلدىكى كىشىلەر
ھەم ئۇنىڭغا سۇككوتنىڭ ئادەملىرىدەك جاۋاب بەردى. 9 شۇنداق دېسە، ئۇ ئۆزى پېنىيەلدىكى
كىشىلەرگە: «تىنچ-ئامان يېنىپ كەلگىنىمدە بۇ مۇنارنى يىقىتىۋېتىمەن» دېدى.
10 لېكىن زېباھ بىلەن زالمۇننا بولسا جەڭ كىشىلىرىدىن بىر يۈز يىگىرمە مىڭى ئۆلۈپ
كەتكەچ شەرقىيلەردىن ئېشىپ قالغان ئون بەشى مىڭ ئەسكىرى بىلەن قارقور دېگەن جايدا
ئىدى. 11 ئەمما گىدون ئۆزى نوباھ بىلەن يوگبېھانىڭ شەرق تەرىپىدىكى كارۋان يولى بىلەن
چىقىپ، بىخەۋەر تۇرغىنىدا ئۇلارنىڭ قوشۇنىنى ئۇرۇپ، 12 زېباھ بىلەن زالمۇننا قېچىپ
كەتسە، كەينىدىن قوغلاپ بېرىپ، مىدىياننىڭ بۇ ئىككى پادىشاھى زېباھ بىلەن زالمۇننانى
تۇتۇۋېلىپ، ھەممە قوشۇنى قاچۇرۇۋەتتى.
13 لېكىن يوئاشنىڭ ئوغلى گىدون ئۆزى خېرەس داۋىنىدىن قايتىپ، جەڭدىن يېنىپ
كېلىپ، 14 سۇككوتلۇك بىر ياش يىگىتنى تۇتۇۋېلىپ، ئۇنىڭدىن سوراق قىلغىنىدا ئۇ
ئۇنىڭغا سۇككوتنىڭ چوڭلىرى بىلەن ئاقساقاللىرى بولغان يەتمىش كىشىنىڭ ئىسمىنى
خەتلەپ بەردى. 15 گىدون ئۆزى سۇككوتنىڭ ئادەملىرىنىڭ قېشىغا يېتىپ بارغاندا: «مانا
سىلەر مېنى زاڭلىق قىلىپ، ئۇلار توغرىسىدا سۆزلەپ: ‹ زېباھ بىلەن زالمۇننا بولسا ھازىر

سىنىڭ قولۇڭغا چۈشتىمۇ، بولمىسا ھېرىپ قالغان ئادەملىرىڭگە قانداق نان بېرەلەيمىز›
دەپ ئېيتقان زىباھ بىلەن زالمۇننانى 16 ئەمدى كۆرۈڭلار» دەپ، شەھەرنىڭ ئاقساقاللىرىنى
تۇتۇپ يانتاق، شوخا-تىكەننى ئېلىپ، بۇنىڭ بىلەن سۇككوتنىڭ ئادەملىرىنى ئۇرۇپ
ئەدىپىنى بېرىپ، 17 پېنىيەلنىڭ مۇنارىنى يىقىتىپ، شەھەرنىڭ ئادەملىرىنى ئۆلتۈرۈۋېتىپ،
18 زىباھ بىلەن زالمۇننادىن سوراق قىلىپ: «سىلەر ئىككى ئادەم تابوردا ئۆلتۈرگەن ئادەملەر
قانداقراق ئىدى؟» دەپ سورىسا، بۇلار جاۋاب بېرىپ: «ئۇلار ئۆزى ساڭا ئوخشاش بولۇپ،
ھەربىرىنىڭ شەكلى شاھزادىنىڭكىدەك ئىدى» دېدى. 19 بۇنى ئاڭلاپ: «ئۇنداق بولسا،
ئۇلار ئۆزى مېنىڭ بىرتۇغقانلىرىم بولۇپ، ئانامنىڭ ئوغۇللىرى ئىكەن. تىرىك خۇداۋەندە
بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، سىلەر ئۇلارنى تىرىك قويغان بولساڭلار، مەن سىلەرنى ھەرگىز
ئۆلتۈرمەيتتىم» دەپ، 20 تۇنجى ئوغلى يەتەرگە: «سەن قوپۇپ بۇ ئىككى ئادەمنى
ئۆلتۈرگىن» دەپ ھۆكۈم بەردى. لېكىن ئوغۇل ئۆزى كىچىك بولغاچ قورقۇپ قېلىپ،
قىلىچىنى سۇغۇرالمىدى. 21 ئۇ ۋاقىت زىباھ بىلەن زالمۇننا ئۆزى: «سەن ئۆزۈڭ قوپۇپ،
بىزنى ئۆلتۈرگىن. ئادەم دېگەننىڭ ئۆزىگە بېقىپ، كۈچى بولمامدۇ؟» دېدى. شۇنى دېسە،
گىدون قوپۇپ، زىباھ بىلەن زالمۇننانى ئۆلتۈرۈپ، تۆگىلىرىنىڭ بوينىدىكى پۆپۈكلىرىنى
ئېلىۋالدى.

گىدون بۇتپەرەسلىك يولىغا كىرىدۇ - گىدوننىڭ ۋاپاتى

22 ئاندىن كېيىن ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى گىدونغا قاراپ: «سەن بىزنى مىدىياننىڭ قولىدىن
قۇتقۇزغىنىڭ ئۈچۈن ئۆزۈڭ بىزگە پادىشاھ بولۇپ ئوغلۇڭدىن تارتىپ نەۋرەڭگىچە ئۈستىمىزگە
ھۆكۈمەت قىلسۇن» دېدى. 23 ئەمما گىدون ئۆزى ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: «خاھى مەن بولسام،
خاھى ئوغلۇم بولسا ئۈستۈڭلارغا سەلتەنەت قىلماي، بەلكى خۇداۋەندە ئۆزى ئۈستۈڭلارغا
سەلتەنەت قىلسۇن» دېدى. 24 ئاندىن گىدون ئۇلارغا يەنە ئېيتتىكى: «سىلەردىن يالغۇز بىر
نەرسە سورىغىلى خالايمەن. ھەربىرىڭلار ئولجىغا ئالغان قۇلاق زىرىسىنى ماڭا بەرسۇن» دېدى.
ئۇلار ئۆزى ئىسمائىلىي بولغاچ ئالتۇن زىرىلىرى بار ئىدى. 25 ئۇلار جاۋاب بېرىپ: «شەكسىز
بەرگىلى خالايمىز» دەپ يەرگە بىر يېپىنچىنى سېلىپ ئۇلارنىڭ ھەربىرى ئۇنىڭ ئۈستىگە
ئولجىغا ئالغان قۇلاق زىرىسىنى تاشلىدى. 26 ئۇ ئۆزى تىلەپ يىغىۋالغان ئالتۇن زىرىلەرنىڭ
ۋەزنى بىر مىڭ يەتتە يۈز شېقەل چىقىپ،بۇنىڭدىن باشقا مىدىيان پادىشاھلىرى ئاشقان
زۇننار بىلەن زىننەتلىك زىرە-مونچاقلىرىغا كىيگەن سۆسۈن ئېگىنلىرى بىلەن تۆگىلىرىنىڭ
بوينىدىكى زەنجىرلىرىمۇ قوشۇلۇپ يىغىلغانىدى. 27 گىدون ئۆزى بۇ نەرسىلەردىن ئېفود تەييار
قىلدۇرۇپ، ئۆز شەھىرى ئوفرادا قويۇپ قويسا، بەنى-ئىسرائىلنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ ئۆزىگە
يۈگۈرۈشۈپ، بۇزۇقچىلىق قىلىشىپ تۇرغاچ، بۇنىڭ ئۆزى بولسا گىدون بىلەن ئۇنىڭ ئۆيىگە
بىر تۇزاق بولدى. 28 بۇ تەرىقىدە مىدىيان ئۆزى بەنى-ئىسرائىلنىڭ ئالدىدا ئېزىلىپ،ىككىنچى

باش كۆتۈرەلمەي تۇرۇپ، يۇرت ئۆزى گىدوننىڭ كۈنلىرىدە قىرىق يىلغىچە ئاراملىق تاپتى.
[29] لېكىن يوئاشنىڭ ئوغلى يەرۇببائال بېرىپ، ئۆز ئۆيىدە ئولتۇردى. [30] گىدوننىڭ خوتۇنلىرى
تولا بولغاچ ئۇنىڭ پۇشتىدىن يەتمىش ئوغۇل تۆرەلدى. [31] ئۇنىڭ شەكەمدىكى كېنىزىكىدىن
ئۇنىڭغا بىر ئوغۇل تۇغۇلۇپ، ئىسمى ئابىمالەك قويۇلدى. [32] يوئاشنىڭ ئوغلى گىدون بولسا
تولا ئۆمۈر كۆرۈپ قېرىپ ئۆلۈپ، ئابىئېزەردىكى ئوفرادا ئۆز ئاتىسى يوئاشنىڭ قەبرىسىدە
دەپنە قىلىندى.
[33] لېكىن گىدون ئۆلگەندىن كېيىن بەنى-ئىسرائىل كەينىگە يېنىۋېلىپ، بائال بۇتىغا
ئەگىشىپ، بۇزۇقچىلىق قىلىشۋالدى. [34] بۇ تەرىقىدە بەنى-ئىسرائىل بولسا ئۇلارنى چۆرىسىدىكى
ھەممە دۈشمەنلىرىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇۋالغان ئۆز تەڭرىسى خۇداۋەندىنى ئۇنتۇپ،
[35] يەرۇببائال دەپ ئاتالغان گىدون ئىسرائىلغا قىلغان ھەممە ياخشىلىقنى كۆزلىمەي، ئۇنىڭ
خاندانىغىمۇ ھېچبىر ياخشىلىق قىلمىدى.

ئابىمالەك ۋە شەكەمنىڭ خەلقى

9 [1] لېكىن يەرۇببائالنىڭ ئوغلى ئابىمالەك شەكەمدىكى ئۆز ئانىسىنىڭ ئاكا-ئۇكىلىرىنىڭ
قېشىغا بېرىپ، ئۇلار بىلەن چوڭ دادىسىنىڭ ھەممە خاندانىغا سۆزلەپ ئېيتتىكى:
[2] «سىلەر بولساڭلار شەكەمنىڭ ھەممە ئادەملىرىدىن سوراپ: ‹ سىلەر ئۈچۈن يەرۇببائالنىڭ
ئوغۇللىرى بولغان يەتمىش كىشىنىڭ ئۈستۈڭلارغا ھۆكۈمەت قىلىشى ياخشىمۇ ياكى بىر
ئادەمنىڭ ئۈستۈڭلارغا ھۆكۈمەت قىلىشى ياخشىمۇ دەپ ئويلاڭلار. مەن ئۆزۈم بولسام،
سىلەرنىڭ سۆڭەكلىرىڭلاردىن ئۇنۇپ، گۆشىڭلاردىن بولغىنىمنى ياد قىلىڭلار› دەپ مېنىڭ
تەرىپىمدىن ئېيتىڭلار» دېدى. [3] ئۇنىڭ ئانىسىنىڭ ئاكا-ئۇكىلىرى شەكەمنىڭ ئادەملىرىگە
ئۇنىڭ تەرىپىدىن بۇ سۆزلەرنىڭ ھەممىسى ئېيتتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ كۆڭلى ئابىمالەككە
مايىل بولۇپ: «ئۇ بولسا بىزنىڭ بۇرادىرىمىز ئەمەسمۇ؟» دەپ ئېيتىشىپ، [4] بائال-بېرىتنىڭ
بۇتخانىسىدىن يەتمىش شېقەل كۈمۈشنى چىقىرىپ ئۇنىڭغا بەردى. بۇ پۇل بىلەن ئابىمالەك
ئۆزى بىر مۇنچە بىكار لۈكچەكلەرنى ئىجارىگە ئېلىپ، ئۇلارغا باش بولۇپ، [5] ئوفراغا ئاتىسىنىڭ
ئۆيىگە بېرىپ، يەرۇببائالنىڭ ئوغۇللىرى بولغان ئۆزىنىڭ يەتمىش بۇرادەرلىرىنى بىر تاشنىڭ
ئۈستىدە ئۆلتۈرۈۋەتتى. لېكىن يەرۇببائالنىڭ كىچىك ئوغلى يوتام بولسا يوشۇرۇنۇۋالغاچ
قۇتۇلۇپ قالدى. [6] مۇندىن شەكەمنىڭ ھەممە ئادەملىرى يىغىلىپ، مىللودا ئولتۇرغۇچىلارنىڭ
ھەممىسى جۇغلىشىپ بېرىپ، ئابىمالەكنىڭ ئۆزىنى شەكەمدە تۇرغۇزۇلغان دۇب تۈۋرۈكىنىڭ
يېنىدا پادىشاھ تىكلىدى. [7] بۇ خەۋەر يوتامغا يەتكىنىدە ئۇ بېرىپ، گەرىزىم تېغىنىڭ چوققىسىغا
چىقىپ تۇرۇپ توۋلاپ ۋارقىراپ ئۇلارغا: «ئەي شەكەمنىڭ ئادەملىرى: خۇدا بىزلەرگە قۇلاق
سالسۇن دەپ، مېنىڭ سۆزۈمنى ئاڭلاڭلار.

8 كۈنلەردە بىر كۈن: ‹ بىركىمنى مەسىھلەپ، ئۆزىمىزگە پادىشاھ قىلايلى› دەپ دەرەخلەرنىڭ
ئۆزى بېرىپ، زەيتۇن دەرىخىنىڭ ئۆزىگە: ‹ ئۈستىمىزگە پادىشاھ بولۇپ بەرگىن› دەپ ئېيتسا،
9 زەيتۇن دەرىخى ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: ‹ مەن بولسام تەڭرى بىلەن ئادەملەرنىڭ مېنى
داڭلىشىغا سەۋەب بولغان يېغىمنى تاشلاپ كېتىپ، دەرەخلەرنىڭ ئۈستىگە پادىشاھ بولىمەن
دەپ بارايمۇ؟› دېدى.
10 بۇنى ئاڭلاپ دەرەخلەر ئۆزى ئەنجۈر دەرىخىنىڭ قېشىغا بېرىپ: ‹ سەن كېلىپ، ئۈستىمىزگە
پادىشاھ بولغىن› دەپ ئىلتىجا قىلسا، 11 ئەنجۈر دەرىخى ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: ‹ مەن بولسام
ئۆز شىرنەم بىلەن ياخشى مېۋەمنى تاشلىۋېتىپ بېرىپ، دەرەخلەرنىڭ ئۈستىگە پادىشاھ
بولايمۇ؟› دېدى.
12 شۇنى دېسە، دەرەخلەر ئۆزى ئۈزۈم تېلىنىڭ قېشىغا بېرىپ: ‹ سەن كېلىپ، بىزنىڭ
ئۈستىمىزگە پادىشاھ بولغىن› دەپ ئەرز قىلسا، 13 ئۈزۈم تېلى ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: ‹ مەن
بولسام تەڭرى بىلەن ئادەملەرنى خۇش قىلىدىغان شەربىتىمنى تاشلىۋېتىپ، دەرەخلەرنىڭ
ئۈستىگە پادىشاھ بولىمەن دەپ بارايمۇ؟› دېدى.
14 ئۇ ۋاقىت دەرەخلەرنىڭ ھەممىسى ئازغاننىڭ قېشىغا بېرىپ: ‹ سەن كېلىپ، بىزنىڭ
ئۈستىمىزگە پادىشاھ بولغىن› دەپ ئېيتسا، 15 ئازغان ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: ‹ ئەگەر سىلەر
مېنى ئۈستۈڭلارغا راستىنلا پادىشاھ قىلغىلى خالىساڭلار، كېلىپ، مېنىڭ سايەمنىڭ تېگىگە
جۈغلىشىڭلار. بولمىسا ئازغاندىن بىر ئوت چىقىپ، لىۋاننىڭ كېدىر دەرەخلىرىنى يەپ كېتىدۇ›
دېدى.

16 ئەمدى گەپ شۇكى، سىلەر بولساڭلار ئابىمالىكنى پادىشاھ قىلغىنىڭلار بىلەن راست ئىش
قىلىپ، ھەقلىقنى بەجا كەلتۈرۈپ، يەرۇببائال بىلەن ئۇنىڭ خانىدانىغا ياخشىلىق قىلىپ،
ئۇنىڭ قىلغان ئىلتىپاتىنى ياندۇردىڭلارمۇ؟ 17 چۈنكى ئاتام بولسا سىلەر ئۈچۈن جەڭ قىلىپ،
ئۆز جېنىنى خەتەرگە تاشلاپ، سىلەرنى مىدياننىڭ قولىدىن قۇتقۇزمىدىمۇ؟ 18 ئەمما بۇ كۈن
سىلەر ئاتامنىڭ خانىدانىغا قارشى قوپۇپ، ئۇنىڭ ئوغۇللىرى بولغان يەتمىش كىشى بىر
تاشنىڭ ئۈستىدە ئۆلتۈرۈۋېتىپ، ئۇنىڭ دېدىكىنىڭ ئوغلى ئابىمالىكنى تۇغقىنىڭلار بولغىنى
ئۈچۈن شەكەم خەلقىنىڭ ئۈستىگە پادىشاھ تىكلىمىدىڭلارمۇ؟ 19 ئەمدى ئەگەر سىلەر بۇ كۈن
يەرۇببائال بىلەن ئۇنىڭ خانىدانىغا راستلىق بىلەن ئىش قىلىپ، ھەقلىقنى بەجا كەلتۈرگەن
بولساڭلار، سىلەر ئابىمالىكتىن خۇش بولۇپ، ئۇمۇ سىلەردىن خۇش تۇرسۇن. 20 بولمىسا
ئابىمالىكتىن بىر ئوت چىقىپ، شەكەمنىڭ ئادەملىرى بىلەن مىللونىڭ خەلقىنى يەپ كېتىپ،
شەكەمنىڭ ئادەملىرى بىلەن مىللونىڭ خەلقىنىڭ ئىچىدىن بىر ئوت چىقىپ، ئابىمالىكنى
يەپ كەتسۇن» دەپ ئېيتىپ قويۇپ،
21 يوتام ئۆزى يۈگۈرۈپ قېچىپ كېتىپ، بەئەر دېگەن جايغا بېرىپ، بۇرادىرى ئابىمالىكتىن
قورققاچ ئاندا ئولتۇرۇپ قالدى.

22 لېكىن ئابىمالىك ئۆزى ئىسرائىلنىڭ ئۈستىگە ئۈچ يىل ھۆكۈمەت قىلغاندىن كېيىن
23 خۇدا ئۆزى ئابىمالىك بىلەن شەكەمنىڭ ئادەملىرىنىڭ ئارىسىغا بىر يامان روھ ئەۋەتكەچ
شەكەمنىڭ ئادەملىرى ئابىمالىككە خائىنلىق قىلغىلى باشلىدى. 24 بۇ ئىش بولسا: ئۇنىڭ
يەرۇببائالنىڭ يەتمىش ئوغۇللىرىغا قىلغان زۇلۇمى ئۆز ئۈستىگە كېلىپ، ئۇلارنىڭ قېنى
بولسا ئۇلارنى ئۆلتۈرگەن بۇرادىرى ئابىمالىكنىڭ بوينىغا توختاپ، ئۇنىڭ ئۆز بۇرادەرلىرىنى
ئۆلتۈرۈشىگە مەدەت بېرىشكەن شەكەم خەلقىگىمۇ كەلسۇن دەپ، ۋەقە بولدى. 25 شەكەمنىڭ
ئولتۇرغۇچىلىرى بولسا ئۇنىڭغا زەرەر يەتكۈزەيلى دەپ، تاغلارنىڭ چوققىلىرىدا ماراپ
ئولتۇرۇپ، شۇ يولدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلارنى بۇلاپ تۇرغان ئادەملەرنى ئەۋەتتى. بۇ ئىش ئۆزى
ئابىمالىككە دەپ بېرىلدى. 26 لېكىن ئېبەدنىڭ ئوغلى گائال ئۆزى ئۆز بىرتۇغقانلىرى بىلەن
شەكەمگە كەلسە، شەكەمنىڭ ئادەملىرى ئۇنىڭغا ئىشەنچ باغلاپ، 27 ئېتىزلىققا چىقىشىپ،
ئۈزۈمزارلىقلىرىنىڭ ئۈزۈملىرىنى ئۈزۈپ سىقىپ شاراب قىلىپ، سۆيۈنۈشۈپ، ئۆز تەڭرىنىڭ
بەيتىگە كىرىپ يەپ-ئىچىشىپ تۇرۇپ، ئابىمالىكنىڭ ئۈستىگە لەنەت ئوقۇغىلى تۇردى. 28 ئۇ
ۋاقىت ئېبەدنىڭ ئوغلى گائال ئېيتتىكى: «ئابىمالىك دېگەن نېمە ئادەم بولۇپ، شەكەم ئۆزى
نېمە ئىكەن. بىز ئۇنىڭغا نېمىشقا خىزمەت قىلىمىز؟ ئۇ ئۆزى يەرۇببائالنىڭ ئوغلى بولۇپ،
زىبۇل بولسا ئۇنىڭ مەنسەپدارى ئەمەسمۇ؟ سىلەر بولساڭلار شەكەمنىڭ ئاتىسى خامورنىڭ
ئادەملىرىگە ئىتائەت قىلىڭلار. نېمىشقا ئابىمالىككە خىزمەت قىلايلى؟ 29 كاشكى بۇ خەلق
مېنىڭ قول ئاستىمدا بولسا ئىدى! ئۇنداق بولسا، مەن ئۆزۈم ئابىمالىكنى ھەيدىۋېتىپ،
ئابىمالىككە: ‹ئۆز قوشۇنۇڭ ئاۋۇتۇپ، مەيدانغا چىققىن› دېگەن ئېلاننى چىقىراتتىم» دېدى.

30 لېكىن شەھەرنىڭ سەردارى زىبۇل ئۆزى گائال بەن-ئېبەدنىڭ بۇ سۆزلىرىنى ئاڭلىغىنىدا
ئاچچىقى كېلىپ، 31 ھوشيارلىق بىلەن ئابىمالىكنىڭ قېشىغا ئەلچى ئەۋەتىپ: «مانا
ئېبەدنىڭ ئوغلى گائال ئۆزى بىرتۇغقانلىرى بىلەن شەكەمگە كېلىپ، شەھەرنى ساڭا قارشى
قوزغىۋېتىدۇ. 32 بۇنىڭ ئۈچۈن سەن ئۆزۈڭ ئادەملىرىڭنى ئېلىپ، كېچىسى سەھراغا بېرىپ،
ماراپ ئولتۇرۇپ، 33 ئەتىسى كۈن چىققان ھامان شەھەرگە ھۇجۇم قىلىپ، ئۇنىڭ ئۆزى
بىلەن ئادەملىرى ئالدىڭغا چىقىپ كەلگەندە قولۇڭدىن كەلگىنىچە ئۇنىڭغا قىلغىن» دەپ
ئېيتقۇزدى. 34 بۇنى ئىشتىپ، ئابىمالىك ئۆزى ھەممە ئادەملىرىنى ئېلىپ، كېچىسى چىقىپ،
تۆت توپ بولۇپ شەكەمنىڭ ئالدىدا ماراپ ئولتۇردى.

35 ئېبەدنىڭ ئوغلى گائال تاشقىرى چىقىپ، شەھەرنىڭ دەرۋازىسىدا ئۆرە تۇرسا، ئابىمالىك ئۆز
ئادەملىرى بىلەن ماراپ ئولتۇرغان جايىدىن قوپۇپ چىقتى. 36 گائال ئۆزى خەلقنى كۆرگەندە
زىبۇلغا قاراپ: «مانا تاغ چوققىلىرىدىن خەلق چۈشۈۋاتىدۇ» دېدى. لېكىن زىبۇل ئۇنىڭغا
جاۋاب بېرىپ: «تاغلارنىڭ سايىسىمۇ ساڭا ئادەمدەك كۆرۈنىدۇ» دېدى. 37 گائال يەنە سۆزلەپ:
«مانا تۈزلەڭلىكنىڭ قاپ ئوتتۇرىسىدىن بىر گۇرۇھ كېلىپ، يەنە بىر گۇرۇھ ‹پالچىلارنىڭ دۇب
دەرىخى›نىڭ تەرىپىدىن كېلىۋاتىدۇ» دېدى. 38 ئۇ ۋاقىت زىبۇل ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «ئەمدى
سېنىڭ يوغان گەپ قىلغان ئاغزىڭ قېنى؟ سەن بولساڭ: ‹ئابىمالىك نېمە ئادەم ئىكەن؟

نېمىشقا ئۇنىڭغا خىزمەت قىلايلى؟› دېمىدىڭمۇ؟ مانا سەن خار كۆرگەن خەلق كېلىۋاتىدۇ. ئەمدى چىقىپ، ئۇلار بىلەن سوقۇشۇپ باققىن» دېدى. [39] شۇنى دېسە، گائال ئۆزى شەكەمنىڭ خەلقى بىلەن چىقىپ، ئابىمالىك بىلەن سوقۇشقىلى باشلىدى. [40] لېكىن ئابىمالىك ئۇنى مەغلۇپ قىلغاندا ئۇ ئۆزى ئۇنىڭ ئالدىدىن قېچىپ كېتىپ، شەھەرنىڭ دەرۋازىسىغىچە تولا ئادەملەر يارىدار بولۇپ يىقىلىپ چۈشتى.

[41] ئاندىن كېيىن ئابىمالىك ئۆزى ئارۇمادا تۇرۇپ قالدى. لېكىن زېبۇل بولسا، ئۇلار شەكەمدە ئولتۇرمىسۇن دەپ، گائال بىلەن ئۇنىڭ بۇرادەرلىرىنى قوغلىۋەتتى.

[42] ئەتىسى خەلقنىڭ سەھراغا چىقىدىغان خەۋىرى ئابىمالىككە يەتكەندە، [43] ئۇ ئۆزى خەلقنى ئېلىپ، ئۈچ ھەسسىگە بۆلۈپ، سەھرادا ماراپ تۇرۇپ، خەلقنىڭ شەھەردىن چىققىنى كۆرگەندە يۈگۈرۈپ قوپۇپ، ئۇلارنى ئۇردى. [44] ئۇ ۋاقىت ئابىمالىك ئۆزى بىلەن بولغان توپنى كەينىگە سېلىپ، شەھەرنىڭ دەرۋازىسىغا بېسىپ بېرىپ توختاپ تۇرسا، قالغان ئىككى توپ سەھرادىكىلەرنىڭ ھەممىسىگە ھۇجۇم قىلىپ، ئۇلارنى ئۇرۇپ ئۆلتۈردى. [45] بۇ تەرىقىدە ئابىمالىك ئۆزى پۈتۈن كۈن شەھەردە ئۇرۇشۇپ، ئۇنى ئېلىپ، ئانداكى خەلقنى ئۆلتۈرۈپ، شەھەرنى بۇزۇۋېتىپ، ئۈستىگە تۇز قويۇپ قويدى.

[46] شەكەمنىڭ قورغىنىدىكى ئادەملەر بۇنى ئاڭلىغاندا ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئەل-بېرىت بۇتخانىسىنىڭ گۈمبىزىگە كىرىۋالدى. [47] «شەكەمنىڭ قورغىنىدىكى ئادەملەر پالان يەردە يىغىلىپتۇ» دېگەن خەۋەر ئابىمالىككە يەتكەندە، [48] ئۇ ئۆزى ئادەملىرىنى ئېلىپ، زالمون تېغىغا چىقتى. ئۇ ۋاقىت ئابىمالىك پالتىنى ئېلىپ، ئۆز قولى بىلەن دەرەختىن بىر شاخنى كېسىۋېلىپ ئۈشنىسىگە قويۇپ تۇرۇپ، ئۆزى بىلەن بولغان خەلققە قاراپ: «مېنىڭ نېمە قىلغىنىمنى كۆرگەن بولساڭلار، سىلەرمۇ ھازىر شۇنداق قىلىڭلار» دېدى. [49] بۇنى ئاڭلاپ، خەلقنىڭ ھەربىرى ئابىمالىكتەك بىردىن شاخنى كېسىۋېلىپ، ئۇنىڭ كەينىگە كىرىپ بېرىپ، شاخلارنى گۈمبەزگە دۆۋىلەپ، ئۇنىڭغا ئوت قويدى. بۇنىڭ بىلەن شەكەمنىڭ قورغىنىدىكى ھەممە ئادەملەر كۆيۈپ كېتىپ، بىر مىڭچە ئەر-خوتۇن ئۆلۈپ كەتتى.

[50] ئاندىن كېيىن ئابىمالىك ئۆزى تەبەزگە بېرىپ، ئۇنى قورشاپ مەغلۇپ قىلىپ ئالدى. [51] لېكىن شەھەرنىڭ ئوتتۇرىسىدا بىر مەھكەم مۇنار بار ئىدى. ھەممە ئەر-خوتۇنلار، دەرۋەقە شەھەرنىڭ ھەممە ئادەملىرى ئاندا قېچىپ بېرىپ، دەرۋازىنى ئىچىدىن ئېتىۋېلىپ، مۇنارنىڭ ئۆگزىسىگە چىقىۋالدى. [52] لېكىن ئابىمالىك مۇنارغا كېلىپ، ھۇجۇم قىلىپ، ئۇنىڭغا ئوت ياقماق ئۈچۈن مۇنارنىڭ دەرۋازىسىغا يېقىن كەلگىنىدە، [53] بىر خوتۇن بىر يارغۇنچاق تېشىنى ئېلىپ، ئابىمالىكنىڭ بېشىغا تاشلاپ، ئۇنىڭ مېڭىسىنى ئېزىۋەتتى. [54] ئۇ ۋاقىت ئابىمالىك دەرھال ئۆز يارىغىنى كۆتۈرگەن يىگىتنى قىچقىرىپ، ئۇنىڭغا: «قىلىچىڭنى سۇغۇرۇپ، مېنى ئۆلتۈرگىن. بولمىسا خەلقنىڭ مەن توغرۇلۇق: ‹ بىر خوتۇن كىشى ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتتى› دەپ ئېيتىدىغىنى بولىدۇ» دېدى. شۇنى ئاڭلاپ، يىگىت ئۆزى ئۇنى سېيىپ ئۆلتۈردى. [55] ئەمما

ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى ئابىمالىكنىڭ ئۆلگىنىنى كۆرگەندە ئۇلارنىڭ ھەربىرى ئۆز جايىغا كەتتى.
[56] بۇ تەرىقىدە خۇدا ئۆزى ئابىمالىك ئۆز يەتمىش بۇرادەرلىرىنى ئۆلتۈرگىنى بىلەن ئاتىسىغا قىلغان يامانلىقىنى ئۇنىڭ ئۆزىگە ياندۇرۇپ، [57] شەكەمنىڭ ئادەملىرى قىلغان يامانلىقنىڭ ھەممىسى بولسىمۇ، خۇدا ئۇلارنىڭ بېشىغا ياندۇرۇپ كەلتۈردى. بۇنىڭ بىلەن يەرۇببائالنىڭ ئوغلى يوتام ئۆزى ئېيتقان لەنىتى ئۇلارنىڭ ئۈستىگە كەلدى.

تولاھ

10 [1] ئابىمالىكتىن كېيىن تولاھ بەن-پۇئاھ بەن-دودو دەپ ئاتىلىپ، ئىسساكار قەبىلىسىدىن بولۇپ، ئەفرائىمنىڭ تاغلىرىدىكى شامىر دېگەن جايدا ئولتۇراقلىق بىر ئادەم ئىسرائىلنى قۇتقۇزغىلى قوپۇپ، [2] يىگىرمە ئۈچ يىل داۋامىدا ئىسرائىلنىڭ ھاكىمى بولغاندىن كېيىن ئۆلۈپ كېتىپ، شامىردا دەپنە قىلىندى.

يائىر

[3] ئۇنىڭدىن كېيىن گىلېيادلىق يائىر قوپۇپ، يىگىرمە ئىككى يىل داۋامىدا ئىسرائىلنىڭ ھاكىمى ئىدى. [4] ئۇنىڭ ئوتتۇز ئېشەككە مىنىپ يۈرۈپ، ئوتتۇز شەھەرگە ئىگە بولغان ئوتتۇز ئوغلى بار ئىدى. بۇ شەھەرلەر بولسا گىلېيادنىڭ يۇرتىدا بولۇپ، بۇ كۈنگىچە يائىرنىڭ كەنتلىرى ئاتالماقتا. [5] يائىر ئۆزى ۋاپات بولۇپ قاموندا دەپنە قىلىندى.

ئىسرائىل چوڭ تەڭلىكتە

[6] لېكىن بەنى-ئىسرائىل بولسا يەنە خۇداۋەندىنىڭ كۆزىدە يامان بولغىنى قىلىپ، بائال بىلەن ئاشتاروت بۇتلىرىغا باش ئېگىپ، ئارام بىلەن سىدون تەڭرىلىرىگە ئىبادەت قىلىپ، موئاب بىلەن بەنى-ئاممون ۋە فىلىستىنىيلەرنىڭ تەڭرىلىرىگىمۇ ئىبادەت قىلغىلى تۇرۇپ، خۇداۋەندىنى تاشلاپ ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلمىدى. [7] ئۇنىڭ ئۈچۈن خۇداۋەندىنىڭ غەزىپى ئىسرائىلغا قوزغىلىپ، ئۇلارنى فىلىستىنىيلەر بىلەن بەنى-ئاممونىنىڭ قولىغا ساتتى. [8] بۇلار بولسا ئۇ يىلدا بەنى-ئىسرائىلغا زور بىلەن زۇلۇم قىلىپ، ئون سەككىز يىلغىچە ئىئوردانىنىڭ ئۇ تەرىپىدە ئاموريلارنىڭ يۇرتىدىكى گىلېيادتا ئولتۇراقلىق بەنى-ئىسرائىلنىڭ ھەممىسىگە خاپىلىق يەتكۈزۈپ تۇراتتى. [9] بەنى-ئاممون بولسا ئىئوردانىدىن ئۆتۈپ بېرىپ، يەھۇدا، بەنيامىن ۋە ئەفرائىمنىڭ خانىدانلىرىغا قارشى ئۇرۇشقىلى كەلگىنى ئۈچۈن ئىسرائىلىيلار

چوڭ تەڭلىكتە چۈشتى. [10] ئۇ ۋاقىت بەنى-ئىسرائىل ئۆزى خۇداۋەندىگە پەرياد قىلىپ: «بىز
بولساق ساڭا گۇناھ قىلىپ، ئۆز تەڭرىمىزنى تاشلاپ، بائال بۇتلىرىغا ئىبادەت قىلدۇق»
دېدى. [11] لېكىن خۇداۋەندە بەنى-ئىسرائىلغا ئېيتتىكى: «مەن سىلەرنى مىسىرلىق بىلەن
ئامورىيلارنىڭ قولىدىن ئاجرىتىپ، بەنى-ئاممون بىلەن فىلىستىنىيلەرنىڭ قولىدىن
قۇتقۇزمىدىممۇ؟ [12] سىدونىي، ئامالەكىي ۋە مائونىيلار كېلىپ سىلەرگە زۇلۇم قىلغىنىدا
ماڭا پەرياد قىلساڭلار، سىلەرنى ئۇلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزمىدىممۇ؟ [13] شۇنداق بولسىمۇ،
سىلەر مېنى تاشلاپ، يات تەڭرىلەرگە ئىبادەت قىلدىڭلار. بۇنىڭ ئۈچۈن مەن يەنە سىلەرنى
قۇتقۇزمايمەن. [14] ئەمدى بېرىپ، ئۆزۈڭلار ئۈچۈن ئىلغىغان تەڭرىلەرگە بالا ۋاقتىڭلاردا پەرياد
قىلىپ: ‹ بىزنى قۇتقۇزغىن› دەپ ئېيتىڭلار». [15] ئەمما بەنى-ئىسرائىل بولسا خۇداۋەندىگە
يالۋۇرۇپ: «بىز گۇناھ قىلدۇق. ئەمدى ساڭا نېمە ياخشى كۆرۈنسە، بىزگە قىلغىن. لېكىن
بۇ مەرتىۋە بىزنى قۇتقۇزۇۋالغىن» دەپ، [16] يات تەڭرىلەرنى ئۆز ئارىسىدىن چىقىرىۋېتىپ،
خۇداۋەندىگە ئىبادەت قىلغىلى تۇردى. شۇنداق قىلسا، ئۇ ئۆزى ئىسرائىلنىڭ تەڭلىكىنى
كۆرۈپ، ئۇنىڭ كۆڭلى سالدى. [17] ئاندىن كېيىن بەنى-ئاممون جۇغلىشىپ، گىلىيادقا بېرىپ
چېدىر تىكسە، بەنى-ئىسرائىلمۇ يىغىلىپ كېلىپ، مىسپاھقا چۈشۈپ چېدىر تىكتى. [18] ئۇ
ۋاقىت گىلىيادتىكى خەلقنىڭ چوڭلىرى بىر-بىرىگە سۆزلىشىپ: «كىم بەنى-ئاممون بىلەن
سوقۇشنى باشلىغىلى خالايدۇ؟ كىمكى بۇنى قىلسا، گىلىيادنىڭ ئولتۇرغۇچىلىرىغا ھاكىم
بولىدۇ» دېدى.

يىپتاھ

11 [1] يىپتاھ دېگەن گىلىيادىي كىشى باتۇر پالۋان ئىدى. ئەمما ئۇ يىپتاھ ئۆزى پاھىشىنىڭ
ئوغلى بولۇپ، ئاتىسى بولسا گىلىياد دەپ ئاتالدى. [2] لېكىن گىلىيادنىڭ ئۆز
خوتۇنىمۇ ئوغۇللار تۇغدى. بۇ خوتۇننىڭ ئوغۇللىرى چوڭ بولغاندا يىپتاھنى ھەيدىۋېتىپ،
ئۇنىڭ ئۆزىگە: «سەن باشقا خوتۇننىڭ ئوغلى بولغاچ ئاتىمىزنىڭ ئۆيىدە مىراس ئالمايسەن»
دېسە، [3] يىپتاھ ئۆزى بۇرادەرلىرىدىن قېچىپ، توب يۇرتىدا ئولتۇرۇپ قالدى. ئەمما يىپتاھنىڭ
قېشىغا بىكار تەلەپلەر يىغىلىپ قېلىپ، ئۇنىڭ بىلەن يۈرگىلى باشلىدى. [4] ئەمما بىرنەچچە
ۋاقىت ئۆتكەندە بەنى-ئاممون ئۆزى ئىسرائىلغا قارشى سوقۇشقىلى باشلىدى. [5] لېكىن بەنى-
ئاممون ئىسرائىل بىلەن جەڭ قىلغىلى باشلىغاندا گىلىيادنىڭ ئاقساقاللىرى: «يىپتاھنى
توب يۇرتىدىن ئېلىپ كېلەيلى» دەپ باردى. [6] بارغىنىدا يىپتاھقا ئىلتىجا قىلىپ: «بىز
بولساق بەنى-ئاممونغا قارشى سوقۇشقىلى خالايمىز. بۇنىڭ ئۈچۈن سەن كېلىپ، بىزگە باش
بولۇپ بەرگىن» دېدى. [7] يىپتاھ ئۆزى گىلىيادنىڭ ئاقساقاللىرىغا جاۋاب بېرىپ: «سىلەر
بولساڭلار مېنى يامان كۆرۈپ، ئاتامنىڭ ئۆيىدىن ھەيدىۋەتمىدىڭلارمۇ؟ ئەمدى بالاغا گىرىپتار

بولغىنىڭلاردا نېمە ئۈچۈن مېنىڭ قېشىمغا كەلدىڭلار؟» دېدى. 8 گىلېيادنىڭ ئاقساقاللىرى
يەپتاھقا سۆزلەپ: «سەن بىز بىلەن بېرىپ، بەنى-ئاممونغا قارشى جەڭ قىلىپ، گىلېيادنىڭ
ھەممە ئولتۇرغۇچىلارنىڭ ئۈستىدە بىزگە ھاكىم بولغىن دەپ، قېشىڭغا كەلدۇق» دېدى.
9 شۇنى دېسە، يەپتاھ ئۆزى گىلېيادنىڭ ئاقساقاللىرىدىن سوئال قىلىپ: «ئەگەر سىلەر مېنى
بەنى-ئاممونغا قارشى سوقۇشماق ئۈچۈن ياندۇرۇپ بارغىنىڭلاردا خۇداۋەندە ئۇلارنى مېنىڭ
قولۇمغا تۇتۇپ بەرسە، مەن سىلەرگە ھاكىم بولىمەنمۇ؟» دېدى. 10 گىلېيادنىڭ ئاقساقاللىرى
يەپتاھقا جاۋاب بېرىپ: «ئېيتقىنىڭدەك قىلمىساق، خۇداۋەندە ئۆزى ئارىمىزدا گۇۋاھ بولسۇن»
دېدى. 11 شۇنى ئىشىتىپ، يەپتاھ ئۆزى گىلېيادنىڭ ئاقساقاللىرى بىلەن ماڭسا، ئۇلار ئۇنى
ئۆزىگە سەردار تىكلەپ، باش قىلىپ ئالدى. ئەمما يەپتاھ ئۆزى مىسپاھقا بارغاندا ھەممە
سۆزىنى خۇداۋەندىنىڭ ئالدىدا بايان قىلدى. 12 ئاندىن كېيىن يەپتاھ ئۆزى بەنى-ئاممونىنىڭ
پادىشاھىغا ئەلچى ئەۋەتىپ: «مېنىڭ يۇرتۇمغا كىرىپ تۇرۇپ، مەن بىلەن سوقۇشقىلى مەندە
نېمە ھەققىڭ بار» دەپ ئېيتسا، 13 بەنى-ئاممونىنىڭ پادىشاھى يەپتاھنىڭ ئەلچىلىرىگە جاۋاب
بېرىپ ئېيتتىكى: «ئىسرائىلىيلار مىسىردىن چىقىپ كەلگەندە ئۇلار ئۆزى ئارنوندىن تارتىپ
ياببوق بىلەن ئىئوردانغىچە مېنىڭ مۈلكۈم بولغان يەرلەرنى ئىگىلىۋالغانىدى. ئەمدى سەن
ئۆزۈڭ بۇ يەرلەرنى تىنچ-ئامانلىق بىلەن ماڭا ياندۇرۇپ بەرگىن» دېدى. 14 ئۇ ۋاقىت يەپتاھ
ئەلچىلەرنى يەنە بەنى-ئاممونىنىڭ پادىشاھىنىڭ قېشىغا ئەۋەتىپ، 15 ئېيتقۇزدىكى: «يەپتاھ
مۇنداق ئېيتىدۇكى: ئىسرائىل بولسا، خاھى موئابنىڭ يۇرتىنى، خاھى بەنى-ئاممونىنىڭ
يۇرتىنى ئالماي، 16 بەلكى ئىسرائىل مىسىردىن چىقىپ كەلگەندە باياۋاندا مېڭىپ،
قىزىل دېڭىزغىچە يول يۈرۈپ قادېش دېگەن جايغا يەتكەندە، 17 ئىسرائىلىيلار ئۆزى ئېدوم
پادىشاھىنىڭ قېشىغا ئەلچى ئەۋەتىپ: ‹ يۇرتۇڭنىڭ ئەلچى بىلەن ئۆتۈپ كەتكىلى بىزگە
ئىجازەت بەرگىن› دەپ ئېيتسا، ئېدوم پادىشاھى بۇنىڭغا ئۇنىمىدى. شۇ تەرىقىدە ئۇ ئۆزى
موئاب پادىشاھىنىڭ قېشىغا ئەلچى ئەۋەتسە، ئۇمۇ رازى بولمىدى. بۇ سەۋەبتىن ئىسرائىلىيلار
ئۆزى قادېشتا توختاپ قېلىپ، 18 ئاندىن باياۋان بىلەن مېڭىپ ئېدوم يۇرتى بىلەن موئاب
يۇرتىنىڭ تاشقىرىسىدىن يول كېزىپ، موئاب يۇرتىنىڭ شەرق تەرەپتىن كېلىپ، ئارنونىنىڭ
ئۇ زېمىنىغا كىرمىدى. 19 ئاندىن كېيىن ئىسرائىلىيلار ئۆزى ئامورىيلارنىڭ پادىشاھى بولغان
خېشبون پادىشاھى سىخونىنىڭ قېشىغا ئەلچى ئەۋەتىپ: ‹ بىزگە ئۆز يۇرتۇڭنىڭ ئىچى بىلەن
ئۆتۈپ، ئۆز جايىمىزغا كەتكىلى ئىجازەت بەرگىن› دەپ ئېيتقۇزدى. 20 لېكىن سىخون بولسا
ئىسرائىلغا ئىشەنچىباغلىمىغاچ يۇرتىدىن ئۆتكىلى قويماي، بەلكى ئۆز خەلقىنىڭ ھەممىسىنى
يىغىپ، ياھاز دېگەن جايغا چۈشۈپ ئىسرائىل بىلەن ئۇرۇشتى. 21 ئەمما ئىسرائىلنىڭ تەڭرىسى
خۇداۋەندە ئۆزى سىخون بىلەن ھەممە خەلقىنى ئىسرائىلنىڭ قولىغا چۈشۈرۈپ بەردى.
شۇنداقكى، ئىسرائىلىيلار ئۇلارنى ئۇرۇپ، ئاندا ئولتۇراقلىق ئامورىيلارنىڭ ھەممە يۇرتىنى
تارتىۋېلىپ، 22 ئارنوندىن تارتىپ يابېوققىچە باياۋاندىن تارتىپ، ئىئوردانغىچە ئامورىيلارنىڭ
ھەممە زېمىنىنى ئۆز ھۆكۈمرانلىقىغا ئالدى. 23 بۇ تەرىقىدە ئىسرائىلنىڭ تەڭرىسى خۇداۋەندە

ئۆزى ئاموريلارنى ئۆز قوۋمى بولغان ئىسرائىلنىڭ ئالدىدىن چىقىرىۋەتكەندىن كېيىن
سەن ئۇ يۇرتقا ئىگە بولالامسەن؟ [24] سېنىڭ تەڭرىڭ بولغان كېموش ئۆزى بىر نېمىنى ساڭا
بەرسە، شۇنىڭغا سەن ئىگە بولمايسەنمۇ؟ شۇنىڭغا ئوخشاش ئۆز تەڭرىمىز خۇداۋەندە ئۆزى
ئالدىمىزدىن ھەيدىۋەتكەن خەلقنىڭ يۇرتىغا بىز ئىگە بولىمىز. [25] ئەمدى سەن بولساڭ
موئابقا پادىشاھ بولغان زىپپورنىڭ ئوغلى بالاقتىنمۇ ئەۋزەلمۇ؟ ئۇ ئۆزى قاچان ئىسرائىل بىلەن
سوقۇشۇپ، ئۇنىڭغا قارشى جەڭ قىلغىلى جۈرئەت قىلالىدىمۇ؟ [26] بۇنىڭدىن باشقا ئىسرائىل
بولسا خېشبون بىلەن ئۇنىڭغا تەۋە بولغان يۇرتلاردا ئولتۇراقلاشقان بولۇپ، ئاروئەر بىلەن
ئۇنىڭغا تەۋە بولغان يۇرتلاردا ماكان تۇتۇپ، ئارنوننىڭ ئىككى تەرىپىدىكى شەھەرلەردە ئۈچ يۈز
يىل ئولتۇرمىدىمۇ؟ ئۇ ۋاقىتنىڭ ئىچىدە نېمىشقا يۇرتنى ئاجرىتىۋالمىدىڭلار؟ [27] توختالغان
سۆز شۇكى، مەن بولسام ساڭا گۇناھ قىلمىدىم، بەلكى سەن ئۆزۈڭ ماڭا ھۇجۇم قىلىپ،
زۇلۇم سالدىڭ. ئادالەت قىلغۇچى خۇداۋەندە ئۆزى بۇ كۈن بەنى-ئىسرائىل بىلەن بەنى-
ئاموننىڭ ئوتتۇرىسىدا ھۆكۈم قىلسۇن» دېدى. [28] لېكىن بەنى-ئاموننىڭ پادىشاھى بولسا
يىپتاھنىڭ ئەلچى ئەۋەتىپ ئېيتقۇزغان سۆزلىرىنى تەڭشىمىدى. [29] ئۇ ۋاقىت خۇداۋەندىنىڭ
روھى يىپتاھنىڭ ئۈستىگە كەلگەچ ئۇ ئۆزى قوۋۇۋەتلىنىپ، گىلىياد بىلەن ماناسسە يۇرتىدىن
ئۆتۈپ گىلىيادتىكى مىسپاھقا بېرىپ، گىلىيادتىكى مىسپاھتىنمۇ ئۆتۈپ بەنى-ئاموننىڭ
تەرىپىگە ماڭدى. [30] ئۇ ۋاقىت يىپتاھ ئۆزى خۇداۋەندىگە بىر ۋەدە قىلىپ: «ئەگەر بەنى-ئاموننى
قولۇمغا تۇتۇپ بەرسەڭ، [31] مەن بەنى-ئاموننىڭ تەرىپىدىن تىنچ-ئامان يېنىپ كەلگىنىمدە
كىمكى ئۆيۈمنىڭ ئىشىكىدىن دەسلەپتە چىقىپ، مەن بىلەن كۆرۈشكىلى كەلسە، ئۇنىڭ ئۆزىنى
خۇداۋەندىگە ئاتاپ كۆيدۈرىدىغان قۇربانلىق قىلىپ ئۆتكۈزەي» دېدى.
[32] بۇ تەرىقىدە يىپتاھ ئۆزى چىقىپ، بەنى-ئامون بىلەن سوقۇشقىلى بارسا، خۇداۋەندە ئۇلارنى
ئۇنىڭ قولىغا چۈشۈرۈپ بەردى. [33] شۇنداقكى، ئۇ ئۆزى ئۇلارنى تازا ئۇرۇپ، ئاروئەردىن تارتىپ
مىننىتقىچە يىگىرمە شەھەرنى ئېلىپ ئابەل-كېرامىمغىچە يېتىپ باردى. بۇنىڭ بىلەن بەنى-
ئامون بەنى-ئىسرائىلنىڭ ئالدىدا مەغلۇپ بولدى.
[34] ئاندىن كېيىن يىپتاھ ئۆزى مىسپاھقا يېنىپ ئۆيىگە كەلسە، ئۇنىڭ قىزى داپ چېلىپ، ئۇسسۇل
ئويناپ، ئۇنىڭ ئالدىغا كۆرۈشكىلى چىقتى. بۇ بولسا ئۇنىڭ يالغۇز قىزى بولۇپ، ئۇنىڭدىن
باشقا ھېچ ئوغۇل-قىزى يوق ئىدى. [35] ئۇ ئۇنى كۆرگەندە ئۆز ئېگىنلىرىنى يىرتىپ: «ۋاي، ئەي
قىزىم، سەن مېنى غەمگە باشلاپ، تويىغا ئىلەشتۈرۈۋەتتىڭ، چۈنكى مەن بولسام خۇداۋەندىگە
ئۆز ئاغزىم بىلەن ۋەدە قىلغىنىم ئۈچۈن يانالمايمەن» دېدى. [36] قىزى ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «ئەي
ئاتام، سەن خۇداۋەندىگە ئاغزىڭ بىلەن ۋەدە قىلغان بولساڭ، ئاغزىڭدىن چىققانىغا مۇۋاپىق
ماڭا شۇنى قىلغىن، چۈنكى خۇداۋەندە بولسا سېنىڭ دۈشمەنلىرىڭ بولغان بەنى-ئاموندىن
ئىنتىقامىڭنى ئېلىپ بەردى ئەمەسمۇ؟» دېدى. [37] ئاندىن كېيىن ئاتىسىغا يەنە سۆز قىلىپ:
«قىلغان ئىلتىماسىمنى قوبۇل تۇتۇپ، ماڭا ئىككى ئايلىق مۆھلەت بېرىلسە، مەن بېرىپ، تاغلاردا
قىز ئاداشلىرىم بىلەن قوشۇلۇپ، ئۆز قىزلىقىمغا يىغلىۋالاي» دېدى. [38] ئاتىسى جاۋاب بېرىپ:

«بارغىن» دەپ ئۇنىڭغا ئىككى ئايلىق مۆھلەت بەردى. ئۇ بېرىپ، ئۆز قىز ئاداشلىرىنى ئېلىپ تاغقا چىقىپ، ئىككى ئايغىچە ئۆزىنىڭ قىز قالغىنىغا يىغلاپ يۈرۈپ، [39] ئىككى ئايدىن كېيىن ئاتىسىنىڭ قېشىغا يېنىپ كەلسە، ئۇ ئۇنىڭ ئۈستىگە قىلغان ۋەدىسىنى بەجا كەلتۈردى. بۇ قىز بولسا تېخى ھېچ ئەر كىشىنى تونۇمىغانىدى. [40] ئۇ ۋاقىتتىن تارتىپ ئىسرائىلنىڭ قىزلىرى بېرىپ، ھەر يىل تۆت كۈنگىچە گىلېئادلىق يەفتاھ قىزىنى ياد يىغلىشاتتى.

12 [1] لېكىن ئەفرائىمنىڭ خەلقى بولسا جۇغلىشىپ، شىمال تەرىپىگە بېرىپ، يەفتاھتىن سوئال قىلىپ: «سەن ئۆزۈڭ بەنى-ئاممون بىلەن جەڭ قىلغىلى بارغىنىڭدا نېمىشقا بىزنى بىللە بارغىلى قىچقارمىدىڭ؟ ئەمدى بىز ئۆيۈڭنى ئۆزۈڭ بىلەن قوشۇپ، ئوتتا كۆيدۈرۈپ ئاتىمىز» دېدى. [2] يەفتاھ ئۇلارغا جاۋاب بەردىكى: «مەن بىلەن خەلقىم بولسا بەنى-ئاممونغا قارشى قاتتىق جەڭ قىلىپ تۇرغاندا سىلەرنى قىچقارسام، مېنى ئۇلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزمىدىڭلار. [3] مېنى قۇتقۇزمىغىنىڭلارنى كۆرگىنىمدە ئۆز جېنىمنى ئالقىنىمغا ئېلىپ، بەنى-ئاممونغا قارشى قوپۇپ بارسام، خۇداۋەندە ئۇلارنى قولۇمغا چۈشۈرۈپ بەردى. ئەمدى سىلەر نېمىشقا بۈ كۈن مەن بىلەن ئۇرۇشقىلى كەلدىڭلار؟» دەپ [4] يەفتاھ ئۆزى ھەممە گىلېئادلىقلارنى يىغىپ، ئەفرائىم بىلەن سوقۇشسا، ئەفرائىمىيلار ئۆزى گىلېئادىيلار توغرىسىدا سۆزلەپ: «ئۇلار ئۆزى ئەفرائىمنىڭ قاچقۇنلىرى بولۇپ، گىلېئادلىقلار بولسا ئەفرائىم بىلەن ماناسسەنىڭ ئارىلىقىدا قالغان بىر خەلق ئىكەن» دېگەن بولسىمۇ، ئۇلار ئەفرائىمنى ئۇرۇپ مەغلۇپ قىلدى. [5] ئاندىن كېيىن گىلېئادلىقلار ئەفرائىمىيلاردىن ئىئوردانىنىڭ كېچىكلىرىنى توسۇۋېلىپ، ئەفرائىمىيلارنىڭ بىر قاچقۇنى كېلىپ: «مېنى ئۆتكىلى قويغىن» دېسە، گىلېئادلىقلار ئۇنىڭدىن: «سەن ئەفرائىمىي ئەمەسمۇ؟» دەپ سورىدى. ئۇ كىشى ياق دېسە، [6] ئۇلار ئۇنىڭغا: «شىبولەت دېگىن» دېدى. ئەگەر ئۇ كىشى: «سىبولەت» دەپ قېلىپ، سۆزنى توغرى تەلەپپۇز قىلالمىسا، ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ، ئىئوردانىنىڭ كېچىكىنىڭ يېنىدا ئۆلتۈرۈۋەتاتتى. بۇ تەرىقىدە ئۇ ۋاقىت قىرىق ئىككى مىڭچە ئەفرائىمىيلار ئۆلتۈرۈلدى. [7] يەفتاھ بولسا ئالتە يىل داۋامىدا ئىسرائىلغا ھاكىم بولدى. ئاندىن كېيىن گىلېئادلىق يەفتاھ ئۆزى ئۆلۈپ، گىلېئاد شەھەرلىرىنىڭ بىرىدە دەپنە قىلىندى.

ئىبزان

[8] ئۇنىڭدىن كېيىن بەيتلەھەملىك ئىبزان ئۆزى ئىسرائىلغا ھاكىم بولدى. [9] ئۇنىڭ ئوتتۇز ئوغلى بولۇپ، ئوتتۇز قىزنى تاشقىرىغا ئەرگە بېرىپ، تاشقىرىدىن ئوتتۇز قىزنى ئوغۇللىرىغا كەلتۈرۈپ بەردى. ئۇ ئۆزى يەتتە يىلغىچە ئىسرائىلغا ھاكىم بولدى. [10] ئاندىن كېيىن ئىبزان ئۆزى ئۆلۈپ، بەيتلەھەمدە دەپنە قىلىندى.

ئېلون

11 ئۇنىڭدىن كېيىن زەبۇلۇننىڭ قەبىلىسىدىن بولغان ئېلون ئۆزى ئىسرائىلغا ھاكىم بولۇپ،
ئون يىل داۋامىدا ئىسرائىلدا ھاكىملىق قىلاتتى. 12 ئاندىن كېيىن زەبۇلۇنىي ئېلون ئۆزى
ئۆلۈپ كېتىپ، زەبۇلۇن يۇرتىدىكى ئايالون دېگەن جايدا دەپنە قىلىندى.

ئابدون

13 ئۇنىڭدىن كېيىن پىراتونلۇق ھىللەلنىڭ ئوغلى ئابدون ئۆزى ئىسرائىلغا ھۆكۈم بولدى.
14 ئۇنىڭ قىرىق ئوغلى بىلەن ئوتتۇز نەۋرىسى بار ئىدى. بۇلار بولسا يەتمىش ئېشەككە مىنىپ
ماڭاتتى. ئۇ ئۆزى سەككىز يىل داۋامىدا ئىسرائىلغا ھاكىم ئىدى. 15 ئاندىن كېيىن پىراتونلۇق
ھىللەلنىڭ ئوغلى ئابدون ئۆزى ئۆلۈپ كېتىپ، ئەفرائىم يۇرتىدىكى ئامالەك تېغىدا بولغان
پىراتون دېگەن جايدا دەپنە قىلىندى.

شىمشوننىڭ تۇغۇلۇشى

13 1 لېكىن بەنى-ئىسرائىل بولسا خۇداۋەندىنىڭ كۆزىدە يامان بولغىنىنى قىلغاچ،
خۇداۋەندە ئۇلارنى قىرىق يىلغىچە فىلىستىيلەرنىڭ قولىغا چۈشۈرۈپ قويۇپ
قويدى. 2 دانىيلارنىڭ نەسلىدىن بولۇپ زورا دېگەن جايدا مانوئاھ دەپ ئاتالغان بىر كىشى بار
ئىدى. ئۇنىڭ خوتۇنى تۇغماس بولغاچ ھېچ بالىسى بولمىغانىدى. 3 خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى
بۇ خوتۇنغا كۆرۈنۈپ، ئۇنىڭ ئۆزىگە: «مانا سەن تۇغماس بولغاچ بالا تۇغمىدىڭ. لېكىن ئەمدى
سەن ھامىلىدار بولۇپ، بىر ئوغۇل تۇغىسەن. 4 ئەمما سەن ھوشيار بولۇپ شاراب ئىچمەي،
خاھى ھاراق تېتىماي، خاھى ناپاك بىر نەرسىنى يېمىگىن. 5 چۈنكى مانا سەن ھامىلىدار
بولۇپ، بىر ئوغۇل تۇغىسەن. بۇ بالا ئۆزى ئانىسىنىڭ قورسىقىدىكى ۋاقتىدىن تارتىپ
خۇدانىڭكى دەپ ئاتالغاچ ئۇنىڭ بېشىغا ئۇستىرا ھەرگىز سېلىنمىسۇن. ئۇ بولسا ئىسرائىلنى
فىلىستىيلەرنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغىلى باشلايدۇ» دېدى.
6 ئۇ ۋاقىت خوتۇن ئۆزى ئېرىنىڭ قېشىغا بېرىپ، ئۇنىڭغا سۆزلەپ: «مانا شەكلى خۇدانىڭ
پەرىشتىسىنىڭ سۈرىتىدە بولۇپ ئۆزى ھەيۋەتلىك كۆرۈنۈپ، خۇدانىڭ ئادىمى بولغان بىر
كىشى قېشىمغا كەلدى، لېكىن ‹ نە يەردىن كەلدىڭ› دەپ مەن ئۇنىڭدىن سورىمىدىم. ئۇمۇ
ئۆز ئىسمىنى ماڭا دەپ بەرمەي، 7 بەلكى ماڭا سۆز قىلىپ: ‹ مانا سەن ھامىلىدار بولۇپ،
بىر ئوغۇل تۇغىسەن. ئۇ بالا ئۆزى ئانىسىنىڭ قورسىقىدىكى ۋاقتىدىن تارتىپ ئۆلىدىغان
كۈنىگىچە خۇدانىڭكى دەپ ئاتالغاچ، ئەمدى سەن شاراب ئىچمەي، خاھى ھاراق تېتىماي، خاھى
ناپاك بىر نەرسىنى يېمىگىن› دەپ ئېيتتى» دېدى. 8 بۇنى ئاڭلاپ، مانوئاھ ئۆزى خۇداۋەندىگە

دۇئا قىلىپ: «ئەي خۇداۋەندە، سەن بۇ يەرگە ئەۋەتكەن خۇدانىڭ ئادىمى يەنە بىزگە كېلىپ،
تۇغۇلىدىغان بالىغا نېمە قىلىشىمىزنى بىزگە ئۆگىتىپ قويسۇن» دەپ، ئىلتىجا قىلدى.
9 خۇدا ئۆزى مانواھنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلىغاچ ئۇ خوتۇن ئېتىزلىقتا ئولتۇرسا، خۇدانىڭ
پەرىشتىسى يەنە ئۇنىڭ قېشىغا كەلدى. ئەمما ئۇنىڭ ئېرى مانواھ ئۇنىڭ قېشىدا ئەمەس
ئىدى. 10 ئۇ ۋاقىت خوتۇن ئۆزى ئالدىراپ كېتىپ يۈگۈرۈپ بېرىپ، ئېرىگە خەۋەر بېرىپ: «مانا
ئىلگىرى كەلگەن ئادەم بۇ كۈن ماڭا يەنە كۆرۈندى» دەپ ئۇنىڭغا ئېيتسا، 11 مانواھ دەرھال
قوپۇپ، خوتۇنىنىڭ كەينىدىن مېڭىپ، ئۇ ئادەمنىڭ قېشىغا كېلىپ: «بۇ خوتۇنغا كېلىپ، سۆز
قىلغان ئادەم سەنمۇ؟» دەپ سورىسا، ئۇ جاۋاب بېرىپ: «شۇنداق، مەندۇرمەن» دېدى. 12 مانواھ
ئۇنىڭغا: «ئېيتقان سۆزۈڭ بەجا كەلتۈرۈلگەندە بالىغا قىلىدىغان ئىشىمىز نېمە بولىدۇ؟» دەپ
سورىدى. 13 خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى مانواھقا جاۋاب بېرىپ: «بۇ خوتۇنغا ئېيتقان نەرسىلەرنىڭ
ھەممىسىدىن ئۇ ئۆزىنى ساقلاپ، 14 ئۈزۈم تېلىدا پەيدا بولغان نەرسىدىن ھېچنېمىنى يېمەي،
شاراب ۋە مەست قىلىدىغان نەرسىنىمۇ ئىچمەي، ناپاك نەرسىلەردىن ھېچنېمىنى يېمەي تۇرۇپ،
مەن دەپ بەرگەن نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىدىن ئۆزىنى يىغسۇن» دېدى.
15 ئۇ ۋاقىت مانواھ خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسىگە: «ئىجازەت بەرسەڭ، بىز سېنى توختىتىپ،
بىر ئوغلاقنى سەن ئۈچۈن پىشۇرايلى دېسە، 16 خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى مانواھقا جاۋاب
بېرىپ: «سەن مېنى توختاتساڭمۇ، مەن نېنىڭدىن يېمەيمەن. لېكىن ئەگەر كۆيدۈرمە
قۇربانلىق ئۆتكۈزمەكچى بولساڭ، ئۇنى خۇداۋەندە ئۈچۈن ئۆتكۈزگىن» دېدى. ئەمما مانواھ
بولسا ئۇنىڭ خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى ئىكەنلىكىنى ئۇقمىدى. 17 ئاندىن كېيىن مانواھ
ئۆزى خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسىدىن سوراپ: «ئىسمىڭ نېمىدۇر؟ بۇنى بىلسەك، سۆزۈڭ بەجا
كەلتۈرۈلگەندە ساڭا ئىززەت كۆرسىتەلەيمىز» دېدى. 18 خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى ئۇنىڭغا
جاۋاب بېرىپ: «مېنىڭ ئىسمىمنى نېمىشقا سورايسەن؟ بۇ بولسا زىيادە ئاجايىپتۇر» دېدى.
19 ئۇ ۋاقىت مانواھ ئۇ ئوغلاق بىلەن يېگۈلۈك قۇربانلىقنى بىللە ئېلىپ بېرىپ، قورام
تاشنىڭ ئۈستىدە خۇداۋەندە ئۈچۈن ئۆتكۈزدى. ئۆتكۈزسە، پەرىشتە كېلىپ، مانواھ بىلەن
خوتۇنىنىڭ كۆز ئالدىدا ئاجايىپ بىر ئىش قىلىپ كۆرسەتتى. 20 شۇنداق بولدىكى، ئوتنىڭ
شولىسى قۇربانگاھتىن ئاسمان تەرىپىگە ئۆرلىسە، خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى قۇربانگاھتىن
چىققان شولا ئىچىدە كۆرۈنۈپ، ئۈستۈن تەرىپىگە چىقىپ كەتتى. مانواھ بىلەن خوتۇنى شۇنى
كۆرگەندە يۈز تۆۋەن يەرگە يىقىلدى.
21 ئاندىن كېيىن خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى، خاھى مانواھقا، خاھى خوتۇنىغا ئىككىنچى
كۆرۈنمىدى. ئۇ ۋاقىتتىن تارتىپ مانواھ ئۆزى ئۇنىڭ خۇداۋەندىنىڭ پەرىشتىسى ئىكەنلىكىنى
بىلدى. 22 مانواھ ئۆز خوتۇنىغا: «مانا بىز بولساق خۇدانى كۆرگىنىمىز ئۈچۈن شەكسىز
ئۆلىمىز» دېدى. 23 لېكىن ئۇنىڭ خوتۇنى ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: «ئەگەر خۇداۋەندە بىزنى
ئۆلتۈرگىلى خالىسا، كۆيدۈرمە بىلەن يېگۈلۈك قۇربانلىقىمىزنى قولىمىزدىن قوبۇل قىلماي،
خاھى بۇ ئىشنىمۇ كۆرسەتمەي، خاھى بۇ سۆزلەرنى بىزگە ئاڭلاتمايتتى ئەمەسمۇ؟» دېدى.

[24] ئاندىن كېيىن بۇ خوتۇن بىر ئوغۇل تۇغۇپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى شىمشون قويدى. بۇ بالا
بولسا ئۆسۈپ، خۇداۋەندە ئۇنى بەرىكەتلىگەچ، [25] زورا بىلەن ئەشتائولنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى دان
چېدىرگاھىدا تۇرسا، خۇداۋەندىنىڭ روھى ئۇنى تەۋرەتكىلى تۇردى.

شىمشون فىلىستىنىي بىر قىزنى خوتۇنلۇققا ئالماقچى

14 [1] بىر ۋاقىت شىمشون ئۆزى تىمناھقا چۈشۈپ، فىلىستىنىيلەرنىڭ قىزلىرىدىن بولغان
بىر خوتۇننى تىمناھتا كۆرۈپ قالدى. [2] ئۇ يېنىپ كەلگەندە ئاتا-ئانىسىغا سۆزلەپ:
«مەن ئۆزۈم فىلىستىنىيلەرنىڭ قىزلىرىدىن بولغان بىر خوتۇننى تىمناھتا كۆردۈم. ئۇنى ماڭا
خوتۇنلۇققا ئېلىپ بېرىڭلار» دېدى. [3] ئاتا-ئانىسى ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «بۇرادەرلىرىڭنىڭ
قىزلىرىنىڭ ئىچىدە ۋە يا مېنىڭ ھەممە قوۋمىمنىڭ ئارىسىدا ھېچبىر خوتۇن يوقمۇ؟ بولمىسا
نېمىشقا خەتنىسىز فىلىستىنىيلەرنىڭ قېشىغا بېرىپ، خوتۇن ئالغىلى قوپتۇڭ؟» شۇنى
دېسە، شىمشون ئۆزى ئاتىسىغا: «بۇنى ماڭا ئېلىپ بەرگىن، چۈنكى ئۇ ماڭا بەك يارايدۇ»
دېدى. [4] لېكىن ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى بولسا بۇ ئىش خۇداۋەندە تەرىپىدىن بولغىنىنى بىلمىدى.
چۈنكى ئۇ ۋاقىت فىلىستىنىيلەر ئۆزى ئىسرائىلنىڭ ئۈستىگە سەلتەنەت قىلىپ تۇرغاچ بۇ
ئوغۇل بولسا فىلىستىنىيلەرگە قارشى باھانە ئىزدىگەنىدى.
[5] ئاندىن كېيىن شىمشون بىلەن ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى تىمناھقا چۈشۈپ، تىمناھنىڭ يېنىدىكى
ئۈزۈمزارلىقلارغا يېتىپ كەلسە، مانا بىر ياش شىر ئۇنىڭ ئالدىغا ھۆركىرەپ چىقتى. [6] ئۇ
ۋاقىت خۇداۋەندىنىڭ روھى ئۇنىڭ ئۈستىگە كەلگەچ ئۇ ئۆزى قۇۋۋەت تېپىپ، ئۇنى تۇتۇپ،
قولىدا ھېچنېمە بولمىسىمۇ، بىر ئوغلاقتەك يىرتىۋەتتى. لېكىن قىلغىنىنى ئاتا-ئانىسىغا دەپ
بەرمىدى.
[7] ئاندا بېرىپ، خوتۇن بىلەن گەپلەشسە، ئۇ ئۆزى شىمشونغا ياراپ كەتتى. [8] بىرنەچچە ۋاقىت
ئۆتكەندىن كېيىن ئۇ ئۆزى خوتۇننى ئېلىپ كەلمەك ئۈچۈن يېنىپ كەلگەندە شىرنىڭ
ئۆلۈكىنى كۆرگىلى قايرىلسا، مانا شىرنىڭ ئىچىدە ھەسەل ھەرىلىرى بىلەن ھەسەل تۇرىدۇ.
[9] ئۇ ئۆزى ھەسەلدىن پەنچىسىگە ئېلىپ يېگەچ مېڭىپ بېرىپ، ئاتا-ئانىسىغا ھەم بەرسە،
ئۇلارمۇ يېدى. لېكىن ئۆزىنىڭ ھەسەلنى شىرنىڭ ئىچىدىن ئېلىپ كەلگىنىنى ئۇلارغا دەپ
بەرمىدى.
[10] ئەمما ئۇنىڭ ئاتىسى خوتۇننىڭ ئۆيىگە كەلگەندە ئاندا شىمشون ئۆزى بىر زىياپەت قىلدى،
چۈنكى يىگىتلەرنىڭ شۇنداق رەسمى بار ئىدى. [11] ئۇلار شىمشوننى كۆرگەندە ئۇنىڭغا ھەمراھ
بولسۇن دەپ، ئوتتۇز يىگىتنى تېپىپ كەلدى. [12] شىمشون ئۇلارغا ئېيتتىكى: «مەن سىلەردىن
بىر تېپىشماق سورىغىلى خالايمەن. ئەگەر سىلەر يەتتە كۈنلۈك مېھماندارچىلىقنىڭ ئىچىدە
ئۇنىڭ مەنىسىنى ماڭا دەپ بېرەلىسەڭلار، مەن سىلەرگە ئوتتۇز دانە كاناپ كۆينەك بىلەن

ئوتتۇز جۈپ ئىگىن بېرىمەن. [13] لېكىن ئەگەر دەپ بېرەلمىسەڭلار، ئوتتۇز دانە يۇز كۆينەك بىلەن ئوتتۇز جۈپ ئىگىننى سىلەر ماڭا بېرىڭلار» دېدى. شۇنى دېسە، ئۇلار ئۇنىڭغا: «ماقۇل، ئۇنداق بولسا، تېپىشمىقىڭنى بايان قىلغىن. قېنى ئاڭلايلى» دېدى. [14] ئۇ ئۇلارغا ئېيتتىكى: «يەپ كەتكۈچىنىڭ ئىچىدىن يېگۈلۈك چىقتى، زالىمنىڭ ئىچىدىن شېرىن بىر نېمە چىقتى، بۇ نېمىدۇر» دېدى. [15] ئۇلار بولسا ئۈچ كۈنگىچە بۇ تېپىشماقنى يېشەلمىدى. يەتتىنچى كۈنى ئۇلار بېرىپ، شىمشوننىڭ خوتۇنىنىڭ قېشىغا بېرىپ ئېيتتىكى: «سەن ئېرىڭنى ئالداپ سىلاپ، تېپىشمىقىنىڭ مەنىسىنى بىزگە ئېيتىپ بەرگىلى ئۇناتقىن. بولمىسا سېنى ئاتاڭنىڭ ئۆيى بىلەن قوشۇپ كۆيدۈرىمىز. ئەجەبا سىلەر بولساڭلار بىزنى كەمبەغەل بولۇپ قالسۇن دەپ، بۇ يەرگە قىچقارغانمۇ؟» دېدى.

[16] شۇنى ئاڭلاپ، شىمشوننىڭ خوتۇنى ئۇنىڭ قېشىغا كېلىپ: «سەن مېنى يامان كۆرگەچ ماڭا مۇھەببەت قىلمايسەن. سەن مېنىڭ قوۋمىمنىڭ ئادەملىرىدىن بىر تېپىشماقنى سوراپ، سەن ئەمما ماڭا مەنىسىنى يېشىپ بەرمىدىڭ» دەپ يىغلىغىلى تۇردى. ئۇ ئۇنىڭغا: «شۇنداقمۇ؟ مەن ئۇنى ئاتا-ئانامغىمۇ دەپ بەرمىگەن بولسام، ساڭا دەپ بېرەيمۇ؟» دېدى. [17] ئۇ ئۇنىڭ ئالدىدا يەتتە كۈنلۈك توي زىياپىتىنىڭ ئىچىدە يىغلاپ تۇردى، لېكىن يەتتىنچى كۈنى بولغاندا خوتۇنى ئۇنى قىستىغاچ ئۇنىڭغا ئۇنىڭ مەنىسىنى يېشىپ بەرسە، خوتۇن بېرىپ، ئۆز قوۋمىنىڭ كىشىلىرىگە بۇ تېپىشماقنىڭ مەنىسىنى دەپ بەردى. [18] شەھەرنىڭ ئادەملىرى يەتتىنچى كۈنى كۈن پاتماستا ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: «ھەسەلدىن شېرىن نېمىدۇر؟ شىردىن زالىم نېمىدۇر» دېدى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا جاۋاب ياندۇرۇپ: «ئەگەر سىلەر مېنىڭ غۇنىجىنىمنى قوشقا قوشمىغان بولساڭلار، تېپىشمىقىمنى ھەرگىز تاپالمايتتىڭلار!» دېدى.

[19] ئۇ ۋاقىت خۇداۋەندىنىڭ روھى ئۇنىڭ ئۈستىگە كەلگەچ، ئۇ قۇۋۋەت تېپىپ ئاشقېلونغا چۈشۈپ، ئۇلاردىن ئوتتۇز كىشىنى ئۆلتۈرۈپ، ئىگىنلىرىنى تارتىۋېلىپ، كېلىپ، تېپىشماقنىڭ مەنىسىنى يەشكەنلەرگە تاپشۇرۇپ بېرىپ، غەزىپى قوزغىلىپ ئاتا-ئانىسىنىڭ ئۆيىگە يېنىپ كەتتى. [20] ئەمما شىمشوننىڭ خوتۇنى بولسا شىمشوننىڭ ئۆزىگە يېقىن تۇرغان بىر يىگىتكە بېرىلدى.

شىمشون فىلىستىنىيلەردىن ئۆچ ئالىدۇ

15 [1] ئەمما بىرنەچچە ۋاقىت ئۆتۈپ، بۇغداي ئورىدىغان ۋاقىت كەلگەندە شىمشون ئۆزى بىر ئوغلاقنى ئېلىپ، ئۆز خوتۇنىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ: «مەن خوتۇنۇمنىڭ قېشىغا ئۆز ھۇجرىسىغا كىرگىلى خالايمەن» دەپ ئېيتتى. لېكىن خوتۇنىنىڭ ئاتىسى ئۇنى ئىچكىرى كىرگىلى قويمىدى. [2] خوتۇنىنىڭ ئاتىسى بولسا ئۇنىڭغا سۆزلەپ: «شەكسىز مەن سېنى ئۇنى يامان كۆرۈپ قالدى دەپ، ئۇنى ساڭا يېقىن تۇرغان بىر يىگىتكە بېرىۋەتكەن ئىدىم. لېكىن ئۇنىڭ كىچىك سىڭلىسى بولسا تېخى ئۇنىڭدىن چىرايلىق بولغاچ، ئۇنىڭ ئورنىغا بۇنى

ئالساڭ بولمامدۇ؟» دېدى. [3] ئەمما شىمشون ئۇلارغا: «بۇ توغرىدا مەن فىلىستىنىيلەرگە يامانلىق قىلسام، ماڭا گۇناھ توختىمايدۇ» دېدى.
[4] شۇنى دەپ، شىمشون بېرىپ ئۈچ يۈز تۈلكىنى تۇتۇپ، پانۇسلارنى ئېلىپ، تۈلكىلەرنى ئىككىدىن ئىككىدىن قۇيرۇقلىرىنى بىر-بىرىگە چېتىپ، ھەر ئىككى قۇيرۇقنىڭ ئوتتۇرىسىغا بىردىن پانۇسنى ئېسىپ، [5] پانۇسلارغا ئوت يېقىپ، تۈلكىلەرنى ئېلىپ بېرىپ، فىلىستىنىيلەرنىڭ ئېتىزلىقلىرىغا قويۇپ بېرىپ، ئۆنچە بىلەن زىرائەتلەرنى كۆيدۈرۈپ، زەيتۇن باغلىرىنىمۇ كۆيدۈرۈۋەتتى.
[6] بۇنى كۆرۈپ فىلىستىنىيلەر: «بۇنى كىم قىلدى؟» دەپ سورىسا، خەلق جاۋاب بېرىپ: «تىمناھلىق كىشىنىڭ كۈيئوغلى شىمشون بولسا قېيناتىسى ئۇنىڭ خوتۇنى تارتىۋېلىپ، ئۇنىڭغا يېقىن بولغان بىر يىگىتكە بەرگىنى ئۈچۈن بۇنى قىلدى» دېدى. ئۇ ۋاقىت فىلىستىنىيلەر چىقىپ، ئۇ خوتۇن بىلەن ئاتىسىنى ئوتتا كۆيدۈرۈۋەتتى. [7] شىمشون ئۇلارغا: «سىلەر مۇنداق قىلغاچ سىلەردىن ئىنتىقام ئالماستا ئارام تاپمايمەن دەپ، [8] ئۇلارنى قاتتىق ئۇرۇپ، پاچاقلىرىنى ئېزىۋېتىپ، ئاندىن بېرىپ ئېتام قورام تېشىنىڭ كاۋىكىدا ئولتۇرۇپ قالدى.
[9] ئۇ ۋاقىت فىلىستىنىيلەر چىقىپ، يەھۇدا يۇرتىدا چېدىر تىكىپ، لېخىدا يېيىلغىلى تۇردى.
[10] يەھۇدا ئادەملىرى: «نېمىشقا بىزگە قارشى چىقتىڭلار؟» دەپ سورىسا، ئۇلار جاۋاب بېرىپ: «بىز بولساق شىمشوننى باغلاپ، ئۇ بىزگە قارشى قىلغاندەك ئۇنىڭغا قىلماق ئۈچۈن چىقتۇق» دېدى.
[11] ئۇ ۋاقىت ئۈچ مىڭ كىشى يەھۇدا يۇرتىدىن ئېتام قورام تېشىنىڭ كاۋىكىغا چۈشۈپ بېرىپ، شىمشونغا: «سەن بولساڭ فىلىستىنىيلەرنىڭ ئۈستىمىزگە سەلتەنەت قىلغىنىنى بىلىپ تۇرۇپ، نېمىشقا بىزگە بۇنى قىلدىڭ؟» دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلارغا: «ئۇلار ئۆزى ماڭا قىلغاندەك مەنمۇ ئۇلارغا قىلدىم» دەپ جاۋاب بەردى. [12] ئۇلار ئۇنىڭغا: «بىز سېنى باغلاپ، فىلىستىنىيلەرنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ بەرمەك ئۈچۈن كەلدۇق» دەپ ئېيتسا، شىمشون ئۇلارغا: «بىز ئۆزىمىز سېنى ئۆلتۈرمەيمىز دەپ، ماڭا قەسەم قىلىڭلار» دېدى. [13] ئۇلار ئۇنىڭغا: «يوقسۇ، بىز سېنى ئۆلتۈرمەي، بەلكى يالغۇز سېنى باغلاپ، ئۇلارنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ بېرىمىز» دەپ جاۋاب بېرىپ، ئۇنى ئىككى يېڭى ئارغامچا بىلەن باغلاپ قورام تاشنىڭ ئۈستىگە ئېلىپ باردى.
[14] ئۇ ئۆزى لېخىغا كەلگەندە فىلىستىنىيلەر ۋارقىرىشىپ، ئۇنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈشۈپ كەلدى. ئەمما خۇداۋەندىنىڭ روھى ئۇنىڭ ئۈستىگە كەلگەچ بىلەكلىرىنى باغلىغان ئارغامچىلار ئۆزى ئوت تۇتاشقان زىغىر يىپىدەك بولۇپ قېلىپ، تۈگۈچلىرى بولسا قوللىرىدىن يېشىلىپ كەتتى.
[15] ئاندىن ئۇ ئېشەكنىڭ يېڭى بىر ئەڭىكىنى كۆرۈپ قېلىپ، قولىنى ئۇزىتىپ، ئۇنى ئېلىپ، ئۇنىڭ بىلەن مىڭ ئادەمنى ئۇرۇپ ئۆلتۈردى. [16] شىمشون ئۆزى ئېيتتىكى: «بىر ئېشەك ئەڭىكى بىلەن بىر گۈرۈھنى، بەلكى ئىككى گۈرۈھنى ئۇردۇم، بىر ئېشەك ئەڭىكى بىلەن مىڭ ئادەمنى ئۆلتۈردۇم» دېدى. [17] بۇنى دەپ، ئېشەكنىڭ ئەڭىكىنى تاشلىۋەتتى. بۇ سەۋەبتىن ئۇ جاينىڭ ئۆزىگە رامات-لېخى دەپ ئات قويۇلدى.

[18] لېكىن ئاندىن كېيىن ئۇ ئۆزى تولا ئۇسساپ كېتىپ، خۇداۋەندىگە پەرياد قىلىپ: «سەن ئۆز
بەندەڭنىڭ قولى بىلەن بۇ چوڭ نۇسرەتنى بەردىڭ، لېكىن ئەمدى مەن ئۇسسۇزلۇقتىن ئۆلۈپ
خەتنىسىزلەرنىڭ قولىغا چۈشەرمەنمۇ؟» دېدى. [19] ئۇ ۋاقىت خۇدا لېخىنىڭ چوڭقۇر يېرىنى
يېرىپ، ئىچسۇن دەپ، ئۇنىڭدىن سۇ چىقاردى. بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ روھى يېنىپ كېلىپ، ئۆزى
تىرىلىپ قالدى. بۇ سەۋەبتىن ئۇ لېخىدىكى بۇلاقنىڭ ئۆزىگە ئەن-ھاككورە دەپ ئات قويۇلۇپ،
بۈگۈنگىچە ئۇ لېخىدا بولماقتا. [20] ئەمما شىمشون بولسا فىلىستىنىيلەرنىڭ ۋاقتىدا يىگىرمە
يىلغىچە ئىسرائىلنىڭ ھاكىمى ئىدى.

شىمشون گازادا

16 [1] ئاندىن كېيىن شىمشون گازاغا بېرىپ، ئاندا بىر جالاپنى كۆرۈپ ئۇنىڭكىگە كىردى.
[2] لېكىن گازالىقلار ئۆزى: «شىمشون بۇ يەرگە كەلدى» دەپ ئاڭلاپ قالسا، ئۇ جاينى
قورشىۋېلىپ، پۈتۈن كېچە شەھەرنىڭ دەرۋازىسىدا ئۇنى ماراپ ئولتۇرۇپ: «ئەتە يورۇغاندا ئۇنى
ئۆلتۈرەيلى» دەپ خىيال قىلغاچ پۈتۈن كېچە جىم تۇرۇشتى. [3] شىمشون بولسا يېرىم كېچىسى
ئاندا يېتىپ، ئوتتۇرا كېچىدە قوپۇپ، شەھەرنىڭ دەرۋازىسىنىڭ ئىككى قانىتىنى ئىككى يان
ياغىچى بىلەن قوشۇپ قومۇرۇپ، ئۆز ئۆشنىسىگە قويۇپ، خېبرون ئۇتتۇرىدىكى تاغقا ئېلىپ
چىقىپ كەتتى.

شىمشون ۋە دېلىلا

[4] ئاندىن كېيىن ئۇ ئۆزى سورەك جىلغىسىدا ئولتۇراقلىق دېلىلا ئىسىملىق بىر خوتۇننى
كۆرۈپ، ئۇنىڭغا كۆيۈپ قالدى. [5] ئۇ ۋاقىت فىلىستىنىيلەرنىڭ چوڭلىرى ئۇ خوتۇننىڭ قېشىغا
بېرىپ، ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «سەن ئۇنى ئالداپ سىلاپ: ‹ سېنىڭ چوڭ كۈچ-قۇۋۋىتىڭنىڭ سىرى نېمە
ئىكەن؟› دەپ سوراپ بىز ئۇنىڭ ئۈستىگە قانداق غالىب بولۇپ، ئۇنى باغلاپ ئېزىشىمىزنى
مەلۇم قىلىپ بەرسەڭ، ھەربىرىمىز ساڭا بىر مىڭ بىر يۈز شېقەلدىن كۈمۈش بېرىمىز»
دېدى. [6] بۇنىڭ ئۈچۈن دېلىلا شىمشوندىن سوراپ: «سېنىڭ چوڭ كۈچ-قۇۋۋىتىڭنىڭ سىرىنىڭ
نېمە ئىكەنلىكى ماڭا دەپ بېرىپ، نېمە بىلەن باغلىسا، سېنىڭ مەغلۇپ بولۇشۇڭنى ئېيتىپ
بەرگىن» دېدى. [7] شىمشون ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: «ئۇلار مېنى يەتتە دانە قۇرۇمىغان ھۆل
كىرىچ بىلەن باغلىسا، مەن ئاجىزلىشىپ، باشقا ئادەملەردەك بولۇپ قالىمەن» دېدى. [8] بۇنى
ئۇقۇپ، فىلىستىنىيلەرنىڭ چوڭلىرى يەتتە دانە قۇرۇمىغان ھۆل كىرىچنى ئېلىپ كېلىپ،
بۇ خوتۇنغا بەرسە، ئۇ ئۆزى بۇ كىرىچلەر بىلەن ئۇنى باغلاپ قويۇپ، [9] ئىلگىرى ئىچكىركى
ئۆيدە بىرنەچچە ئادەملەرنى ماراقتا قويغاچ ئۇنىڭغا: «ئەي شىمشون فىلىستىنىيلەر سېنىڭ

ئۆزۈڭدىدۇر» دېدى. ئۇ ۋاقىت ئۇ ئۆزى بۇ كىرىچلەرنى زىغىر يىپى ئوتنى كۆرۈپ ئۈزۈلۈپ
كەتكەندەك ئۈزۈۋەتتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ كۈچىنىڭ سىرى ھېچ مەلۇم بولمىدى.
[10] بۇنى كۆرۈپ دېلىلا شىمشونغا سۆزلەپ: «مانا سەن مېنى ئالداپ، ماڭا يالغان ئېيتقان
ئىكەنسەن. ئەمدى سېنى نېمە بىلەن باغلىسا، بولىدىغىنىنى ماڭا ئېيتىپ بەرگىن» دېدى.
[11] ئۇ ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «ئۇلار مېنى ئىشلەتمىگەن يېڭى ئارغامچا بىلەن باغلىسا، مەن
ئاجىزلىشىپ، باشقا ئادەملەردەك بولىمەن» دېدى. [12] ئۇ ۋاقىت دېلىلا ئۆزى يېڭى ئارغامچا
ئېلىپ، ئۇنىڭ بىلەن ئۇنى باغلاپ قويۇپ، ئىلگىرى ئىچكىركى ئۆيدە بىرنەچچە ئادەملەرنى
ماراقتا قويغاچ ئۇنىڭغا: «ئەي شىمشون فىلىستىنىيلەر سېنىڭ ئۈستۈڭدىدۇر» دېدى. لېكىن
ئۇ ئۆز بىلىكلىرىدىكى ئارغامچىلارنى بىر يىپتەك ئۈزۈپ تاشلىدى.
[13] بۇنى كۆرۈپ، دېلىلا ئۆز شىمشونغا سۆز قىلىپ: «سەن بولساڭ بۇ ۋاقىتقىچە مېنى ئالداپ،
ماڭا يالغان ئېيتتىڭ. ئەمدى نېمە بىلەن باغلىنىشىڭنى ماڭا دەپ بەرگىن» دېدى. ئۇ ئۇنىڭغا:
«سەن مېنىڭ بېشىمدىكى يەتتە ئۆرۈم چاچنى دۇكاننىڭ ئۆرۈش يىپى بىلەن ئۆرۈپ قويساڭ،
باغلىنىمەن» دېدى. [14] ئۇ شۇنداق قىلىپ، قوزۇققا باغلاپ قويۇپ، ئۇنىڭغا: «ئەي شىمشون
فىلىستىنىيلەر سېنىڭ ئۈستۈڭدىدۇر» دېسە، ئۇ ئۆزى ئۇيقۇدىن ئويغىنىپ، ئۆرۈش يىپى
بىلەن قوزۇقنى تارتىپ يۇلۇۋەتتى.
[15] ئۇ ۋاقىت خوتۇن ئۇنىڭغا سۆز قىلىپ: «كۆڭلۈڭ ماڭا بولمىسا: ‹ مەن ساڭا كۆيۈپ قالدىم›
دەپ قانداق ئېيتىسەن؟ مانا ئۈچ مەرتىۋە سەن مېنى ئالداپ، چوڭ كۈچۈڭنىڭ سىرىنى
ماڭا ئېيتىپ بەرمىدىڭغۇ» دېدى. [16] ئۇ ئۆزى ھەر كۈنى ئۇنى گەپ بىلەن قىستاپ يالۇۋۇرۇپ،
ئۆلگۈدەك تەڭلىككە سالغىنى ئۈچۈن [17] ئۇ ئۆز كۆڭلىنىڭ سىرىنى ئۇنىڭغا ئاشكارا قىلىپ
ئېيتتىكى: «مەن بولسام ئانامنىڭ قورسىقىدىكى ۋاقتىدىن تارتىپ خۇدانىڭكى دەپ ئاتالغىنىم
ئۈچۈن بېشىمغا ھەرگىز ئۈستىرا سېلىنمىغان. ئەگەر مېنىڭ چېچىم كېسىلسە، كۈچۈم كېتىپ
قېلىپ، ئاجىزلىشىپ، باشقا ئادەملەردەك بولۇپ قالىمەن» دېدى. [18] دېلىلا ئۆزى ئۇنىڭ ئۆز
كۆڭلىدىكى ھەممە سىرىنى ئۇنىڭغا دەپ بەرگىنىنى كۆرگەندە فىلىستىنىيلەرنىڭ چوڭلىرىنى
قىچقىرىپ: «شىمشون بولسا كۆڭلىدىكى ھەممە سىرىنى ماڭا ئاشكارا قىلدى. ئەمدى بۇ نۆۋەت
چىقىپ كېلىڭلار» دەپ ئېيتسا، فىلىستىنىيلەرنىڭ چوڭلىرى ئۇنىڭ قېشىغا چىقىپ، قوللىرىدا
كۈمۈشنى ئالغاچ كەلدى. [19] ئۇ ۋاقىت خوتۇن ئۇنى ئۆز تىزلىرىدا ئۇخلىتىپ قويۇپ، بىر
ئادەمنى قىچقارتىپ، ئۇنىڭ بېشىدىكى يەتتە ئۆرۈم چېچىنى كەستۈرۈۋەتكىنى بىلەن ئۇنىڭ
كۈچى كەتكەچ، ئۆزى ئۇنى باسقىلى تەييار بولۇپ، [20] ئەي شىمشون فىلىستىنىيلەر سېنىڭ
ئۈستۈڭدىدۇر» دېسە، ئۇ ئۆزى ئۇيقۇدىن ئويغىنىپ: «مەن چىقىپ، ئىلگىرىكى مەرتىۋىلەردەك
سىلكىنىپ بوشىنىپ كېتىمەن» دېدى. چۈنكى ئۇ ئۆزى خۇداۋەندىنىڭ ئۇنىڭدىن كەتكىنى
بىلمىگەنىدى. [21] بۇ تەرىقىدە فىلىستىنىيلەر ئۇنى تۇتۇۋېلىپ، كۆزلىرىنى ئويۇۋېتىپ، گازاغا
ئېلىپ چۈشۈپ، مىس زەنجىرلەر بىلەن باغلاپ قويۇپ، زىنداندا ئۇنى ئۈن تارتقىلى سالدى.
[22] لېكىن بېشىنىڭ كېسىلگەن چېچى بولسا يەنە ئۆسكىلى تۇردى.

شىمشوننىڭ ئۆلۈمى

23 ئۇ ۋاقىت فىلىستىنىيلەرنىڭ چوڭلىرى ئۆز تەڭرىسى بولغان داگون ئۈچۈن چوڭ بىر
قۇربانلىق ئۆتكۈزەيلى دەپ، يىغىلىپ، خۇش بولۇشۇپ: «تەڭرىمىز بولسا ئەمدى قولىمىزغا
دۈشمىنىمىز بولغان شىمشوننى بەردى» دەپ ئېيتىشتى. 24 خەلق ئۇنى كۆرگەندە ئۆز
تەڭرىسىنى داڭلاپ: «تەڭرىمىز بولسا يۇرتىمىزنى خاراب قىلىپ، تولىلىرىمىزنى ئۆلتۈرگەن
دۈشمىنىمىزنى قولىمىزغا چۈشۈرۈپ بەردى» دەپ ئېيتىشاتتى. 25 بۇ تەرىقىدە ئۇلار كۆڭۈل
خۇشلۇقىدىن تولۇپ: «شىمشوننى كەلتۈرۈڭلار. بىزگە بىر ئويۇن كۆرسىتىپ بەرسۇن»
دېسە، ئۇلار شىمشوننى زىنداندىن كەلتۈرۈپ، ئالدىمىزدا ئويۇن قىلىپ بەرسۇن دەپ، ئىككى
تۈۋرۈكنىڭ ئوتتۇرىسىدا توختىتىپ قويدى. 26 ئەمما شىمشون ئۆزى قولىنى تۇتۇپ تۇرغان
ئوغۇلغا: «مېنى قويغىن. ئۆينى كۆتۈرۈپ تۇرغان تۈۋرۈكلەرنى تۇتۇپ يۆلىنەي» دېدى. 27 ئۆي
بولسا ئەر خوتۇندىن تولۇپ، فىلىستىنىيلەرنىڭ چوڭلىرى ئاندا بولۇپ، ئۆگزىدىمۇ تەخمىنەن
ئۈچ مىڭچە ئەر خوتۇن شىمشوننىڭ ئويۇنىغا قاراپ تۇرغانىدى. 28 ئۇ ۋاقىت شىمشون ئۆزى
خۇداۋەندىگە پەرياد قىلىپ: «ئەي رەب خۇداۋەندە، مېنى ياد قىلغىن. ئەي خۇدا، يالغۇز بۇ قېتىم
ماڭا كۈچ بەرگىن. بۇنىڭ بىلەن كۆزلىرىمنى ئويۇۋەتكەن فىلىستىنىيلەردىن بىر ئىنتىقام
ئالاي» دېدى. 29 شۇنى دەپ، شىمشون ئۆزى ئۆينى كۆتۈرۈپ تۇرغان ئوتتۇرىسىدىكى ئىككى
تۈۋرۈكنى تۇتۇپ، بىرىنى ئوڭ قولى بىلەن، يەنە بىرىنى چەپ قولى بىلەن قايرىپ زور قىلىپ،
30 «مەنمۇ فىلىستىنىيلەر بىلەن ئۆلۈپ كەتسەم مەيلى» دەپ، شىمشون كۈچىنى يىغىپ ئەگسە،
ئاندا بولغان چوڭلار بىلەن ھەممە خەلقنىڭ ئۈستىگە ئۆي يىقىلىپ چۈشتى. بۇ تەرىقىدە
ئۇنىڭ ئۆلۈۋاتقان ۋاقتىدا ئۆلتۈرگەن ئادەملەر بولسا تىرىك ۋاقتىدا ئۆلتۈرگەنلىرىدىن زىيادە
ئىدى. 31 ئاندىن كېيىن ئۇنىڭ بۇرادەرلىرى بىلەن ئاتىسىنىڭ ھەممە خاندانى كېلىپ، ئۇنى
كۆتۈرۈپ كېتىپ، زورا بىلەن ئەشتائولنىڭ ئوتتۇرىسىغا ئېلىپ بېرىپ، ئاتىسى مانواھنىڭ
قەبرىسىدە دەپنە قىلدى. ئۇ ئۆزى يىگىرمە يىل داۋامىدا ئىسرائىلغا ھاكىم بولغانىدى.

مىكا ۋە مەبۇد

17 1 ئەفرائىمنىڭ تاغلىرىدا مىكا ئىسىملىق بىر كىشى بار ئىدى. 2 ئۇ ئۆزى ئانىسىغا
ئېيتتىكى: «سەندىن بىر مىڭ بىر يۈز شېقەل كۈمۈش ئېلىنىدى ئەمەسمۇ؟ مەن ئاڭلاپ
تۇرۇپ، سەن بۇنىڭ توغرىسىدا لەنەت ئوقۇدۇڭ. مانا بۇ پۇل مەندە بار. مەن ئۇنى ئېلىۋالغان
ئىدىم» دېدى. شۇنى دېسە، ئۇنىڭ ئانىسى: «ئەي ئوغلۇم خۇداۋەندە ساڭا بەرىكەت بەرسۇن»
دېدى. 3 ئاندىن كېيىن ئۇ ئۆزى بۇ بىر مىڭ بىر يۈز شېقەل كۈمۈشنى ئۆز ئانىسىغا ياندۇرۇپ
بەرسە، ئانىسى ئېيتتىكى: «مەن بولسام بۇ پۇلنى خۇداۋەندىگە ئۆز قولۇم بىلەن مۇقەددەس
قىلىپ، ئوغلۇم ئۇنىڭدىن ئويما بۇت بىلەن قۇيما بۇت ياسىسۇن دەپ، ئەمدى ساڭا ياندۇرۇپ

بېرەي» دېدى. [4] لېكىن ئۇ ئۆزى پۇلنى ئانىسىغا ياندۇرۇپ بەرسە، ئانىسى ئىككى يۈز شېقەل
كۈمۈشنى ئېلىپ بىر زەرگەرگە بەردى. زەرگەر ئۆزى بۇنىڭدىن بىر ئويما بۇت بىلەن بىر قۇيما
بۇت ياساپ بەردى. [5] بۇ بۇتلار بولسا مىكانىڭ ئۆيىدە قويۇلدى. بۇ تەرىقە مىكا دېگەن كىشىنىڭ
ئۆيى بىر بۇتخانا بولۇپ قالغاچ، ئۇ ئۆزى بىر ئەفود بىلەن تەرافىم دېگەن بۇتلارنى تەييارلاپ، ئۆز
ئوغۇللىرىدىن بىرىنى ماڭا كاھىن بولسۇن دەپ، خاس رەسىمنى بەجا كەلتۈرۈپ تەيىنلىدى.
[6] ئۇ ۋاقىتلاردا ئىسرائىلنىڭ ئىچىدە ھېچ پادىشاھ بولمىغاچ، ھەركىم ئۆز نەزىرىدە ياخشى
كۆرۈنگىنىنى قىلىپ يۈرەتتى. [7] يەھۇدا يۇرتىدا بەيتلەھەمدە لاۋىي قەبىلىسىدىن بولغان بىر
يىگىت مۇساپىر بولۇپ تۇرۇپ، قالغانىدى. [8] بۇ كىشى بولسا قەيەردە جاي تاپسام، بېرىپ
ئولتۇراي دەپ، يەھۇدا يۇرتىدىكى بەيتلەھەم شەھىرىدىن چىقىپ كېتىپ، سەپەر قىلىپ
كېتىپ بېرىپ، ئەفرائىم تاغلىرىنىڭ يۇرتىدىكى مىكانىڭ ئۆيىگە كېلىپ قالدى. [9] مىكا
ئۇنىڭدىن: «قەيەردىن كەلدىڭ؟» دەپ سورىسا، ئۇ ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: «مەن بولسام يەھۇدا
يۇرتىدىكى بەيتلەھەم بولغان بىر لاۋىي كىشىدۇرمەن. قەيەردە جاي تاپسام، بېرىپ ئولتۇراي
دەپ، چىقىپ كەلدىم» دېدى. [10] مىكا ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «ئۇنداق بولسا، مەن بىلەن تۇرۇپ،
ماڭا ھەم ئاتا ھەم كاھىن بولۇپ بەرگىن. مەن ساڭا ھەر يىلى ئون شېقەل كۈمۈش بىلەن
بىر قۇللۇق ئېگىن بېرىپ، يېمەك-ئىچمەكلىرىڭنىمۇ بېرەي» دېدى. بۇنى ئاڭلاپ، لاۋىي كىشى
ئۇنىڭكىگە كىرىپ، [11] ئۇ كىشى بىلەن تۇرۇشقا رازى بولۇپ، ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ بىرىدەك
بولۇپ قالدى. [12] ئاندىن كېيىن مىكا ئۆزى بۇ لاۋىي كىشىنى خاس رەسىمنى بەجا كەلتۈرمەك
بىلەن كاھىنلىققا تەيىنلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇنىڭغا كاھىن بولۇپ، مىكانىڭ ئۆيىدە تۇرۇپ
قالدى. [13] مىكا ئېيتتىكى: «بىر لاۋىي كىشى ماڭا كاھىن بولغىنى ئۈچۈن خۇداۋەندىنىڭ ماڭا
ياخشىلىق قىلىدىغىنىنى تايىن بىلدىم» دېدى.

دان قەبىلىسى لايىسنى ئۇرۇپ مىراس جاي بولۇپ ئالدۇ

18 [1] ئۇ ۋاقىتلاردا ئىسرائىلنىڭ ئىچىدە ھېچ پادىشاھ بولمىغاچ، دانىيلارنىڭ قەبىلىسى
بولسا بىزگە ئىسرائىل قەبىلىلىرىنىڭ ئارىسىدا بۇ ۋاقىتقىچە مىراس تەگمىدى» دەپ
ئۇ كۈنلەردە ئولتۇرماق ئۈچۈن ئۆزىگە مىراس ئىزدىۋاتقانىدى. [2] ئۇنىڭ ئۈچۈن بەنى-دان
ئۆزى ئۆز نەسلىدىن بولۇپ، باتۇر بولغان بەش كىشىنى يۇرت تەپتىش قىلىپ جاسۇسلۇق
قىلسۇن دەپ، زورا بىلەن ئەشتائولدىن ئەۋەتىپ، ئۇلارغا سۆزلەپ: «سىلەر بېرىپ، يۇرتنى
تەپتىش قىلىڭلار دېگىنىدە ئۇلار مېڭىپ ئەفرائىم تاغلىرىغا يېتىپ، مىكانىڭ ئۆيىگە كېلىپ
چۈشۈپ، ئاندا قوندى. [3] ئۇلار مىكانىڭ ئۆيىنىڭ يېنىدا تۇرغاندا لاۋىي يىگىتنىڭ ئاۋازىنى
تونۇپ قېلىپ، قېشىغا بېرىپ، ئۇنىڭدىن: «كىم سېنى بۇ جايغا ئېلىپ كەلدى؟ بۇ ئۆيدە
نېمە ئىش قىلىسەن؟ بۇ جايدا سېنىڭ نېمەڭ بار؟» دەپ سورىدى. [4] بۇ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ:

«مىكا ماڭا ئۇنداق-مۇنداق ياخشىلىق قىلىپ، مېنى ئىجارىگە ئالغاچ مەن ئۇنىڭغا كاھىن
بولۇپ قالدىم» دېدى. 5 بۇنى ئاڭلاپ ئۇلار ئۇنىڭغا: «ئۇنداق بولسا، بىزنىڭ كېتىپ بارىدىغان
سەپىرىمىز مۇبارەك بولىدۇمۇ ياكى يوقمۇ دەپ بىلمەكچىمىز ئۈچۈن خۇدادىن سوراپ بەرگىن»
دېسە، 6 كاھىن ئۇلارغا: «تىنچ-ئامان كېتىڭلار. كېتىپ بارىدىغان سەپىرىڭلار بولسا خۇداۋەندە
ئۇنى خالايدۇ» دېدى.
7 ئۇ ۋاقىت بۇ بەش كىشى چىقىپ كېتىپ لايىش دېگەن جايغا كېلىپ، ئانداكى خەلققە قارىسا،
ئۇلارنىڭ قانداق تىنچ-ئامان تۇرۇپ، سىدونىيلاردەك راھەت-ئارامدا ئولتۇرغىنىنى كۆردى.
چۈنكى ئۇلارنىڭ ھېچبىرى چوڭ بولۇۋېلىپ، يۇرتتا خاپىلىق پەيدا قىلماي، سىدونىيلاردىنمۇ
يىراق بولۇپ، باشقا كىشى بىلەن كارى يوق ئىدى. 8 ئاندىن كېيىن ئۇلار بۇرادەرلىرىگە
يېنىپ، زورا بىلەن ئەشتائولغا كەلسە، بۇرادەرلىرى ئۇلاردىن: «نېمە خەۋەر كەلتۈردۈڭلار؟»
دەپ سورىدى. 9 ئۇلار ئېيتتىكى: «قوپۇپ، ئۇلارغا قارشى چىقايلى! بىز بولساق يۇرتنىڭ بەك
ياخشىلىقىنى كۆرۈپ كەلگەندىن كېيىن سىلەر نېمىشقا شۈك ئولتۇرىسىلەر؟ ئەمدى بېرىپ،
يۇرتنى ئېلىشقا ھۇرۇنلۇق قىلماڭلار. 10 ئاندا بارغىنىڭلاردا سىلەر تىنچ-ئامان ئولتۇراقلىق
بىر خەلققە ئۇچراپ، كەڭرى بىر يۇرتنى تاپىسىلەر. خۇدا ئۆزى ئۇنى قولۇڭلارغا بەردى. ئۇ يۇرت
بولسا يەر يۈزىدىكى نەرسىلەردىن ھېچ كەمچىلىك تارتمايدۇ» دېدى.
11 ئۇ ۋاقىت دانىيلارنىڭ قەبىلىسىدىن ئالتە يۈز كىشى جەڭ ئەسۋابلىرىنى باغلاپ، زورا بىلەن
ئەشتائولدىن چىقىپ كېتىپ، 12 يەھۇدا يۇرتىدىكى قىريات-يېئارىم دېگەن جايغا بېرىپ،
چېدىر تىكتى. ئۇنىڭ ئۈچۈن بۇ كۈنگىچە ئۇ جاي ئۆزى دانىنىڭ لەشكەرگاھى دەپ ئاتىلىپ،
قىريات-يېئارىمنىڭ كەينىدە باردۇر. 13 ئۇلار ئاندىن مېڭىپ، ئەفرائىم تاغلىرىنىڭ يۇرتىغا
كېلىپ مىكانىڭ ئۆيىگە يەتكىنىدە، 14 لايىش يۇرتىغا جاسۇسلۇق ئۈچۈن بارغان بەش كىشى
ئۆز بۇرادەرلىرىگە سۆزلەپ: «بىلىڭلاركى، بۇ ئۆيلەردە بىر دانە ئېفود بىلەن تەرافىم دېگەن
بۇتلار بولۇپ، ئويما سۈرەت بىلەن قۇيما سۈرەتلەر باردۇر. ئەمدى نېمە قىلىشىڭلارنى ئويلاڭلار»
دېدى.
15 ئۇلار قايرىلىپ، لاۋىي يىگىت بار مىكانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئۇنىڭغا سالام قىلدى. 16 لېكىن
ئۆزى دان قەبىلىسىدىن بولۇپ جەڭ ياراغلىرىنى باغلىغان ئالتە يۈز كىشى دەرۋازىدا تۇرۇپ
تۇردى. 17 ئەمما يۇرتتا جاسۇسلۇق قىلماق ئۈچۈن بارغان بەش كىشى بولسا ئاندا كىرىپ،
ئويما سۈرەت بىلەن ئېفودنى ئېلىپ، تەرافىم بىلەن قۇيما سۈرەتنى ئېگىلىۋالدى. لېكىن كاھىن
بولسا جەڭ ياراغلىرىنى باغلىغان ئالتە يۈز كىشى بىلەن بىللە دەرۋازىدا تۇرغانىدى. 18 بۇ بەش
كىشى ئۆزى مىكانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئويما سۈرەت بىلەن ئېفودنى ئېلىپ تەرافىم بىلەن قۇيما
سۈرەتنى ئېگىلىۋېلىپ چىققىنىدا كاھىن ئۇلاردىن: «بۇ نېمە قىلغىنىڭلار؟» دەپ سورىسا،
19 ئۇلار ئۇنىڭغا: «شۈك بولۇپ، ئاغزىڭغا قولۇڭنى قويۇپ، بىز بىلەن بېرىپ، بىزگە ھەم ئاتا
ھەم كاھىن بولۇپ بەرگىن. ساڭا يالغۇز بىر ئادەمنىڭ ئۆيىدە كاھىنلىق قىلىش ياخشىمۇ
ياكى ئىسرائىل خانىدانىدىن بولغان پۈتۈن بىر قەبىلىگە كاھىن بولغىنىڭ ياخشىمۇ؟» دېدى.

20 شۇنى دېسە، كاھىنىنىڭ كۆڭلى خۇش بولۇپ، ئېفود بىلەن تەرافىمنى ئېلىپ، ئويما سۈرەتنى
قولتۇقلاپ، خەلقنىڭ ئارىسىغا كىرىپ ماڭدى. 21 ئاندىن كېيىن ئۇلار قايرىلىپ، باشقا
تەرىپكە يۈرۈپ، ئۇششاق باللار، چارۋا مال ۋە ئەسۋابلارنى ئالدىدا ماڭدۇرۇۋېتىپ،
22 مىكانىڭ ئۆيىدىن خېلى يىراق بارغىنىدا مىكانىڭ ئۆيىگە يېقىن ئولتۇرغان ئادەملەر جۇغلىشىپ،
بەنى-داننى قوغلاپ بېرىپ، 23 بەنى-داننى توۋلاپ قىچقارسا، ئۇلار بۇرۇلۇپ، مىكادىن: «ساڭا نېمە
بولدى. نېمىشقا مۇنچە خەلقنى يىغىپ كەلدىڭ؟» دېدى. 24 ئۇ جاۋاب بېرىپ: «سىلەر بولساڭلار مەن
ياسىغان مەبۇدلىرىمنى كاھىنىم بىلەن قوشۇپ ئېلىپ قېچىپ، ھېچ نەرسەمنىمۇ قويماي، يەنە تېخى:
‹ ساڭا نېمە بولدى؟› دەپ ئېيتىسىلەرمۇ؟» دېدى. 25 لېكىن بەنى-دان ئۇنىڭغا ئېيتتىكى: «ئۇنىڭنى
چىقارمىغىن. بولمىسا ئاچچىقى يامان كىشىلەر سېنى تۇتۇۋېلىپ، ئۆز جېنىڭ بىلەن خانىدانىڭ
جانلىرىدىن قۇرۇق قالىسەن» دېدى. 26 بۇنى دەپ، بەنى-دان ئۆز يولىغا كەتتى. ئەمما مىكا بولسا
ئۇلارنىڭ كۈچلۈك بولغىنىنى كۆرۈپ، يېنىپ ئۆز ئۆيىگە باردى.
27 بۇ تەرىقىدە ئۇلار ئۆزى مىكانىڭ ياسىغان نەرسىلىرى بىلەن ئۇنىڭ كاھىنىنىمۇ ئېلىپ
كېلىپ، لايىشتىكى تىنچ-ئامان ئولتۇراقلىق خەلقنىڭ قېشىغا يېتىپ، ئۇلارنى قىلىچ بىسى
بىلەن ئۇرۇپ، شەھەرنى ئوتتا كۆيدۈرۈۋەتتى. 28 شەھەر بولسا سىدوندىن يىراق بولۇپ،
خەلقىنىڭ باشقا كىشى بىلەن كارى بولماي، شەھەر ئۆزى بەيت-رەخوبنىڭ ۋادىسىدا بولغاچ
ئۇنى قۇتقۇزىدىغان ھېچكىم يوق ئىدى. ئاندىن كېيىن دانىيلار بولسا شەھەرنى ياساپ، ئاندا
ئولتۇرۇپ، 29 بۇ شەھەرنىڭ ئىسمىنى ئىسرائىلنىڭ ئوغلى بولغان ئۆز ئاتىسى داننىڭ ئىسمى
بىلەن دان دەپ ئاتىدى. لېكىن ئىلگىرى ئۇ شەھەرنىڭ ئېتى لايىش ئىدى.
30 ئەمما دانىيلار بولسا بۇ ئويما سۈرەتنى ئۆزىگە تىكلىۋالدى. يوناتان بەن-گەرشوم بەن-
مۇسا ئۆزى بىلەن ئۇنىڭ ئوغۇللىرى بولسا يۇرتنىڭ خەلقى ئەسىرلىككە كەتكەن كۈنگىچە
دانىيلارنىڭ قەبىلىسىگە كاھىن بولۇپ تۇرغانىدى. 31 ئەمما مىكا ياسىغان ئويما سۈرەتنى
ئۇلار ئۆزى ئۈچۈن تىكلەپ، خۇدانىڭ بەيتى شىلوھتا تۇرغۇچىلىك ھەممە ۋاقىت ئاندا ساقلىدى.

بەنى-بەنيامىنىنىڭ گىبىيادا قىلغان سەت ئىشى

19 1 تېخى ئىسرائىلدا پادىشاھ بولمىغان ۋاقىتتا بىر لاۋىي كىشى ئەفرائىم تاغلىرىنىڭ
چېتىدە ئولتۇراقلىق ئىدى. ئۇ ئۆزى يەھۇدا يۇرتىدىكى بەيتلەھەمدىن بىر خوتۇننى
ئۆزىگە كېنىزەك قىلىپ ئالدى. 2 لېكىن بۇ كېنىزىكى بولسا ئۇنىڭغا ۋاپاسىزلىق قىلىپ،
ئۇنىڭ قېشىدىن چىقىپ قېچىپ، يەھۇدا يۇرتىدىكى بەيتلەھەمدە ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ،
تۆت ئايغىچە ئاندا تۇردى.
3 ئۇ ۋاقىت ئۇنىڭ ئېرى قوپۇپ، بىر خىزمەتكارى بىلەن ئىككى ئېشەك ئېلىپ، ئۇنىڭغا
سۆزلەپ، كۆڭلىنى ئېلىپ، ياندۇرۇپ ئېلىپ كېلەي دەپ، خوتۇنىنىڭكىگە كەلگەندە خوتۇن

ئۇنى ئاتىسىنىڭكىگە ئېلىپ كىرسە، بۇ ياش خوتۇننىڭ ئاتىسى ئۇنى كۆرۈپ، كۆرۈشكىنىگە خۇش بولدى. [4] ئۇنىڭ قېيناتىسى: «توختاپ تۇرغىن» دېسە، ئۇ ئۆزى خوتۇنىنىڭ دادىسىنىڭ قېشىدا ئۈچ كۈنگىچە تۇرۇپ قالدى. ئۇلار بولسا يەپ-ئىچىپ، ئاندا قونۇپ، [5] تۆتىنچى كۈنىنىڭ ئەتىسى سەھەر قوپۇپ ماڭغىلى تەييار بولسا، خوتۇننىڭ دادىسى كۈيئوغلىغا: «بىر توغرام نان يەپ، يۈرىكىڭنى قۇۋۋەتلەندۈرۈپ، ئاندىن كېتىڭلار» دېدى. [6] شۇنداق دېسە، ئۇلار ئولتۇرۇپ، يەپ-ئىچىپ، تەييار بولسا، خوتۇننىڭ دادىسى بۇ كىشىگە: «بۇ كېچە قونغىلى ئۇناپ، كۆڭلۈڭنى خۇش قىلغىن» دېدى. [7] لېكىن بۇ كىشى ماڭغىلى قوپسا، قېيناتىسى ئۇنى زورلىغاچ يەنە ئاندا قونۇپ قالدى. [8] بەشىنچى كۈنىنىڭ ئەتىسى سەھەر قوپۇپ ماڭغىلى تەييار بولسا خوتۇننىڭ دادىسى ئۇنىڭغا: «كۆڭلۈڭنى خۇش تۇتۇپ، كۈن ئېگىلگۈچە توختاپ تۇرغىن» دېدى. ئاندىن كېيىن ئىككىلىسى نان يېدى. [9] لېكىن بۇ كىشى كېنىزىكى بىلەن خىزمەتكارىنى ئېلىپ ماڭغىلى تەييار بولسا قېيناتىسى، يەنى خوتۇننىڭ دادىسى، ئۇنىڭغا: «مانا ئاخشام بولۇپ قېلىپ، كۈن تۈگىگىلى تەييار بولدى. ئەمدى بۇ يەردە كېچىنى ئۆتكۈزۈپ، كۆڭلۈڭنى خۇش قىلىپ قونۇپ، ئۆيۈڭگە كەتكىلى ئەتە سەھەر يولۇڭلارغا چىقىڭلار» دېدى. [10] لېكىن ئۇ كىشى بولسا كېچىسى قونغىلى ئۇنىماي، بەلكى قوپۇپ مېڭىپ، يەبۇسنىڭ يەنى يېرۇسالېمنىڭ ئۇتتۇرىغا كەلدى. ئۇ ئۆزى ئىككى توقۇملۇق ئېشەك بىلەن ئۆز كېنىزىكىنى ئالغاچ كەلگەنىدى. [11] ئەمما ئۇلار يەبۇسىغا يەتكەندە كۈن بەك ئولتۇرۇپ كەتكەچ، خىزمەتكارى خوجىسىغا: «كېلىپ، يەبۇسىيلارنىڭ بۇ شەھىرىگە كىرىپ مۇندا قونايلى» دېسە، [12] خوجىسى ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: «بىز بولساق بەنى-ئىسرائىلدىن ھېچكىم ئولتۇرمىغان يات شەھەرگە كىرمەي، بەلكى گىبىياغا ئۆتۈپ كېتىمىز» دېدى. [13] ئاندىن كېيىن ئۇ ئۆزى خىزمەتكارىغا: «كەلگىن، بىز بۇ جايلارنىڭ بىرىگە بېرىپ، گىبىيا ياكى رامادا قونايلى» دېدى.

[14] شۇنى دەپ، ئۇلار يول بېسىپ، كۈن پاتقاندا بەنيامىن يۇرتىدىكى گىبىياغا يېتىپ بېرىپ، [15] گىبىياغا كىرىپ قونماق ئۈچۈن ئۇ تەرىپىگە قايرىلسا، ئۇ ئۆزى كىرىپ، ھېچكىم ئۇنى ئۆيىگە باشلىمىغاچ شەھەرنىڭ چاسىسىدا ئولتۇرۇپ قالدى. [16] لېكىن ئۇ ئاخشامدا ئۆزى ئەفرائىم تاغلىرىدىن بولۇپ، گىبىيانىڭ خەلقى بەنيامىنىي بولغاچ، ئاندا مۇساپىر بولۇپ ئولتۇرۇپ قالغان بىر قېرى كىشى ئىشىنى تۈگىتىپ، ئېتىزلىقتىن يېنىپ كېلىپ، [17] كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ قارىسا، بۇ مۇساپىرنىڭ شەھەرنىڭ چاسىسىدا ئولتۇرغىنىنى كۆردى. كۆرسە، قېرى كىشى ئۇنىڭدىن: «قەيەردىن كەلدىڭ؟ نە يەرگە بارىسەن؟» دەپ سورىدى. [18] ئۇ ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: «بىز بولساق يەھۇدا يۇرتىدىكى بەيتلەھەمدىن ئەفرائىم تاغلىرىنىڭ چېتىگە كېتىپ بارىمىز. مەن ئۆزۈم ئۇ جايدىن بولۇپ، يەھۇدا يۇرتىدىكى بەيتلەھەمگە بارغانىدىم. ئەمدى مەن خۇداۋەندىنىڭ بەيتىگە كېتىپ بارىمەن. لېكىن بۇ يەردە ھېچكىم مېنى ئۆيىگە باشلىمىدى. [19] ھەرقانداق بولسا، ئېشەكلىرىمىز ئۈچۈن سامان بىلەن بوغۇز بولۇپ، ئۆزۈم بىلەن دېدىكىڭ ۋە بەندەڭ بىلەن بولغان خىزمەتكار ئۈچۈن نان بىلەن شارابىمىزمۇ بار. ھېچنېمىگە كەمچىلىكىمۇ يوق» دېدى. [20] بۇنى ئىشىتىپ، قېرى كىشى سۆز قىلىپ: «ئامان

بولغىن، سېنىڭ ھەممە لازىملىقىڭنى مەن تەييارلاي. ئەمما بۇ يەردە قونمىغىن» دەپ،
[21] ئۇنى ئۆز ئۆيىگە ئېلىپ بېرىپ، ئېشەكلىرىگە ئوت سامان بەردى. مېھمانلار بولسا پۇتلىرىنى يۇيۇپ، نان يەپ-ئىچكىلى تۇردى.
[22] بۇ تەرىقىدە ئۇلار كۆڭلىنى خۇش قىلغىلى تۇرسا، بۇ شەھەرنىڭ ئادەملىرىدىن بىرنەچچە يامان كىشىلەر كېلىپ، ئۆينى قورشىۋېلىپ، ئىشىكنى قېقىپ، ئۆي ئىگىسى بولغان قېرى كىشىگە گەپ قىلىپ: «سېنىڭ ئۆيۈڭگە كەلگەن كىشىنى مۇندا چىقىرىپ بەرگىن. ئۇنىڭ بىلەن يېقىندىن تونۇشىمىز» دېدى. [23] بۇنى ئاڭلاپ، ئۆي ئىگىسى بولغان كىشى ئۇلارنىڭ قېشىغا چىقىپ، ئۇلارغا ئېيتتىكى: «ياق ئەي بۇرادەرلىرىم، مۇنداق يامانلىق قىلماڭلار. بۇ كىشى مېنىڭ ئۆيۈمگە مېھمان بولۇپ كەلگىنى ئۈچۈن مۇنداق ھاماقەت ئىشنى ھەرگىز قىلماڭلار. [24] مانا مېنىڭ پاك قىز بولغان بىر قىزىم بولۇپ، ئۇ كىشىنىڭ بىر كېنىزىكىمۇ بار. مەن ئۇلارنى قېشىڭلارغا چىقىراي. ئۇلار بىلەن زىنا قىلىپ، نېمە سىلەرگە خۇش كۆرۈنسە، ئۇلار بىلەن قىلىڭلار. لېكىن بۇ كىشى بىلەن مۇنداق ھاماقەت ئىشنى قىلماڭلار» دېدى.
[25] لېكىن ئۇ ئادەملەر بولسا ئۇنىڭغا قۇلاق سالغىلى ئۇنىمىسا، مۇساپىر كىشى ئۆز كېنىزىكىنى ئۇلارنىڭ قېشىغا چىقىرىپ بەردى. ئۇلار ئۆزى ئۇنىڭ بىلەن زىنا قىلىپ، پۈتۈن كېچە تاڭ ئاتقۇچىلىك ئۇنىڭ ئۈستىگە چىقىشىپ تۇرۇپ، كۈن يورۇغاندا ئۇنى قويۇپ بەردى.
[26] شۇنداقكى، خوتۇن ئۆزى سەھەر ۋاقتىدا ئۇنىڭ خوجىسى بولغان كىشى قونغان ئۆينىڭ ئىشىكىگە كېلىپ يىقىلىپ، يورۇق بولغۇچە ئاندا يېتىپ قالدى. [27] ئۇنىڭ خوجىسى ئەتىگەندە قوپۇپ، ئۆينىڭ ئىشىكلىرىنى ئېچىپ، يولغا بارماق ئۈچۈن سىرتىغا چىقسا، مانا ئۇنىڭ كېنىزىكى ئۆي ئىشىكىنىڭ ئالدىدا قوللىرىنى بوسۇغىنىڭ ئۈستىدە قويۇقلۇق ياتىدۇ. [28] ئۇ ئۆزى ئۇنىڭغا: «قوپقىن بىز كېتەيلى» دېسە، ھېچبىر جاۋاب بەرمىدى. ئۇ ۋاقىت بۇ كىشى ئۇنى ئېشەككە ئارتىپ، ئۆزىنى تەييارلاپ، ئۆيىگە مېڭىپ كەتتى. [29] لېكىن ئۆز ئۆيىگە كەلگەندە بىر پىچاقنى ئېلىپ، ئۆز كېنىزىكىنى تۇتۇپ، ئۆلۈكىنى سۆڭەكلىرى بىلەن قوشۇپ ئون ئىككى پارچە قىلىپ، ئىسرائىل يۇرتىنىڭ ھەممە تەرەپلىرىگە ئەۋەتتى. [30] بۇنى كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى: «بەنى-ئىسرائىل مىسىر يۇرتىدىن چىققاندىن تارتىپ بۇ كۈنگىچە مۇنداق ئىش بولماي ۋە يا كۆرۈنمىگەنىدى. ئەمدى بۇنى ئويلاپ، مەسلىھەت قىلىشىپ بۇنى تۈزۈڭلار» دەپ ئېيتىشتى.

ئىسرائىلىيلارنىڭ بەنيامىنىيلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشى

20 [1] ئۇ ۋاقىت بەنى-ئىسرائىلنىڭ ھەممىسى چىقىپ، جامائەت بىر بولۇپ داندىن تارتىپ بەرشېباغىچە يىغىلىپ، گىلياد يۇرتىنىڭ خەلقى بىلەن قوشۇپ، مىسپاھتا خۇداۋەندىنىڭ ھوزۇرىدا جەم بولدى. [2] پۈتۈن قوۋمنىڭ چوڭلىرى بىلەن ئىسرائىلنىڭ ھەممە

قەبىلىسىدىن بولۇپ، سانى تۆت يۈز مىڭغا يەتكەن قىلىچ تۇتىدىغان پىيادە كىشىلەر خۇدانىڭ قوۋمىنىڭ جامائىتىدە ھازىر بولدى. [3] ئەمما بەنى-بەنيامىن بولسا بەنى-ئىسرائىلنىڭ مىسپاھتا جەم بولغىنىنى ئاڭلاپ قالدى. بەنى-ئىسرائىل ئۆزى: «بۇ يامان ئىشنىڭ قانداق بولغىنىنى دەپ بېرىڭلار؟» دەپ سورىسا، [4] ئۆلتۈرۈلگەن خوتۇننىڭ ئېرى بولغان لاۋىي كىشى جاۋاب بېرىپ ئېيتتىكى: «مەن بولسام ئۆز كېنىزىكىمنى ئېلىپ، بەنيامىننىڭ گىبىيا دېگەن شەھىرىگە قونغىلى كەلگىنىمدە، [5] گىبىيانىڭ ئادەملىرى ماڭا ھۇجۇم قىلىپ، كېچىسى مەن بار ئۆينى قورشىۋېلىپ، مېنى ئۆلتۈرگىلى قەستلەپ، كېنىزىكىم بولسا ئۇلار ئۇنى بۇزۇپ ئۆلتۈرۈۋەتتى. [6] ئۇنىڭ ئۈچۈن مەن ئۆز كېنىزىكىمنى ئېلىپ، پارە-پارە قىلىپ، ئىسرائىلنىڭ ئىچىدە ئۇنداق سەت يامان ئىشنى قىلغىنى ئۈچۈن پارچىلىرىنى ئىسرائىلنىڭ مىراسى بولغان ھەممە يۇرتقا ئەۋەتتىم. [7] ئەي بەنى-ئىسرائىل سىلەر ھەممەڭلار مۇندا بولغاچ، مەسلىھەت كۆرسىتىڭلار» دېدى.

[8] شۇنى دېسە، ھەممە خەلق بىر بولۇپ قوپۇپ: «ئارىمىزدىن ھېچكىم ئۆز چېدىرىغا بارمىسۇن ۋە يا ھېچكىم ئۆز ئۆيىگە يانمىسۇن. [9] بەلكى بىز چەك تاشلاپ، گىبىيانىڭ ئۈستىگە ھۇجۇم قىلايلى. [10] بىز ئەمدى ئىسرائىلنىڭ ھەممە قەبىلىسىدىن يۈزدىن ئوننى، مىڭدىن يۈزنى، ئون مىڭدىن بىر مىڭنى ئايرىپ، خەلق ئۈچۈن ئوزۇق-تالقان يەتكۈزمەك ئۈچۈن تايىن قىلايلى. بۇنىڭ بىلەن خەلق ئۆزى بەنيامىننىڭ گىبىيا شەھىرىگە يەتكەندە ئۇلارنىڭ ئىسرائىل ئىچىدە قىلغان يامانلىقىغا مۇۋاپىق ئۇلارغا ياندۇرسۇن دەپ،

[11] ئىسرائىلنىڭ ھەممە ئادەملىرى بىر بولۇپ جۇغلىشىپ، شەھەرنىڭ ئۈستىگە توپلاشتى.

[12] ئاندىن كېيىن ئىسرائىلنىڭ ھەممە قەبىلىلىرى بەنيامىن ھەممە نەسىللىرىگە ئەلچى ئەۋەتىپ: «ئاراڭلاردا بولغان بۇ يامانلىق ئۆزى نېمىدۇر؟ [13] ئەمدى گىبىيادىكى بۇ يامان كىشىلەرنى بىزگە تۇتۇپ بېرىڭلار. بىز ئۇلارنى ئۆلتۈرۈپ، ئىسرائىلدىن بۇ يامانلىقنى يوق قىلايلى» دېسە، بەنيامىنيلار ئۆزى ئۆز بۇرادەرلىرى بولغان بەنى-ئىسرائىلنىڭ سۆزىنى تىڭشىماي،

[14] بەلكى بەنيامىنيلار بەنى-ئىسرائىلغا ھۇجۇم قىلىپ ئۇرۇشماق ئۈچۈن شەھەر-شەھەردىن كېلىپ، گىبىيادا يىغىلدى. [15] شەھەر-شەھەردىن كېلىپ ئۇ كۈندە ساناقتىن ئۆتكەن بەنيامىنيلار بولسا ئۆزى گىبىيادا ئولتۇراقلىق بولۇپ ئىلغانغان يەتتە يۈز دانە يىگىتتىن باشقا، يىگىرمە ئالتە مىڭ قىلىچ چاپىدىغان ئەركەكلەر ئىدى. [16] بۇ ھەممە خەلقنىڭ ئارىسىدا يەتتە يۈز دانە چەپخاي كىشى بار ئىدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى بولسا سالغىغا تاشنى سىلىپ، خاتا قىلماي، قىلنى سوقاتتى. [17] بەنيامىن قەبىلىسىدىن باشقا ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى ساناقتىن ئۆتسە، تۆت يۈز مىڭ قىلىچ چاپىدىغان ئەركەكلەر بولۇپ، بۇلارنىڭ ھەممىسى جەڭ كىشىلىرى ئىدى.

[18] بەنى-ئىسرائىل قوپۇپ، بەيتەلگە چىقىپ خۇدادىن سوراپ: «بىزنىڭ ئارىمىزدىن بەنيامىن بىلەن سوقۇشقىلى كىم دەسلەپتە چىقسۇن» دەپ ئېيتسا، خۇداۋەندە جاۋاب بېرىپ: «دەسلەپتە يەھۇدا چىقسۇن» دېدى. [19] بۇنىڭ بىلەن بەنى-ئىسرائىل ئەتىسى سەھەر قوپۇپ، گىبىيانىڭ

ئۇتتۇرىدا چېدىر تىكتى. 20 ئاندىن كېيىن ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى بەنيامىن بىلەن ئۇرۇشقىلى
چىقىپ، گىبېيانىڭ يېنىدا ئۆزىنى راستلاپ، ئۇلارغا قارشى سەپ تۈزدى. 21 ئۇ ۋاقىت بەنى-
بەنيامىن گىبېيادىن چىقىپ، ئۇ كۈنى ئىسرائىلدىن يىگىرمە ئىككى مىڭ كىشىنى ئۆلتۈرۈپ
تۇپىغا ئىلەشتۈرۈۋەتتى.
22 لېكىن ئىسرائىل خەلقىنىڭ ئادەملىرى بولسا كۆچ يىغىپ، ئاۋۋالقى كۈنى سەپ باغلىغان
جايدا ئىككىنچى كۈنى يەنە سەپ باغلىدى. 23 چۈنكى بەنى-ئىسرائىل خۇداۋەندىنىڭ ھۇزۇرىغا
بېرىپ، ئاخشامغىچە يىغلاپ تۇرۇپ: «بىز ئۆز بۇرادىرىمىز بولغان بەنيامىننىڭ نەسلى بىلەن
يەنە ئۇرۇشقىلى چىقايلىمۇ ياكى يوقمۇ؟» دەپ خۇداۋەندىدىن سورىغىنىدا خۇداۋەندە جاۋاب
بېرىپ: «ئۇنىڭغا ھۇجۇم قىلىڭلار» دەپ ئېيتقانىدى. 24 بۇنىڭ ئۈچۈن بەنى-ئىسرائىل ئۆزى
ئىككىنچى كۈنى بەنى-بەنيامىنغا قارشى چىقسا، 25 بەنيامىنمۇ ئىككىنچى كۈندە ئۇلارغا
قارشى گىبېيادىن چىقىپ، بەنى-ئىسرائىلدىن بولۇپ قىلىچ چاپىدىغان ئون سەككىز مىڭ
كىشىنى ئۆلتۈرۈپ، تۇپىغا ئىلەشتۈرۈۋەتتى.
26 ئۇ ۋاقىت بەنى-ئىسرائىلنىڭ ھەممە خەلق قوپۇپ، بەيتەلگە چىقىپ يىغلاپ، خۇداۋەندىنىڭ
ھۇزۇرىدا توختاپ، ئۇ كۈنى ئاخشامغىچە روزا تۇتۇپ، خۇداۋەندىنىڭ ئالدىدا كۆيدۈرمە قۇربانلىق
بىلەن شۈكۈر قۇربانلىقى ئۆتكۈزدى. 27 خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقى بولسا ئۇ كۈنلەردە ئاندا
بولۇپ، پىنىخاس بەن-ئېلىئازار بەن-ھارۇن ئۆزى ئۇ ۋاقىت ئۇنىڭ ئالدىدا خىزمەت قىلغاچ،
28 بەنى-ئىسرائىل ئۆزى خۇداۋەندىدىن سوراپ: «مەن ئۆز بۇرادىرىم بولغان بەنيامىننىڭ نەسلى
بىلەن سوقۇشقىلى يەنە چىقايمۇ ياكى توختايمۇ؟» دەپ ئېيتسا، خۇداۋەندە جاۋاب بېرىپ:
«چىقىڭلار، چۈنكى ئەتە مەن ئۇلارنى سېنىڭ قولۇڭغا بېرىمەن» دېدى.
29 بۇنى ئاڭلاپ ئىسرائىلنىڭ خەلقى گىبېيانىڭ چۆرىسىدەماراقتا ئادەملەر قويۇپ،
30 ئۈچىنچى كۈنى بەنى-ئىسرائىل بولسا بەنى-بەنيامىنغا قارشى چىقىپ ئىلگىرى بىلەن
كېيىنكىدەك گىبېياغا كېلىپ، سەپ باغلىغىنىدا، 31 بەنى-بەنيامىنمۇ خەلقنىڭ قارشىسىغا
چىقىپ، شەھەردىن سوزۇلۇپ بېرىپ، بەيتەلگە چىقىدىغان يول بىلەن گىبېياغا بارىدىغان
يولنىڭ ئۈستىدە خەلقنى ئىلگىرى-كېيىنكىدەك ئۇرۇپ، ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرىدىن
ئوتتۇزچە كىشىنى ئۆلتۈردى. 32 شۇنى قىلسا، بەنى-بەنيامىن ئۆزى: «ئۇلار بولسا ئاۋۋالقىدەك
مەغلۇپ بولدى» دەپ گۇمان قىلدى. ئەمما بەنى-ئىسرائىل بولسا: «بىزلەر قېچىپ، ئۇلارنى
شەھەردىن تارتىپ يوللارغا ئېلىپ چىقىرايلى» دەپ مەسلىھەت قىلىشقانىدى. 33 بۇ سەۋەبتىن
ئىسرائىلنىڭ ھەممە ئادەملىرى ئۆز جايىدىن قوپۇپ بائال-تامارغا بېرىپ، سەپ باغلىسا،
ماراقتا ئولتۇرغان ئىسرائىلىيلارمۇ مائارە-گىبېيادىكى جايىدىن چىقىپ كەلدى. 34 بۇ
تەرىقىدە پۈتۈن ئىسرائىلنىڭ ئارىسىدىن ئىلغانغان ئون مىڭ كىشى گىبېياغا قارشى چىققىنى
ئۈچۈن جەڭ قاتتىق بولدى، لېكىن بەنيامىنىيلار بولسا ئۈستىگە بالا يېقىنلاشقىنىنى بىلمەي
قالدى. 35 ئەمما خۇداۋەندە ئۆزى بەنيامىنىيلارنى ئىسرائىلنىڭ ئالدىدا مەغلۇپ قىلغاچ ئۇلار
ئۇ كۈنى بەنيامىنىيلارنىڭ ئارىسىدىن يىگىرمە بەش مىڭ بىر يۈز دانە قىلىچ چاپىدىغان

كىشىلەرنى ئۆلتۈردى. 36 ئەمدى بەنى-بەنيامىن ئۆزى ئۆزىنىڭ مەغلۇپ بولغىنىنى كۆردى.
ئەمما ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى بولسا گىبېياغا قارشىدىكى ماراقتا قويۇپ قويغان كىشىلىرىگە
ئىشەنچ باغلىغاچ بەنيامىنىيلارغا جاي بەرگەنىدى. 37 ئۇ ۋاقىت ماراقتىكىلەر ئىلدام بېرىپ،
گىبېياغا ھۇجۇم قىلىپ، ئۆزى ئالدىغا بېسىپ، شەھەرنىڭ ھەممىسىنى قىلىچ بىسى بىلەن
ئۇردى. 38 ئەمما ئىسرائىلنىڭ باشقا ئادەملىرى بولسا ماراقتىكىلەرگە: «بىزگە بىر بەلگە
بەرمەك ئۈچۈن شەھەر ئىچىدىن قېلىن تۈتۈننىڭ تۈۋرۈكىنى چىقىرىڭلار» دەپ توختاتقانىدى.
39 ئۇنىڭ ئۈچۈن ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى ئۇرۇشتا كەينىگە يانغىلى تۇرسا، بەنيامىن ئۆزى
ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرىنى ئۇرغىلى باشلاپ، ئوتتۇزچە كىشىنى ئۆلتۈرۈپ: «مانا ئىسرائىل
بولسا شەكسىز ئاۋۋالقىدەك ئالدىمىزدا مەغلۇپ بولدى» دەپ ئېيتىشتى. 40 لېكىن شەھەرنىڭ
ئىچىدىن تۈتۈننىڭ تۈۋرۈكى ئۆرلەپ چىققىنىدا بەنيامىنىيلار كەينىگە بۇرۇلۇپ قارىسا، مانا
شەھەرنىڭ ھەممىسى تۈتۈن بىلەن ئاسمانغا چىقىپ كەتكەندەك كۆرۈندى. 41 ئۇ ھامان
ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى يېنىپ كەلسە، بەنيامىنىنىڭ ئادەملىرى: «بىزگە بالا يېقىنلاشتى» دەپ
كۆرۈپ، قورقۇپ كېتىپ، 42 ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرىنىڭ ئالدىدىن چۆلنىڭ يولىغا قېچىپ
كەتتى. شۇنداق بولسىمۇ، دۈشمەن ئۇلارنى قويماي يوقىتىپ، شەھەرلەردىن چىققانلارمۇ
ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئۇلارنى ھالاك قىلدى. 43 بۇ تەرىقىدە ئۇلار بەنيامىنىيلارنى قورشىۋېلىپ،
ئۇلارنى قوغلاپ، شەرقىنىڭ تەرىپىگە گىبېيانىڭ ئۇتتۇرىغا ئېلىپ بېرىپ، ئارامگاھلىرىدا
دەپسەندە قىلىپ ئۆلتۈردى. 44 بۇنىڭ بىلەن ھەممىسى پالۋان بولغان ئون سەككىز مىڭ
كىشى بەنيامىنىيلار ئىچىدىن ئۆلدى. 45 ئاندىن كېيىن قالغانلار بولسا چۆل تەرىپىگە قېچىپ،
رىممون قورام تېشىغا كېتىپ بارسا، ئۇلار بۇلارنى يولدا تۇتۇپ، بەش مىڭ كىشىنى ئۆلتۈرۈپ،
يەنە كەينىدىن گىدومغىچە قوغلاپ بېرىپ، ئۇلاردىن يەنە ئىككى مىڭ كىشىنى ئۆلتۈرۈۋەتتى.
46 ئۇ كۈندە بەنيامىنىنىڭ ئىچىدىن يىگىرمە بەش مىڭ كىشى ئۆلتۈرۈلدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى
پالۋان بولۇپ قىلىچ چاپىدىغان كىشىلەر ئىدى.
47 لېكىن چۆل تەرىپىگە بۇرۇلۇپ قېچىپ، رىممون قورام تېشىغا ماڭغانلار بولسا ئۇلاردىن
ئالتە يۈز كىشى يېتىپ بېرىپ، رىممون قورام تېشىدا تۆت ئاي تۇرۇپ قالدى. 48 ئىسرائىلنىڭ
ئادەملىرى بولسا بەنى-بەنيامىنىنىڭ قېشىغا يېنىپ كېلىپ، ئۇلارنى قىلىچ بىسى بىلەن
ئۇرۇپ، شەھەرنىڭ ھەممىسىنى چارۋا مېلىغىچە نېمىكى ئۇچرىسا، يوقىتىپ ھەممە ئۇچرىغان
شەھەرلەرنى كۆيدۈرۈۋەتتى.

بەنيامىن قابىلىسى ئىسرائىلدىن ئۈزۈلۈپ قالماسلىقتىن قۇتۇلدۇ

21 1 لېكىن ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى بولسا مىسپاھتا قەسەم قىلىشىپ: «بىزنىڭ
ئىچىمىزدىن ھېچكىم ئۆز قىزىنى بىر بەنيامىنىي كىشىگە خوتۇنلۇققا بەرمىسۇن»

دېيىشكەنىدى. [2] بۇنىڭ ئۈچۈن قوۋم ئۆزى بەيتەلگە كېلىپ، ئاندا ئاخشامغىچە خۇدانىڭ
ئالدىدا تۇرۇپ، ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ قاتتىق يىغلىشىپ: [3] «ئەي ئىسرائىلنىڭ تەڭرىسى
خۇداۋەندە، بۈگۈن ئىسرائىلنىڭ بىر قەبىلىسى يىتىپ كەتسۇن دەپ، بۇ ئىشى نېمىشقا
بولدى؟» دەپ ئېيتىشتى.
[4] ئەتىسى خەلق سەھەر قوپۇپ، ئاندا بىر قۇربانگاھنى ياساپ، كۆيدۈرمە بىلەن شۈكۈر قۇربانلىقى
ئۆتكۈزدى. [5] ئۇ ۋاقىت بەنى-ئىسرائىل سۆزلەپ: «ئىسرائىلنىڭ ھەممە قەبىلىسىدىن كېلىپ،
جامائەتكە قوشۇلۇپ، خۇداۋەندىنىڭ ئالدىدا ھازىر بولمىغان كىم بار؟» دەپ ئېيتتى، چۈنكى
ئۇلار بولسا كىمكى مىسپاھتا خۇداۋەندىنىڭ ئالدىدا ھازىر بولمىسا، ئۇ ئۆزى شەكسىز
ئۆلتۈرۈلسۇن دەپ، قەسەم قىلىشقانىدى. [6] ئەمما بەنى-ئىسرائىل ئۆزى ئۆز بۇرادىرى بولغان
بەنيامىنىنىڭ ئۇستىگە پۇشايمان قىلىپ: «بۈگۈن ئىسرائىلنىڭ ئىچىدىن پۈتۈن بىر قەبىلە
ئۈزۈلۈپ كەتتى. [7] ئەمدى بىز بولساق ئۇلارنىڭ قالغانلىرى ئۈچۈن خوتۇن توغرىسىدا نېمە
قىلايلى؟ خۇداۋەندىنىڭ ئالدىدا: ‹ قىزلىرىمىزنى ئۇلارغا خوتۇنلۇققا بەرمەيلى› دەپ قەسەم
قىلدۇق ئەمەسمۇ؟» دېدى. [8] ئۇلار يەنە سوراپ: «بەنى-ئىسرائىل قەبىلىلىرىدىن قايسى قەبىلە
مىسپاھقا خۇداۋەندىنىڭ ھۇزۇرىغا چىقمىدى» دەپ قارىسا، مانا چېدىرگاھتىكى جامائەتكە
قوشۇلماق ئۈچۈن يابەش-گىلئادتىن ھېچكىم كەلمىگەن ئىكەن. [9] چۈنكى خەلقنى ساناپ
كۆرگەندە گىلئادتىكى يابەشنىڭ ئادەملىرىدىن ئاندا ھېچكىم يوق ئىدى.
[10] ئۇ ۋاقىت جامائەت ئۆزى ئون ئىككى مىڭ پالۋاننى ئاندا ئەۋەتىپ، ئۇلارغا ھۆكۈم بېرىپ:
«گىلئادتىكى يابەشنىڭ خەلقىنى خوتۇن بالا-چاقىلىرى بىلەن قوشۇپ، ئۇرۇپ قىلىچ بىسى
بىلەن ئۆلتۈرۈڭلار. [11] شۇنداق قىلىڭلاركى، ھەممە ئەر كىشى بىلەن ئەرنى تونۇپ قالغان
خوتۇنلار بولسا ھەممىسىنى ئۆلتۈرۈڭلار» دېدى.
[12] لېكىن بارغاندا گىلئادتىكى يابەشنىڭ خەلقىنىڭ ئىچىدە ئەر كىشىنى تونۇمىغان ئەركەك
بىلەنمۇ ياتمىغان تۆت يۈز قىز ئۇلارغا ئۇچرىسا، بۇلارنى تۇتۇپ، قانائان يۇرتىدا بولغان
شىلوھتىكى چېدىرگاھقا ئېلىپ كەلدى. [13] ئاندىن كېيىن جامائەتنىڭ ھەممىسى كىشى
ئەۋەتىپ رىممونىنىڭ قورام تېشىدا قېلىپ قالغان بەنيامىنىيلارغا سۆزلەپ، سۈلھىنىڭ خەۋىرىنى
بېرىپ قىچقاردى. [14] ئۇ ۋاقىت بەنيامىنىيلارغا يېنىپ كەلسە، ئۇلار ئۆزى گىلئادتىكى
يابەشتىن تىرىك تۇتۇپ كەلگەن خوتۇنلىرى ئۇلارغا بەردى، لېكىن بۇمۇ ئۇلارغا يېتىشمىدى.
[15] ئۇنىڭ ئۈچۈن خەلق بولسا خۇداۋەندە ئۆزى ئىسرائىلنىڭ قەبىلىلىرىنىڭ ئىچىگە بىر
كەمچىلىك سالغاچ، بەنيامىنىنىڭ ئۇستىگە پۇشايمان قىلدى. [16] ئۇ ۋاقىت جامائەتنىڭ
ئاقساقاللىرى سۆزلەپ: «بەنيامىنىنىڭ خوتۇنلىرى بولسا تۈگەپ كەتكىنى ئۈچۈن قالغانلىرىغا
خوتۇن توغرىسىدا نېمە قىلىمىز؟» دېدى. [17] ئاندىن كېيىن يەنە ئېيتىشتىكى: «ئىسرائىلنىڭ
بىر قەبىلىسى تۈگەپ كەتمىسۇن دەپ، بەنيامىنىنىڭ مىراس تاپمىقى ئەلۋەتتە لازىم كېلىدۇ.
[18] بىز بولساق بەنى-ئىسرائىلنىڭ قەسەم قىلىشىپ: ‹ بەنيامىنغا خوتۇن بەرگەن كىشى
مەلئۇن بولسۇن› دېگىنى ئۈچۈن ئۇلارغا خوتۇن بېرەلمەيمىز» دېدى. [19] ئۇلار يەنە سۆزلەپ:

«بەيتەلنىڭ شىمال تەرىپىدە بولۇپ بەيتەلدىن شەكەمگە چىقىدىغان يولنىڭ شەرق تەرىپىدە تېپىلىپ لىبونانىڭ جەنۇب تەرىپىدە بولغان شىلوھتا يىلدىن يىلغا خۇداۋەندىنىڭ بىر ھېيتى بولىدۇ ئەمەسمۇ؟» دەپ [20] بەنى-بەنيامىنغا: «سىلەر بېرىپ، ئۈزۈمزارلىقلاردا ماراپ يېتىڭلار. [21] ھەرقاچان شىلوھتا قىزلىرىنىڭ ئۇسسۇل ئوينىماق ئۈچۈن چىققىنىنى كۆرسەڭلار، سىلەرنىڭ ھەربىرىڭلار شىلوھنىڭ قىزلىرىدىن بىرىنى، ماڭا خوتۇن بولسۇن دەپ، تارتىۋالسۇن. ئاندىن بەنيامىننىڭ يۇرتىغا كېتىڭلار. [22] ئەگەر ئۇلارنىڭ ئاتىلىرى ۋە يا بۇرادەرلىرى كېلىپ، بىزگە پەرياد قىلسا، بىز ئۇلارغا سۆزلەپ: ‹ بىزگە يۈز-خاتىرە قىلىپ ئۇلارغا ئىلتىپات قىلىڭلار، چۈنكى بىز بولساق ھەربىر ئەر كىشى ئۈچۈن جەڭدىن خوتۇن ئېلىپ كەلمىدۇق. سىلەر ئۆز ئىختىيارىڭلار بىلەن ئۇلارغا بۇ قىزلارنى بەرمىدىڭلار. بولمىسا سىلەرگە گۇناھ بولاتتى› دەيمىز» دېدى. [23] شۇنى دېسە، بەنى-بەنيامىن شۇنداق قىلىپ، ئۇسسۇل ئويناپ تۇرغان خوتۇنلارنىڭ ئارىسىدىن سانىغا مۇۋاپىق ئۆزىگە خوتۇن ئېلىپ تارتىۋېلىپ، ئاندىن ئۆز مىراس يېرىگە يېنىپ كېتىپ، شەھەرلەرنى يەنە ياساپ ئاندا ئولتۇردى.

[24] ئۇ ۋاقىت بەنى-ئىسرائىلنىڭ باشقىلىرىمۇ ئاندىن كېتىپ، ھەربىرى ئۆز قەبىلە بىلەن خانىدانىغا يېنىپ، ھەر كىشى ئۇ يەردىن ئۆز مىراسىغا باردى. [25] ئەمما ئۇ ۋاقىتتا ئىسرائىلدا پادىشاھ بولمىغاچ ھەربىرى ئۆز نەزىرىدە ياخشى كۆرۈنگىنىنى قىلىپ يۈرەتتى.